Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН СОЦИАЛДЫК-ЭКОНОМИКАЛЫК АБАЛЫ

январь-ноябры

Айлык чыгарылыш

Бишкек - 2025

Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы

Редакциялык-басмалык кеңеш:
Төрага - Б. Кудайбергенов
Мүчөлөр: - Н. Керималиева
З. Жумалиев
Б. Шокенов
Э.Кольбаев
- Н.Ишенов
- Ч. Турдубаева
- В. Бирюкова
Э. Исенкулова

Ушул басылмага байланыштуу суроолор боюнча төмөнкү дарекке кайрылыңыздар:
Бишкек ш., Фрунзе көчөсү, 374; телефон: 996 (312) 625662;
факс: 66-01-38; e-mail: nsc_mail@stat.kg;
Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети
Статистикалык маалыматтарды жайылтуу жана коммуникациялар башкармалыгы

Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы басылмасы оперативдүү маалыматтардын негизинде 2025-жылдын январь-ноябрында өлкөнүн экономикасынын абалын реалдуу, мамлекеттик, тышкы жана социалдык секторлор менен кошо талдоону камтыйт. Тиркемелерде толук статистикалык таблицалар берилди. Мурунку жылдары жарыяланган көрсөткүчтөрдүн ордуна такталган маалыматтар берилди. Ай сайын чыгарылат.

Басылма электрондук сактагычтарда да бар.

Пайдалануучулар расмий статистиканын маалыматтарын жана тиешелүү метамаалыматтарды пайдаланууда алардын булагына шилтеме берүүгө милдеттүү ("Расмий статистика жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 30-беренеси).

Бул басылманын маалыматтарын жаңылоонун акыркы күнү: 2025-жылдын 18-декабры.

Шарттуу белгилер:

- кубулуш болгон эмес;
... маалымат жок;
0,0 көрсөткүчтүн мааниси өлчөөнүн бирдигинен аз.
Жыйынтыктын кошулган суммалардан бир аз айырмасы алардын тегеректелиши менен түшүндүрүлөт.

Басылманын электрондук версиясы колдонуучулар үчүн Улутстаткомдун расмий сайтында https://www.stat.gov.kg/publications/doklad-socialno-ekonomicheskoe-polozhenie-kyrgyzskoj-respubliki/ дареги боюнча жеткиликтүү, ошондой эле тиркелген QR-коду менен да пайдаланууга болот.

М а з м у н у

1. Кыргыз Республикасынын негизги социалдык-экономикалык көрсөткүчтөрү 5

2. Сектордук баян 6
Реалдуу сектор 6
Мамлекеттик сектор 50
Финансы сектору 58
Тышкы сектор 64
Социалдык сектор 70

3. 2025-жылдын январь-сентябрындагы туризм чөйрөсүнүн абалы жөнүндө 76

Мазмуну

I. Реалдуу сектор 155

II. Тышкы сектор 163

1-таблица: Кыргыз Республикасынын негизги социалдык-экономикалык көрсөткүчтөрү

	2025 январь-ноябры	2025 январь-ноябры 2024 январь-ноябрына карата пайыз менен	2025 ноябры пайыз менен		Маалымдоо:		
			2024 ноябрына карата	2025 октябрына карата	2024[1] январь-ноябры 2023 январь-ноябрына карата пайыз менен	2024[1] ноябры пайыз менен	
						2023 ноябрына карата	2024 октябрына карата
Ички дүң продукт (алдын ала баалоо боюнча), млн. сом	1 628 605,0	110,2	-	-	109,7	-	-
Өнөр жай продукциясынын көлөмү - бардыгы, млн. сом	685 931,7	110,0[2]	112,7[2]	107,1[2]	104,6[2]	99,5[2]	96,6[2]
Айыл чарбасынын, токой чарбасынын жана балык уулоочулуктун продукцияларынын дүң чыгарылышы, млн. сом	437 060,8	102,0	101,1	48,4	106,5	103,9	52,3
Негизги капиталга инвестициялар, млн. сом	283 246,1	118,1	112,9	89,8	145,6	136,0	94,8
Курулуштун дүң продукциясынын жалпы көлөмү, млн. сом	318 857,0	129,0	137,2	107,6	131,2	120,4	93,0
Дүң жана чекене соода жүгүртүүнүн жалпы көлөмү, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо, млн. сом	1 927 972,9	109,5	91,9	101,7	118,5	115,5	95,6
Мейманканалар жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн көлөмү, млн. сом	57 412,0	115,6	103,8	109,3	115,6	109,3	111,0
Жүк ташуу көлөмү, миң тонна	54 413,8	111,9	112,8	94,8	105,9	119,7	100,5
Жүргүнчүлөрдү ташуунун көлөмү, миң адам	603 512,8	104,1	99,9	117,6	111,6	124,1	99,2
Керектөө бааларынын индекси мурунку жылдын декабрына карата	108,3	108,1	109,2	101,1	104,9	105,7	101,2
Кызматкерлердин номиналдык эсептелген орточо айлык эмгек акысы[3], сом	42 919	119,2[4]	117,2[5]	101,7[6]	112,2[4]	115,5[5]	102,5[6]
Катталган жумушсуздардын саны, миң адам	39,8	74,0	92,1	108,6	76,7	84,4	96,9
Тышкы соода жүгүртүүнүн көлөмү[7], млн. АКШ доллары	12 803,5	89,4[4]	66,4[5]	97,9[6]	113,4[4]	134,5[5]	139,0[6]
анын ичинде:							
экспорт	2 409,3	61,8	23,9	68,5	156,3	297,2	170,3
импорт	10 394,2	99,7	110,0	108,2	102,9	86,1	117,0

[1] Айрым көрсөткүчтөр такталды.
[2] Физикалык көлөмдүн индекси.
[3] 2025-ж январь-октябры (чакан ишканаларды эсепке албаганда).
[4] 2025-ж. январь- октябры жана 2024-ж. январь-октябры мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен.
[5] 2025-ж. октябры жана 2024-ж октябры мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен.
[6] 2025-ж. октябры жана 2024-ж. октябры мурунку айга карата пайыз менен.
[7] 2025-ж январь-октябры.

2. Сектордук баян

Реалдуу сектор

Өнөр жай. 2025-жылдын январь-ноябрында 685 931,7 млн. сом суммасында өнөр жай продукциялары өндүрүлүп, физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. январь-ноябрына карата 110,0 пайызды түздү. 2025-жылдын ноябрында 90 270,3 млн. сом суммасында өнөр жай продукциялары өндүрүлүп, физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. ноябрына карата 112,7 пайызды түздү.

2-таблица: Январь-ноябрдагы өнөр жай продукцияларын өндүрүүнүн көлөмү
(млн. сом)

	2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Бардыгы	**67 223,4**	**546 945,4**	**90 270,3**	**685 931,7**
Пайдалуу кендерди казуу	5 769,5	54 872,6	7 960,3	65 401,4
Иштетүү өндүрүшү	52 541,9	430 543,1	72 945,9	543 168,4
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	8 382,3	56 433,7	8 737,4	71 063,6
Суу менен жабдуу, калдыктарды тазалоо, иштетүү жана кайра пайдаланууучу чийки затты алуу	529,7	5 096,0	626,7	6 298,3

Өнөр жай өндүрүшүнүн 2024-жылдын январь-ноябрына салыштырмалуу өсүшү фармацевтикалык продукциялардын (1,9 эсеге), резина, пластмасса буюмдарынын жана курулуш материалдарынын (34,5 пайызга), жыгачтан жана кагаздан жасалган буюмдарды өндүрүү, полиграфиялык ишмердүүлүктүн (33,7 пайызга), тамак-аш азыктарынын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки азыктарынын (27,8 пайызга), химиялык продукциялардын (21,5 пайызга), текстиль өндүрүшү, кийим жана бут кийимдерди, булгаары жана булгаарыдан жасалган башка буюмдарды өндүрүүнүн (9,6 пайызга), ошондой эле пайдалуу кендерди казуунун көлөмүнүн (15,3 пайызга) көбөйүшү менен камсыздалды.

3-таблица: Январь-ноябрдагы өнөр жай продукцияларынын физикалык көлөмүнүн экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча индекси
(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

	2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Бардыгы	**99,5**	**104,6**	**112,7**	**110,0**
Пайдалуу кендерди казуу	**119,3**	**101,8**	**101,7**	**115,3**
Таш көмүр жана күрөң көмүр (лигнит) казуу	115,9	102,4	101,6	107,1
Чийки мунайзат жана жаратылыш газын өндүрүү	101,6	96,9	74,3	90,5
Металл рудасын казуу	125,2	102,5	106,7	123,2
Башка пайдалуу кендерди казуу	129,3	123,3	163,2	136,7
Иштетүү өндүрүшү	**95,0**	**103,8**	**114,9**	**108,7**
Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки өндүрүү	110,8	120,0	109,5	127,8
Текстиль өндүрүшү; кийим жана бут кийимдерди, булгаары жана булгаарыдан жасалган башка буюмдарды өндүрүү	113,3	114,0	106,6	109,6
Жыгачтан жана кагаздан жасалган буюмдар өндүрүшү, басмакана ишмердиги	120,5	130,8	165,9	133,7
Тазаланган мунайзат продуктуларын өндүрүү	190,4	181,0	123,3	105,8
Химиялык продукцияларды өндүрүү	117,3	101,2	126,3	121,5
Фармацевтикалык продукцияларды өндүрүү	73,3	112,3	122,6	186,6
Резина жана пластмасса буюмдар, башка металл эмес минералдык продукцияларды өндүрүү	116,3	110,1	140,2	134,5
Машина жана жабдуу өндүрүшүнөн башка негизги металл жана даяр металл буюмдарды өндүрүү	83,8	95,4	115,4	97,8

	2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Компьютер, электрондук жана оптикалык жабдууларды өндүрүү	60,4	358,1	116,9	31,9
Электр жабдууларын өндүрүү	88,1	81,3	73,8	64,2
Машина жана жабдууларды өндүрүү	102,2	136,4	126,7	58,3
Транспорт каражаттарын өндүрүү	68,4	52,8	47,0	83,3
Өндүрүштүн башка тармактары, машина жана жабдууну ондоо жана орнотуу	103,3	103,6	77,7	87,1
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	**118,6**	**115,1**	**102,9**	**113,5**
Электр энергия өндүрүү, аны берүү жана бөлүштүрүү	119,0	116,8	103,6	113,0
Газ өндүрүшү; газ жабдуу тутуму аркылуу газ түрүндөгү күйүүчү отунду бөлүштүрүү	82,5	98,8	97,9	110,9
Буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	169,6	124,4	102,5	122,3
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	**113,4**	**117,6**	**121,7**	**124,4**
Сууну чогултуу, иштетүү, бөлүштүрүү (суу менен жабдуу)	121,3	107,7	114,9	123,3
Агын сууларды чогултуу, иштетүү	121,5	135,0	115,7	116,2
Калдыктарды чогултуу, иштетүү жана жок кылуу, кайра пайдалануучу чийки затты алуу	97,8	106,3	130,8	133,1
Тазалоо жана башка калдыктарды иштетүү	105,1	137,1	134,7	123,0

2025-жылдын январь-ноябрында өнөр жай продукцияларынын физикалык көлөмүнүн өсүшү Ысык-Көл облусунан башка бардык региондордо белгиленди.

4-таблица: Январь-ноябрдагы өнөр жай продукцияларын өндүрүүнүн аймактар боюнча көлөмү

	Өндүрүлдү - бардыгы, млн. сом				Физикалык көлөмдүн индекси, пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Кыргыз Республикасы	**67 223,4**	**546 945,4**	**90 270,3**	**685 931,7**	**99,5**	**104,6**	**112,7**	**110,0**
Баткен облусу	840,7	7 279,0	1 027,9	9 457,3	128,3	116,2	109,6	125,4
Жалал-Абад облусу	4 650,2	50 448,2	6 221,1	52 953,5	117,9	110,7	117,3	127,7
Ысык-Көл облусу	15 615,7	113 115,2	18 889,5	109 195,3	83,7	93,8	123,8	95,3
Нарын облусу	888,6	5 585,6	1 979,2	14 526,0	137,1	122,3	152,6	171,5
Ош облусу	1 595,7	16 872,3	2 118,0	20 526,5	96,7	104,9	111,1	105,3
Талас облусу	3 020,2	30 677,5	4 665,6	45 515,8	93,7	104,2	91,2	103,5
Чүй облусу	28 448,6	225 877,6	40 227,4	306 791,4	114,9	114,3	108,8	110,1
Бишкек ш.	11 177,5	88 265,1	13 842,7	115 154,3	125,1	112,9	123,0	124,9
Ош ш.	986,1	8 824,9	1 298,9	11 811,6	91,2	116,6	121,4	130,5

2025-жылдын январь-ноябрында өнөр жай өндүрүшүнүн жалпы көлөмүндө пайдалуу кендерди казуунун үлүшү 9,5 пайызды, иштетүү өндүрүшү - 79,2 пайызды, электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо - 10,4 пайызды, суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки заттарды алуу - 0,9 пайызды түздү.

Пайдалуу кендерди казуу продукцияларын өндүрүүнүн көлөмү 2025-ж. январь-ноябрында 65 401,4 млн. сомду, ал эми физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. январь-ноябрына карата 115,3 пайызды, ноябрда тиешелүүлүгүнө жараша 7 960,3 млн. сомду жана 101,7 пайызды түздү.

Башка пайдалуу кендерди өндүрүү 36,7 пайызга, металл рудаларын казуу 23,2 пайызга жана көмүр казуу көлөмү - 7,1 пайызга көбөйдү.

Муну менен бирге, чийки мунайзат жана жаратылыш газын өндүрүү көлөмү 9,5 пайызга азайды.

5-таблица: Январь-ноябрдагы пайдалуу кендердин негизги түрлөрүнүн казылышы

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Таш көмүр жана күрөң көмүр (лигнит) казуу								
Таш көмүр, миң т	77,6	660,0	61,7	600,1	97,8	86,7	79,5	90,9
Күрөң көмүр (лигнит), миң т	501,6	3 143,9	534,1	3 522,2	123,6	111,1	106,5	112,0
Чийки мунайзат жана жаратылыш газын өндүрүү								
Чийки мунайзат, миң т	26,4	267,3	19,4	241,6	101,2	96,8	73,5	90,4
Суюк же газ түрүндөгү жаратылыш газы, млн. $м^3$	2,3	24,6	2,7	23,8	95,5	99,2	117,4	96,7
Башка пайдалуу кендерди казуу								
Жаратылыш куму, миң т	95,6	1 167,6	214,1	1 604,7	101,9	135,1	224,0	137,4
Кесек шагыл, таштын күкүмдөрү, майда таш, шагыл, миң т	289,7	1 989,2	444,0	3 461,0	147,8	116,8	153,3	174,0

Иштетүү өндүрүшүнүн продукцияларынын көлөмү 2025-ж. январь-ноябрында 543 168,4 млн. сомду түздү, анын ичинде машина жана жабдууларды өндүрүүдөн башка негизги металл жана даяр металл буюмдарын өндүрүү - 327 228,9 млн. сомду (алардын жалпы көлөмүнүн 60,2 пайызы), тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки азыктарын өндүрүү - 94 229,9 млн. сомду (17,3 пайыз), резина жана пластмасса буюмдарын, башка металл эмес минералдык продуктуларды өндүрүү - 65 526,3 млн. сомду (12,1 пайыз), текстиль өндүрүшү, кийим жана бут кийим, булгаары жана булгаарыдан жасалган буюмдарды өндүрүү - 22 564,8 млн. сомду (4,2 пайызды), тазаланган мунайзат продуктыларын өндүрүү - 12 465,4 млн. сомду (2,3 пайызды) түздү. Физикалык көлөмдүн индекси 2025-ж. январь-ноябрында 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу жалпысынан тармак боюнча 108,7 пайызды, үстүбүздөгү жылдын ноябрь айында 2024-жылдын ноябрь айына салыштырмалуу - 114,9 пайызды түздү.

2025-жылдын январь-ноябрында 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу фармацевтикалык продукцияларды өндүрүүдө көлөмдүн (1,9 эсеге) көбөйүшү дары-дармек каражаттарын өндүрүүнүн (2 эсеге), ошондой эле ветеринардык вакциналарды өндүрүүнүн (37,0 пайызга) өсүшү менен камсыз болду.

Резина жана пластмасса буюмдарын, башка металл эмес минералдык продуктуларды өндүрүүдөгү көлөмдүн жогорулашы (34,5 пайызга) негизинен курулуш материалдарын өндүрүүнүн (34,5 пайызга) өсүшү менен шартталды. Цемент өндүрүү 34,1 пайызга, бетондон, гипстен жана цементтен жасалган буюмдар 40,7 пайызга өстү. Резина жана пластмасса буюмдарын чыгаруу 35,4 пайызга көбөйдү.

Жыгачтан жана кагаздан жасалган буюмдарды өндүрүү, полиграфиялык ишмердүүлүктүн (33,7 пайызга) өсүшү полиграфиялык ишмердүүлүктүн (1,6 эсеге) жана жыгач жана жыгач буюмдарын кайра иштетүүнүн (13,3 пайызга) өсүшүнүн эсебинен камсыз кылынган.

Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки өндүрүүдөгү көлөмдүн (27,8 пайызга) көбөйүшү алкоголсуз суусундуктарды өндүрүүнүн (1,6 эсеге), макарон өндүрүүнүн (1,5 эсеге), жашылча-жемиштерди кайра иштетүү жана консервалоо (12,6 пайызга), ун жана дан азыктары (8,0 пайызга), нан азыктарын (8,0 пайызга), өсүмдүк майлары жана тоң майларды (6,5 пайызга), ошондой эле дистилляцияланган алкоголдук ичимдиктерди

өндүрүү, спиртти тазалоо, аралаштыруунун (16,1 пайызга) өндүрүүнүн өсүшүнөн улам камсыздалды.

Химия өндүрүшүнүн көлөмүнүн көбөйүшү (21,5 пайызга) негизинен боёкторду, лактарды жана ушул сыяктуу өндүрүүнүн (22,4 пайызга) өсүшү менен шартталган.

Текстиль өндүрүшүндө, кийим жана бут кийим, булгаары жана башка булгаары буюмдарын өндүрүүдө көлөмдүн (9,6 пайызга) өсүшү, кийим өндүрүүнүн (15,8 пайызга) өсүшү менен шартталган.

Муну менен катар негизги металлдардын жана даяр металл буюмдарынын көлөмүнүн (2,2 пайызга) төмөндөшү белгиленди.

6-таблица: Январь-ноябрдагы иштетүү тармактарындагы продукциялардын негизги түрлөрүнүн өндүрүлүшү

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки өндүрүү								
Ири мүйүздүү малдын, чочконун, койдун, эчкинин, жылкынын эти жана тамак-аш субпродуктулары, жаңы союлган же муздатылган, т	1 433,2	14 729,6	1 461,4	14 673,5	112,9	113,6	102,0	99,6
Иштетилген суюк сүт, т	4 101,8	48 888,9	4 607,9	51 967,6	137,3	127,4	112,3	106,3
Кайнатылбаган (тазаланбаган) май жана өсүмдүк майлары, т	519,9	7 113,4	729,1	7 830,6	82,3	119,0	140,2	110,1
Дан эгиндердин жана башка өсүмдүктөрдүн уну; алардын аралашмасы жана байытылганы, миң т	24,4	244,7	28,1	264,9	99,9	106,7	115,0	108,3
Жаңы бышкан нан, миң т	8,0	81,1	8,3	82,7	109,8	109,3	102,6	102,1
Дистилляцияланган алкоголь ичимдиктери, миң литр	2 816,4	25 027,6	3 083,0	29 044,7	83,9	96,7	109,5	116,1
Текстиль өндүрүшү; кийим жана бут кийимдерди, булгаары, булгаарыдан жасалган башка буюмдарды өндүрүү								
Кездемелер, миң. кв. м	3 459,7	23 645,1	2 591,3	29 941,7	189,0	88,8	74,9	126,6
Эркектер жана балдар үчүн сырткы кийимдер (трикотаж кийиминен башка), миң даана	583,4	4 574,0	571,5	5 182,8	120,1	94,7	98,0	113,3
Аялдар жана кыздар үчүн сырткы кийим (трикотаж кийиминен башка), миң даана	1 995,3	15 714,1	2 002,5	19 110,1	108,4	107,2	100,4	121,6
Ич кийимдер (трикотаж, машинадан же колго токулгандан башка), миң даана	2 212,4	36 931,2	1 701,9	23 726,1	101,8	106,6	76,9	64,2

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Ири мүйүздүү малдын же жылкы тукумундагы жүнсүз жаныбарлардын терисинен жасалган булгаары, миң дм^2	325,1	3 006,4	173,0	1 976,9	151,1	117,4	53,2	65,8
Бут кийим, миң түгөй	200,8	2 836,6	173,1	2 891,6	236,7	132,7	86,2	101,9
Резина жана пластмасса буюмдарын, башка металл эмес минералдык азыктарды өндүрүү								
Бөтөлкө, флакон жана ушул өңдүү пластмассадан жасалган буюмдар, млн даана	26,4	572,2	38,6	740,1	40,8	79,9	146,5	129,3
Пластмассадан жасалган эшик, терезе, алардын четиндеги жыгачтары, эшиктин босогосу, жалюзи жана ушул өңдүү буюмдар жана алардын бөлүктөрү, миң кв.м	31,0	251,6	27,8	230,2	143,1	115,6	89,8	91,5
Цемент, миң т	222,6	2 969,8	369,9	3 981,8	96,9	104,1	166,2	134,1
Товардык бетон, миң т	318,0	2 160,6	298,8	2 996,6	243,0	139,8	93,9	138,7
Отко чыдамдуу эмес керамикалык курулуш кирпичтери жана ушул өңдүү отко чыдамдуу эмес керамикалык буюмдар, млн. даана	7,2	144,0	14,6	199,7	115,3	126,8	203,5	138,7
Машина жана жабдууларды өндүрүүдөн башка негизги металл жана даяр металл буюмдарын өндүрүү								
Металл конструкциялар жана алардын бөлүктөрү, т	3 807,8	33 830,4	3 325,8	31 394,0	107,8	102,9	87,3	92,8
Курама курулуш металл конструкциялары, миң т	183,4	3 827,4	1 558,5	4 615,2	66,6	87,7	849,8	120,6
Чатырдын панелдери (металл черепица), т	712,8	4 554,0	784,0	4 996,3	72,1	114,0	110,0	109,7
Электр жабдууларын өндүрүү								
16 кВА дан көп эмес кубаттуулуктагы башка трансформаторлор, даана	1 914	21 692	1 694	15 824	94,8	109,8	88,5	72,9
Үй тиричилик кир жуугуч машиналары, даана	3 000	43 966	4 800	33 900	52,8	69,6	160,0	77,1

2025-жылдын январь-ноябрында *электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоонун (жабдуу)* көлөмү 71 063,6 млн. сомду, ал эми физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. январь-ноябрына карата 113,5 пайызды, ноябрда тиешелүүлүгүнө жараша 8 737,4 млн. сомду жана 102,9 пайызды түздү. Электр энергия, газ жана буу менен камсыз кылуунун көлөмүнүн өсүшү электр энергиясын өндүрүүнүн (8,1 пайызга), электр энергиясын бөлүштүрүүнүн (26,9 пайызга) көбөйүшү менен шартталды.

1-график: Январь-ноябрдагы өнөр жай продукциясын өндүрүүнүн аймактар боюнча физикалык көлөмүнүн индекси

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

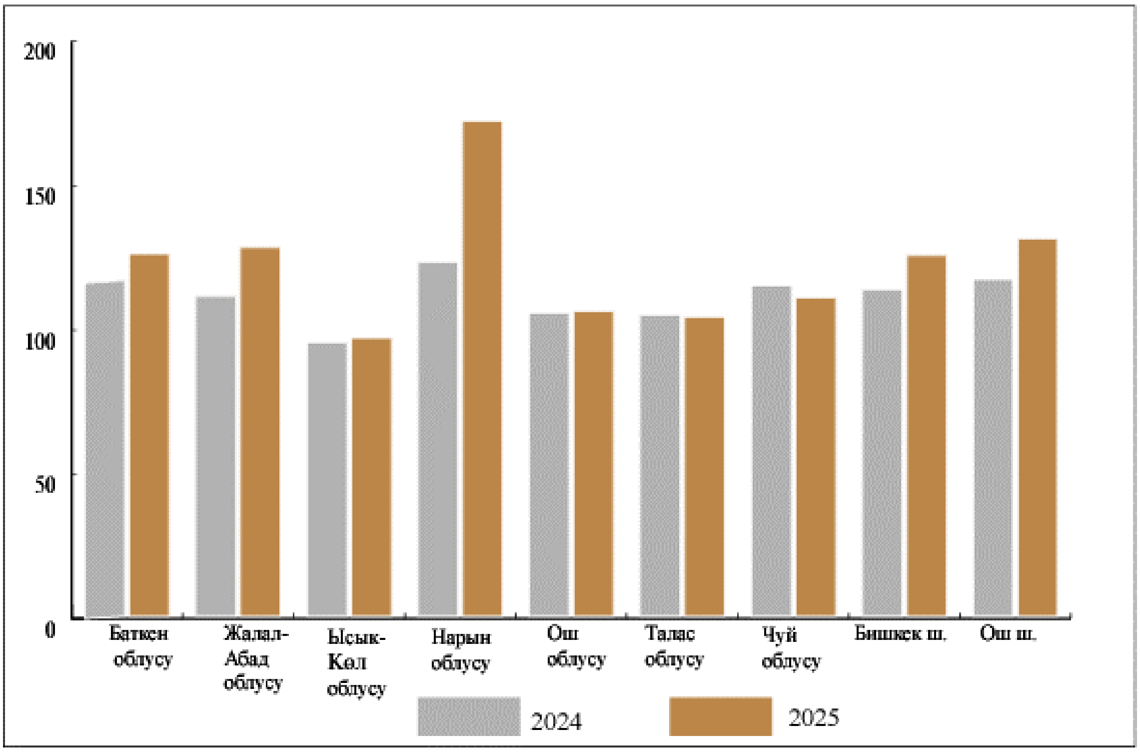

2-график: Ноябрь айындагы айыл чарба, токой чарбасы жана балык уулоо продукциясынын физикалык көлөмүнүн индекси

(мурунку жылдын тийиштүү айына карата пайыз менен)

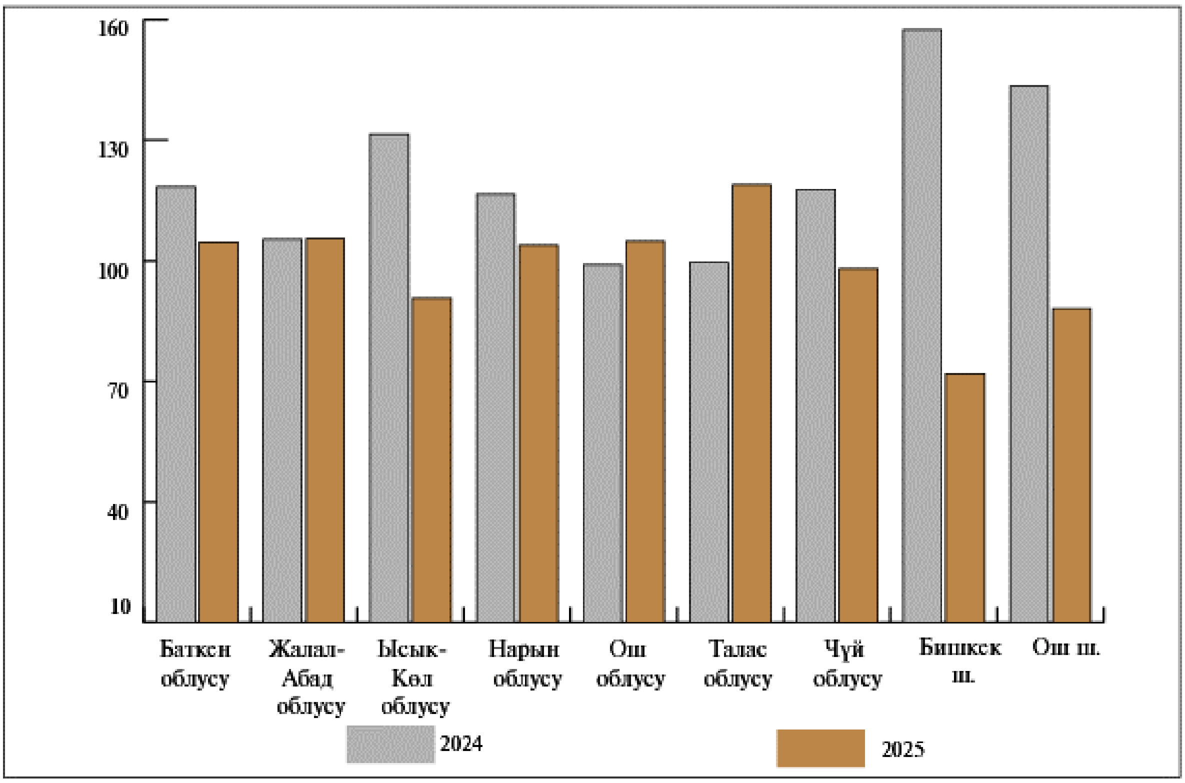

7-таблица: Январь-ноябрдагы электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Электр энергия, млн. кВт с	1 491,3	12 546,7	1 371,2	13 596,8	119,5	100,3	91,9	108,4
Буу жана ысык суу (жылуулук энергиясы), миң Гкал	442,1	2 466,8	393,2	2 344,2	114,5	109,2	88,9	95,0
Электр энергиясын бөлүштүрүү жана сатуу боюнча кызмат көрсөтүүлөр (сатылып алынган электр энергиясынын наркы кошулбайт), млн. сом	1 858,8	16 919,8	2 091,8	21 462,9	99,0	134,4	112,5	126,9
Газ түрүндөгү күйүүчү отунду бөлүштүрүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр, магистралдан тышкары (сатылып алынган газдын наркы кошулбайт), млн. сом	291,9	2 753,1	291,7	3 064,3	81,4	97,7	99,9	111,3

2025-жылдын январь-ноябрында *суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки заттарды алуунун* көлөмү 6 298,3 млн. сомду, ал эми физикалык көлөмдүн индекси 2024-ж. январь-ноябрына карата 124,4 пайызды, ноябрда тиешелүүлүгүнө жараша 626,7 млн. сомду жана 121,7 пайызды түздү. 2024-жылдын январь-ноябрь айларына салыштырмалуу көлөмдүн өсүшү сууну чогултуунун, кайра иштетүүнүн жана бөлүштүрүүнүн 23,3 пайызга көбөйүүсү менен камсыз кылынды.

8-таблица: Январь-ноябрдагы суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу

	Өндүрүлдү - бардыгы				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Жаратылыш суусу, млн. $м^3$	18,5	173,0	21,1	211,1	123,9	109,0	114,5	122,0
Калдыктарды жана металл сыныктарын (кара, түстүү) кайра иштетүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр, млн. сом	19,1	244,9	24,6	284,3	82,8	87,9	128,8	116,1
Канализация, жок кылуу, агын сууларды ташуу жана аларды иштетүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр, млн. сом	66,1	670,3	76,6	780,4	118,0	134,2	115,8	116,4
Айлана-чөйрөдөгү булгоолордон рекультивациялоо (калыбына келтирүү) жана тазалоо боюнча кызмат көрсөтүүлөр, млн. сом	103,7	1 117,4	139,7	1 374,0	105,1	137,1	134,7	123,0

Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук. 2025-жылдын январь-ноябрында айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук продукцияларынын дүң чыгарылышы 437 060,8 млн. сом өлчөмүндө түзүлдү, мында физикалык көлөмдүн индекси 102,0 пайызды түздү.

9-таблица: Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулуктун продукцияларынын физикалык көлөмүнүн индекси

	Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		Мурунку айга карата	
	пайыз менен			
	2024	2025	2024	2025
Январь	101,5	101,8	-	-
Февраль	101,7	102,5	105,7	106,4
Январь-февраль	101,6	102,1	-	-
Март	103,0	103,0	114,8	115,5
Январь-март	102,1	102,5	-	-
Апрель	103,9	103,5	108,8	109,3
Январь-апрель	102,6	102,8	-	-
Май	109,5	103,5	133,5	133,6
Январь-май	104,5	103,0	-	-
Июнь	106,6	106,0	146,0	149,5
Январь-июнь	105,1	103,8	-	-
Июль	108,7	99,5	184,3	173,0
Январь-июль	106,3	102,3	-	-
Август	107,3	102,6	103,7	107,0
Январь-август	106,6	102,4	-	-
Сентябрь	107,4	96,9	148,0	139,7
Январь-сентябрь	106,8	100,9	-	-
Октябрь	105,7	109,2	58,5	65,9
Январь-октябрь	106,6	102,0	-	-
Ноябрь	103,9	101,1	52,3	48,4
Январь-ноябрь	106,5	102,0	-	-

Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрында айыл чарба продукцияларын өндүрүүнүн жалпы көлөмүндө мал чарба продукциялары 45,8 пайызды, өсүмдүк өстүрүүчүлүк - 50,0 пайызды, токой чарбасы - 0,3 пайызды, балык уулоочулук - 1,4 пайызды жана кызмат көрсөтүүлөр - 2,5 пайызды түздү.

Дыйкан (фермер) чарбаларынын жана жарандардын жеке көмөкчү чарбаларынын үлүшүнө продукциялардын жалпы көлөмүнүн 93,1 пайызы туура келди.

Быйылкы жылдын январь-ноябрындагы айыл чарба продукцияларынын дүң чыгарылышынын көлөмүнүн өсүүсү мал чарба тармагынын продукцияларын 3,4 пайызга жана өсүмдүк өстүрүүчүлүк 0,4 пайызга өндүрүүнүн көбөйүшү менен шартталды.

10-таблица: 2025-жылдын январь-ноябрындагы айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук продукцияларынын аймактар боюнча дүң чыгарылышы

	Млн. сом (учурдагы баа менен)	Мурунку жылдын тийиштүү айына карата	Жыйынтыкка карата
		пайыз менен	
Кыргыз Республикасы	**437 060,8**	**102,0**	**100,0**
Баткен облусу	30 109,6	106,9	6,9
Жалал-Абад облусу	85 935,1	104,5	19,7
Ысык-Көл облусу	58 603,4	105,9	13,4
Нарын облусу	31 086,5	102,7	7,1
Ош облусу	80 688,8	102,5	18,5
Талас облусу	33 780,8	98,8	7,7
Чүй облусу	107 237,2	99,6	24,5
Бишкек ш.	5 990,7	76,2	1,4
Ош ш.	3 628,7	89,0	0,8

Республиканын айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук продукцияларынын дүң чыгарылышынын жалпы көлөмүндөгү эң жогорку салыштырма салмакты Чүй облусу (24 пайызды) ээлейт, 20 пайызды Жалал-Абад облусу жана 18 пайызды Ош облусу ээлейт.

Республикада айыл чарба өсүмдүктөрүн жыйноо иштери аяктады.

Үстүбүздөгү жылдын 23-ноябрына карата дан эгиндеринин абалы боюнча (дан буурчак өсүмдүктөрү, күрүч жана гречихасыз) 606 миң гектар аянттан жыйналып алынды, бул өткөн жылдын ушул күнүнө салыштырмалуу 1,1 пайызга көп. Мында алгачкы кабыл алынган салмакта 1,8 млн. тонна дан жыйналды, бул өткөн жылдын ушул мезгилине салыштырганда 15 пайызга аз. Дан эгиндердин орточо түшүмдүүлүгү бир гектардан 30 центнерди түзгөн.

11-таблица: 23-ноябрына карата айыл чарба өсүмдүктөрүнүн түшүмүнүн жыйналышы

(миң тонна)

	Иш жүзүндө		Өткөн жылдын тиешелүү күнүнө карата	
	2024	**2025**	**+, -**	**пайыз менен**
Жыйналган дан өсүмдүктөрү (дан буурчак өсүмдүктөрү, күрүч жана гречихасыз), миң га	599,5	606,0	6,5	101,1
Бастырылган дан - бардыгы (дан буурчак өсүмдүктөрү, күрүч жана гречихасыз) (алгачкы кабыл алынган салмакта)	2 156,7	1 839,1	-317,7	85,3
1 гектардан, ц	35,8	30,1	-5,7	84,1
Бастырылган буудай (алгачкы кабыл алынган салмакта)	701,2	516,3	-184,9	73,6
1 гектардан, ц	29,2	20,9	-8,3	71,6
Бастырылган арпа (алгачкы кабыл алынган салмакта)	646,4	474,1	-172,3	73,3
1 гектардан, ц	26,1	19,3	-6,8	73,9
Жыйналган дан жүгөрү	804,5	845,4	40,8	105,1
1 гектардан, ц	72,1	74,4	2,3	103,2
Бастырылган дан буурчак өсүмдүктөрү (алгачкы кабыл алынган салмакта)	82,6	79,6	-3,0	96,5
1 гектардан, ц	15,5	14,4	-1,1	92,9
Бастырылган күрүч (алгачкы кабыл алынган салмакта)	50,4	59,3	8,9	117,6
Бастырылган май алынуучу өсүмдүктөр	18,6	16,6	-2,0	88,9
1 гектардан, ц	13,0	13,2	0,2	101,5
Казылган кант кызылчасы (фабрикалык)	842,2	532,9	-309,3	63,3
1 гектардан, ц	637,2	397,4	-239,8	62,4
Жыйналган тамеки (физикалык салмакта)	1,0	0,6	-0,4	63,1
1 гектардан, ц	32,5	30,6	-1,9	94,2
Жыйналган пахта-чийки зат (физикалык салмакта)	48,0	24,4	-23,6	50,8
1 гектардан, ц	37,2	38,0	0,8	102,2
Казылган картошка аянты, миң га	66,4	64,6	-1,7	97,3
Жыйналган картошка	1 190,3	1 169,8	-20,4	98,3
1 гектардан, ц	178,7	181,0	2,3	101,3
Жыйналган жашылчалар	1 200,2	1 346,0	145,8	112,2
Жыйналган бакча өсүмдүктөрү	280,9	300,7	19,8	107,0
Жыйналган мөмө-жемиш өсүмдүктөрү	350,7	398,8	48,1	113,7

Өткөн жылдын ушул мезгилине салыштырганда күрүчтүн дүң жыйымы - 17,6 пайыз, жашылчанын - 12,2 пайыз, мөмө-жемиш өсүмдүктөрү - 13,7 пайыз, бакча өсүмдүктөрү - 7,0 пайыз жана жүгөрүнүн - 5,1 пайызга өскөн.

Муну менен катар, өткөн жылдын ушул мезгилине салыштырганда арпанын дүң жыйымы - 26,7 пайызга, буудайдын - 26,4 пайызга, кант кызылчасынын - 36,7 пайызга, тамекинин - 36,9 пайызга, пахтанын - 49,2 пайызга жана картошканын - 1,8 пайызга азайган. Дан эгиндеринин түшүмүнүн төмөндөшүнө Чүй жана Талас облустарынын чарбаларында дан эгиндеринин түшүмдүүлүгүнүн төмөндөшү себеп болгон. Жалпы дан эгиндеринин

түшүмүнүн 640 миң тоннадан ашыгы же 35 пайызы Чүй облусунун чарбаларынын үлүшүнө туура келди, анын ичинен буудай 180 миң тоннаны же 35 пайызын, арпа 171, 4 тоннаны же 36 пайызын түзгөн.

12-таблица: 2025-жылдын 23-ноябрына карата аймактар боюнча дан өндүрүү
(алгачкы кабыл алынган салмакта)

	Дүң жыйым, миң тонна	Мурунку жылдын тийиштүү күнүнө карата	Жыйынтыкка карата
		пайыз менен	
Кыргыз Республикасы	**1 839,1**	**85,3**	**100,0**
Баткен облусу	101,9	93,5	5,5
Жалал-Абад облусу	314,8	99,6	17,1
Ысык-Көл облусу	254,5	107,9	13,8
Нарын облусу	64,6	107,0	3,5
Ош облусу	379,1	104,3	20,6
Талас облусу	49,3	78,4	2,7
Чүй облусу	640,7	66,4	34,8
Бишкек ш.	15,9	81,9	0,9
Ош ш.	18,2	72,4	1,0

Дан өсүмдүктөрдүн дүң жыйымынын жалпы көлөмүндөгү эң чоң салыштырма салмак республика боюнча Чүй (34,8 пайыз), Ош (20,6 пайыз), Жалал-Абад (17,1 пайыз) жана Ысык-Көл (13,8 пайыз) облустарынын чарбаларына туура келет.

Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрында өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда мал чарба продукцияларынын негизги түрлөрүн өндүрүүнүн көбөйүшү камсыздалды.

13-таблица: Чарбалардын бардык категорияларында январь-ноябрында мал чарба продукцияларынын негизги түрлөрүнүн өндүрүлүшү

	Өндүрүлдү - бардыгы, тонна				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен			
	2024		2025		2024		2025	
	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь	ноябрь	январь-ноябрь
Союлуучу мал жана канаттуу (тирүүлөй салмакта)	47 525,0	414 446,7	49 653,4	427 910,9	106,0	102,6	104,5	103,3
Чийки сүт	114 917,1	1 692 502,0	121 129,6	1 743 248,2	100,8	102,3	105,4	103,0
Жумуртка, мин даана	54 768,2	734 454,2	64 484,6	798 547,2	118,2	115,0	117,7	108,7
Жүн (физикалык салмакта)	-	13 156,0	-	13 326,4	-	101,9	-	101,3

Быйылкы жылдын январь-ноябрында өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда союлуучу малдардын жана канаттуулардын этин (тирүүлөй салмакта) (3,3 пайызга), сүттү (3,0 пайызга), жумуртканы (8,7 пайызга) жана жүндү (1,3 пайызга) өндүрүүнүн өсүүсү малдардын жана үй канаттууларынын башынын көбөйүшү жана өндүрүмдүүлүгүн жогорулашы менен камсыздалды.

14-таблица: 2025-жылдын январь-ноябрында мал чарба продуктуларынын негизги түрлөрүнүн аймактар боюнча өндүрүлүшү

	Союлуучу мал жана канаттуу (тирүүлөй салмакта)	Чийки сүт	Жумуртка, миң даана	Жүн, (физикалык салмакта)
		Тонна		
Кыргыз Республикасы	**427 910,9**	**1 743 248,2**	**798 547,2**	**13 326,4**
Баткен облусу	26 442,9	97 148,1	25 236,1	613,4
Жалал-Абад облусу	71 192,8	369 614,8	81 015,0	2 459,8
Ысык-Көл облусу	68 185,6	268 563,9	36 879,2	1 987,0
Нарын облусу	56 509,1	140 624,0	7 949,0	2 499,5
Ош облусу	83 814,3	327 329,9	83 863,3	2 198,7
Талас облусу	2 2971	72 024,6	21 917,3	1 508,8
Чүй облусу	93 501,5	449 816,6	478 520,4	1 949,5
Бишкек ш.	2 762,0	8 323,6	57 907,9	38,8
Ош ш.	2 531,7	9 802,7	5 258,9	70,8
		Өткөн жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен		
Кыргыз Республикасы	101,8	103,3	112,5	101,6
Баткен облусу	102,5	102,0	106,1	101,8
Жалал-Абад облусу	108,1	102,7	111,9	101,0
Ысык-Көл облусу	102,4	102,2	102,3	102,2
Нарын облусу	103,5	103,3	117,4	100,3
Ош облусу	101,1	100,6	101,0	100,3
Талас облусу	104,5	106,6	123,3	103,7
Чүй облусу	54,7	53,9	52,7	58,9
Бишкек ш.	102,3	88,8	136,0	70,8
Ош ш.	101,8	103,3	112,5	101,6

Бир уйдан орточо саалган сүт 1 956,6 кг түздү. Орточо республикалык деңгээлден жогорку көрсөткүч Чүй (2 956,0 кг), Талас (2 200,8 кг), Ысык-Көл (2 031,6 кг) облустарынын жана Бишкек ш.(3 017,0 кг) чарбаларында болду.

Курулуш. Курулуштун дүң продукциясынын жалпы көлөмү 2025-ж. январь-ноябрында 318 857,0 млн. сомду түздү жана 2024-ж. январь-ноябрынын деңгээлине карата 29,0 пайызга көбөйдү. Ү.ж. ноябрында анын көлөмү 49 709,1 млн.сомду түздү же 2024-ж. ноябрынын деңгээлине карата 37,2 пайызга көп.

2025-жылдын январь-ноябрында негизги капиталга инвестицияларды өздөштүрүүнүн деңгээли 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу 18,1 пайызга көбөйдү (салыштырмалуу баада) же 283 246,1 млн. сомду түздү. 2025-ж. ноябрында анын көлөмү 36 544,1 млн. сомду түздү же 2024-ж. ноябрынын деңгээлине карата 12,9 пайызга көбөйдү.

15-таблица: Негизги капиталга инвестициялардын динамикасы

	Мурунку жылдын тиешелүү мезгилине карата		Мурунку айга карата	
	пайыздар менен			
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Январь	125,6	138,3	6,3	12,9
Февраль	164,5	104,9	293,3	222,4
Январь-февраль	152,5	113,4	-	-
Март	174,5	253,5	164,4	397,3
Январь-март	163,9	190,6	-	-
Апрель	137,1	96,7	79,5	30,3
Январь-апрель	154,7	162,0	-	-
Май	143,0	134,5	106,9	148,6
Январь-май	151,6	155,2	-	-
Июнь	142,5	112,8	166,1	139,2
Январь-июнь	148,9	142,9	-	-

	Мурунку жылдын тиешелүү мезгилине карата		Мурунку айга карата	
	пайыздар менен			
Июль	150,6	98,5	94,3	82,4
Январь-июль	149,2	133,4	-	-
Август	180,3	73,1	132,5	98,3
Январь-август	155,2	120,1	-	-
Сентябрь	126,2	113,6	106,6	165,6
Январь-сентябрь	148,6	118,8	-	-
Октябрь	139,1	119,1	96,2	100,9
Январь-октябрь	147,1	118,9	-	-
Ноябрь	136,0	112,9	94,8	89,8
Январь-ноябрь	145,6	118,1	-	-

2024-жылдын январь-ноябрына салыштырмалуу ички булактардын эсебинен каржыланган негизги капиталга каржылануучу инвестициялардын көлөмү 18,2 пайызга көбөйдү, мында республикалык бюджеттин эсебинен - 2,1 эсеге, калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын эсебинен каржыланган инвестициялар - 10,9 пайызга, жергиликтүү бюджеттин эсебинен - 7,2 пайызга, ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын эсебинен- 1,4 пайызга өстү, ошол эле убакта банктын кредиттеринин эсебинен тескерисинче 2,9 эсеге төмөндөдү.

Тышкы булактардын эсебинен каржыланган инвестициялардын көлөмү 17,5 пайызга көбөйдү, мында, чет өлкөлүк кредиттердин эсебинен каржыланган инвестициялардын көлөмү 1,4 эсеге, ошол эле убакта тике чет өлкөлүк инвестициялардын эсебинен - 8,5 пайызга, чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын эсебинен - 12,5 пайызга азайды.

16-таблица: Январь-ноябрындагы каржылоо булактары боюнча негизги капиталга инвестициялар

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**214 537,6**	**283 246,1**	**100**	**100**
Ички инвестициялар	**177 518,8**	**233 453,9**	**82,7**	**82,4**
Республикалык бюджет	32 488,0	73 893,0	15,1	26,1
Жергиликтүү бюджет	5 986,5	7 190,7	2,8	2,5
Ишканалардын жана уюмдардын каражаттары	59 109,9	66 599,8	27,5	23,5
Батктын кредиттери	16 097,5	6 310,1	7,5	2,2
Калктын каражатынын жана КР резиденттеринин кайрымдуулук жардамы	63 836,9	79 460,3	29,8	28,1
Тышкы инвестициялар	**37 018,8**	**49 792,2**	**17,3**	**17,6**
Чет өлкөлүк кредиттер	20 749,4	33 174,7	9,7	11,7
Тике чет өлкөлүк инвестициялар	7 519,8	7 882,9	3,5	2,8
Чет өлкөлүк гранттар жана гуманитардык жардам	8 749,6	8 734,6	4,1	3,1

Айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук объекттеринин курулушуна негизги капиталга инвестицияларды өздөштүрүүнүн көлөмү 2025-ж. январь-ноябрында 13,9 пайызга көбөйдү. Каржылоо, негизинен, республикалык бюджетин эсебинен, чет өлкөлүк гранттын жана гуманитардык жардамдын эсебинен, чет өлкөлүк кредиттин эсебинен ошондой эле калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын (95,8 пайызы) эсебинен жүргүзүлдү.

Пайдалуу кендерди казып алуу боюнча объекттердин курулушуна негизги капиталга инвестицияларды өздөштүрүүнүн деңгээлине 1,6 эсеге азайды. Каржылоо, негизинен, ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, чет өлкөлүк кредиттин, ошондой эле тике чет өлкөлүк инвестициялардын (99,3 пайызы) эсебинен ишке ашырылды.

Иштетүү өндүрүшү объекттеринин курулушуна өздөштүрүлгөн инвестициялардын көлөмү 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу 1,3 эсеге көбөйдү. Каржылоо негизинен

ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын эсебинен, тике чет өлкөлүк инвестициялардын, банктардын кредиттинин, ошондой эле калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын (91,9 пайызы) эсебинен ишке ашырылды.

Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо боюнча объекттерди курууга жана реконструкциялоого багытталган өздөштүрүлгөн каражаттардын көлөмү 2024-ж. январь-ноябрына салыштырганда 4,0 пайызга төмөндөдү. Мында инвестициялардын көлөмү негизинен чет өлкөлүк инвестициянын эсебинен, ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын эсебинен, ошондой эле банктардын кредиттеринин (98,1 пайызы) эсебинен каржыланды.

Суу менен жабдуу, тазалоо жана калдыктарды иштетүү объекттеринин курулушуна багытталган инвестициялардын көлөмү 2,4 эсеге көбөйдү. Каржылоо, негизинен, чет өлкөлүк инвестициялардын, ошондой эле республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин эсебинен (96,5 пайызы) ишке ашырылды.

Дүң жана чекене соода объекттеринин курулушуна негизги капиталга инвестицияларды өздөштүрүүнүн деңгээли 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу 37,9 пайызга төмөндөдү. Курулуш негизинен, ишканалардын жана уюмдардын эсебинен, калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын, ошондой эле республикалык бюджеттин (98,1 пайызы) эсебинен каржыланды.

Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо объекттеринин курулушу негизинен чет өлкөлүк кредиттердин, республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин, ошондой эле ишканалардын жана уюмдардын (95,0 пайызы) эсебинен каржыланды. Мында бул объекттердин курулушу үчүн өздөштүрүлгөн инвестициялардын көлөмү 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу 1,0 пайызы кыскарды.

Мейманканалардын жана ресторандардардын курулушу негизинен калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын эсебинен, ишканалардын жана уюмдардын эсебинен, ошондой эле банктардын кредиттеринин (99,8 пайызы) эсебинен каржыланды. Мында бул объекттердин курулушу үчүн өздөштүрүлгөн инвестициялардын көлөмү 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу 23,2 пайызга көбөйдү.

Маалымат жана байланыш объекттерин курууга жана реконструкциялоого багытталган инвестициялардын көлөмү ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, жергиликтүү бюджеттин эсебинен, ошондой эле калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын эсебинен каржыланып, 2024-ж. тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 17,6 пайызга көбөйдү.

Билим берүү объекттеринин курулушуна багытталган инвестициялардын көлөмү 18,3 пайызга көбөйдү. Мында инвестициялардын жалпы көлөмү республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин эсебинен, чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын, ошондой эле калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын эсебинен каржыланды.

Саламаттыкты сактоо объекттеринин курулушуна багытталган инвестициялардын көлөмү 6,3 пайызга көбөйдү. Мында каржылоо, негизинен, республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин эсебинен, чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын эсебинен, ошондой эле калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын (98,4 пайзы) эсебинен каржыланды.

Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу объекттеринин курулушуна багытталган инвестициялардын көлөмү 5,8 пайызга көбөйдү жана республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин эсебинен, ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, ошондой эле чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдардын (95,6 пайызы) эсебинен каржыланды.

17-таблица: Январь-ноябрындагы экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча негизги капиталга инвестициялар

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**214 537,6**	**283 246,1**	**100**	**100**
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	3 952,8	5 061,1	1,8	1,8
Пайдалуу кендерди казуу	39 425,3	26 047,7	18,4	9,2
Иштетүү өндүрүшү	11 917,4	16 974,8	5,6	6,0
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	17 425,3	19 028,8	8,1	6,7
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	4 335,9	12 080,2	2,0	4,3
Курулуш	-	338,7	-	0,1
Дүң жана чекене соода; автомобилдерди жана мотоциклдерди оңдоо	4 727,6	3 327,5	2,2	1,2
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	21 357,5	24 152,2	10,0	8,5
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	3 776,7	5 151,4	1,8	1,8
Маалымат жана байланыш	4 017,3	5 125,1	1,9	1,8
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	14,6	29,7	0,0	0,0
Кыймылсыз мүлк операциялары	2 080,1	775,2	1,0	0,3
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	89,6	427,6	0,0	0,2
Административдик жана көмөкчү ишмердик	-	208,1	-	0,1
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо, милдеттүү социалдык камсыздандыруу	7 905,9	7 853,9	3,7	2,8
Билим берүү	9 971,9	13 312,6	4,6	4,7
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	2 043,7	2 414,0	1,0	0,9
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	5 530,4	64 89,4	2,6	2,3
Башка тейлөө ишмердиги	528,9	744,8	0,2	0,3

2025-жылдын январь-ноябрында объекттерге 16 565,6 млн. сом суммасындагы капиталдык жана күнүмдүк оңдоолор жүргүзүлдү, анын ичинен 53,2 пайызы - ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын, 25,7 пайызы - жергиликтүү бюджеттердин, 19,3 пайызы - республикалык бюджеттин, 0,8 пайызы - калктын каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамдарынын, ошондой эле чет өлкөлүк гранттардын жана гуманитардык жардамдын эсебинен, 0,2 пайызы – тике чет өлкөлүк инвестициянын эсебинен жүргүзүлдү.

Жалпы аянты 1 174,7 миң чарчы метр болгон 8 614 жеке турак үй *пайдаланууга берилди*, бул 2024-ж. январь-ноябрынын деңгээлине карата 8,1 пайызга көп.

2025-жылдын январь-ноябрынын жеке турак үйлөрдүн курулушуна 34 655,7 млн. сом (баалоо боюнча) негизги капиталга инвестициялар пайдаланылды, бул 2024-ж. январь-ноябрына караганда 5,3 пайызга көп. Жеке турак жай курулушуна өздөштүрүлгөн каражаттардын үлүшү өздөштүрүлгөн инвестициялардын жалпы көлөмүнүн 12,2 пайызын (2024-ж. январь-ноябрында - 13,6 пайызды) түздү.

Ишке киргизилген жеке турак жайлардын негизги үлүшү (жалпы көлөмдүн 77,1 пайызы) Жалал-Абад, Чүй жана Ош облустарына ошондой эле Бишкек шаарына туура келди.

Айыл жерлеринде 646,7 миң чарчы метр жеке турак жай же жалпы көлөмдүн 55,1 пайызы ишке киргизилди.

18-таблица: 2025-жылдын январь-ноябрындагы аймактар боюнча жеке турак үйлөрдүн ишке киргизилиши

	Ишке киргизилгени - бардыгы, жалпы аянттын миң ч. м.	Өткөн жылдын тиешелүү мезгилине карата	Жыйынтыкка карата
		пайыз менен	
Кыргыз Республикасы	**1 174,7**	**108,1**	**100**
Баткен облусу	60,0	93,9	5,1
Жалал-Абад облусу	222,3	86,4	19,0
Ысык-Көл облусу	75,5	100,9	6,4
Нарын облусу	31,9	116,1	2,7
Ош облусу	189,8	114,8	16,2
Талас облусу	72,8	98,3	6,2
Чүй облусу	192,0	146,4	16,3
Бишкек ш.	300,7	116,1	25,6
Ош ш.	29,7	89,2	2,5

Чет өлкөлүк инвестициялар. Чет өлкөлүк инвестициялардын түшүү көлөмү (чыгып кетүү агымын эске албаганда) үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрь айларында өткөн жылдын ушул мезгилине салыштырмалуу 18,0 пайызга төмөндөп, 3 965,7 млн. АКШ долларын түздү.

19-таблица: Январь-сентябрдагы чет өлкөлүк инвестициялардын келип түшүүсү[1]

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**4 834,4**	**3 965,7**	**100**	**100**
Тике чет өлкөлүк инвестициялар	747,0	885,0	15,5	22,3
Портфелдик инвестициялар	1,8	3,8	0,0	0,1
Башка инвестициялар	4 072,0	3 069,4	84,2	77,4
Гранттар, техникалык жардам	13,6	7,5	0,3	0,2

[1] Чыгып кетүү агымын эсептебегенде.

2024-жылдын январь-сентябрына салыштырмалуу Жалал-Абад, Нарын, Ош жана Чүй облустарын кошпогондо, көпчүлүк региондордо чет өлкөлүк инвестициялардын келип түшүү агымынын төмөндөшү белгиленди.

20-таблица: Январь-сентябрдагы чет өлкөлүк инвестициялардын аймактар боюнча келип түшүүсү[1]

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**4 834,4**	**3 965,7**	**100**	**100**
Баткен облусу	76,0	63,1	1,6	1,6
Жалал-Абад облусу	320,0	371,1	6,6	9,4
Ысык-Көл облусу	980,4	739,0	20,3	18,6
Нарын облусу	78,1	98,2	1,6	2,5
Ош облусу	42,4	47,3	0,9	1,2
Талас облусу	152,7	146,7	3,2	3,7
Чүй облусу	327,9	681,5	6,8	17,2
Бишкек ш.	2 800,9	1 769,2	57,9	44,6
Ош ш.	54,6	47,7	1,1	1,2
Облустарга бөлүнбөгөн ишканалар	1,4	1,9	0,0	0,0

[1] Чыгып кетүү агымын эсептебегенде.

2025-жылдын январь-сентябрында тике чет өлкөлүк инвестициялардын келип түшүү агымы 2024-ж. ушул мезгилине салыштырмалуу 18,5 пайызга көбөйүп, 885,0 млн. АКШ долларын түздү. Мында келүү агымы чыгып кетүү агымынын деңгээлинен 481,8 млн. долларга ашты.

Тике чет өлкөлүк инвестициялардын түзүмүндө өткөн жылдын январь-сентябрына салыштырмалуу резидент эместерден алынган кредиттерди кошпогондо, бардык түзүлүштөрдүн келип түшүү агымы көбөйгөндүгү белгиленди.

21-таблица: Январь-сентябрдагы тике чет өлкөлүк инвестициялардын келип түшүүсү[1]

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Бардыгы	**747,0**	**885,0**	**100**	**100**
Менчик капитал	54,0	95,3	7,2	10,7
Финансылык лизинг	-	4,2	-	0,5
Кайра инвестицияланган пайда	562,1	658,3	75,3	74,4
Башка инвестициялар	130,9	127,2	17,5	14,4
анын ичинде:				
резидент эместерден алынган кредиттер	117,9	95,0	15,8	10,7
соода кредиттери	12,8	32,2	1,7	3,7
башка кредитордук карыз	0,2	-	0,0	-
Башка милдеттенмелер	-	-	-	-

[1] Чыгып кетүү агымын эсептебегенде.

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында тике чет өлкөлүк инвестициялардын негизги көлөмү (89,5 пайызы) иштетүү өндүрүш ишканаларына, пайдалуу кендерди казуу ишканаларына, финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу, дүң жана чекене соода, ошондой эле маалымат жана байланыш чөйрөлөрүнө багытталган.

Мында маалымат жана байланыш (2,3 эсеге), пайдалуу кендерди казуу (2,0 эсеге), финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу чөйрөлөрүнө (1,4 эсеге), иштетүү өндүрүшү ишканаларына (15,0 пайызга), багытталган инвестициялардын көлөмү көбөйгөн, ошол эле убакта дүң жана чекене соода чөйрөсүнө (1,6 эсеге) багытталган инвестициялар азайган.

22-таблица: Январь-сентябрдагы тике чет өлкөлүк инвестициялардын экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча келип түшүүсү[1]

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Бардыгы	**747,0**	**885,0**	**100**	**100**
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	0,9	0,3	0,1	0,0
Пайдалуу кендерди казуу	93,5	190,3	12,5	21,5
Иштетүү өндүрүшү	281,9	324,1	37,7	36,6
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	5,8	0,0	0,8	0,0
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	0,0	0,2	0,0	0,0
Курулуш	3,5	6,9	0,5	0,8
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	158,5	96,1	21,2	10,9
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	12,4	9,4	1,7	1,1
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	3,7	7,0	0,5	0,8
Маалымат жана байланыш	32,0	73,2	4,3	8,3
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	79,6	108,0	10,7	12,2
Кыймылсыз мүлк операциялары	11,6	7,8	1,5	0,9
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	53,8	48,2	7,2	5,5
Административдик жана көмөкчү ишмердик	3,5	3,1	0,5	0,2
Билим берүү	0,1	0,2	0,0	0,0
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	6,1	10,2	0,8	1,2
Искусство, көңүл ачуу, эс алуу	0,0	0,0	0,0	0,0
Башка тейлөө ишмердиги	0,1	0,0	0,0	0,0

[1] Чыгып кетүү агымын эсептебегенде.

КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн келип түшкөн тике чет өлкөлүк инвестициялардын көлөмү 2024-ж. январь-сентябрына салыштырмалуу 31,9 пайызга көбөйгөн, бул негизинен алардын Кытайдан (пайдалуу кендерди казуу, курулуш), Түркиядан (пайдалуу кендерди казуу, иштетүү өндүрүш ишканалары, финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу) Нидерланддан (маалымат жана байланыш) жана Кипрден (иштетүү өндүрүш ишканалары) келип түшүүлөрдүн көбөйүшүнүн эсебинен болду.

Кытай (келип түшкөн инвестициялардын жалпы көлөмүнүн 31,9 пайызы), Түркия (15,8 пайыз), Нидерланд (8,0 пайыз) жана Кипр (3,8 пайыз) негизги инвестор өлкөлөр болуп саналды.

Кытайдан келген инвестициялар негизинен пайдалуу кендерди казуу ишканаларына, иштетүү өндүрүшү ишканаларына (көбүнчө негизги металлдар жана даяр металл буюмдар, резина жана пластмасса буюмдарын өндүрүүдө), ошондой эле геологиялык чалгындоо чөйрөсүнө, Түркиядан келген инвестициялар пайдалуу кендерди казуу ишканаларына, иштетүү өндүрүшү ишканаларына (негизинен тамак-аш азыктарын, анын ичинде суусундуктарды, резина жана пластмасса буюмдарын өндүрүүдө), ошондой эле финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу чөйрөсүнө, Нидерланддан келген инвестициялар маалымат жана байланыш чөйрөсүнө, иштетүү өндүрүшү ишканаларына (көбүнчө тамак-аш азыктарын, анын ичинде суусундуктарды өндүрүүдө), Кипрдан келген инвестициялар иштетүү өндүрүшү ишканаларына (негизинен резина жана пластмасса буюмдарын өндүрүүдө) багытталган.

КМШ өлкөлөрүнөн келип түшкөн тике чет өлкөлүк инвестициялардын көлөмү 2024-жылдын январь-сентябрына салыштырмалуу, 2,7 пайызга төмөндөгөн, бул Азербайжандан, Өзбекстандан жана Россиядан келип түшкөн инвестициялардын көлөмүнүн азайышынан эсебинен болгон.

23-таблица: Январь-сентябрдагы тике чет өлкөлүк инвестициялардын өлкөлөр боюнча келип түшүүсү[1]

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**747,0**	**885,0**	**100**	**100**
КМШдан тышкаркы өлкөлөр	456,7	602,4	61,1	68,1
Ооганстан	2,6	3,1	0,4	0,4
Виргин аралдары (Британия)	6,0	4,3	0,8	0,5
Германия	19,7	1,8	2,7	0,2
Индия	3,7	9,3	0,5	1,1
Иордания	5,5	8,2	0,8	0,9
Италия	1,9	2,0	0,3	0,2
Кипр	28,3	33,8	3,8	3,8
Кытай	221,5	282,3	29,7	31,9
Нидерланд	33,2	70,8	4,4	8,0
Бириккен Араб Эмираттары	19,3	13,8	2,6	1,6
Пакистан	0,9	0,3	0,1	0,0
Корей Республикасы	4,8	1,5	0,6	0,2
Бириккен Падышалык	6,2	12,3	0,8	1,4
Кошмо Штаттар	10,6	2,2	1,4	0,2
Түркия	71,4	139,6	9,6	15,8
Франция	1,1	1,4	0,2	0,2
Чех Республикасы	1,8	0,9	0,2	0,1
Швейцария	8,5	5,9	1,1	0,7
Япония	1,1	0,4	0,2	0,0
Башка өлкөлөр	8,6	8,5	0,9	0,9
КМШ өлкөлөрү	290,3	282,6	38,9	31,9
Азербайжан	29,9	8,4	4,0	0,9
Беларус	0,9	1,0	0,1	0,1
Казакстан	49,0	82,8	6,6	9,4
Россия Федерациясы	192,9	183,0	25,8	20,7
Өзбекстан	16,7	6,6	2,3	0,7
Башка өлкөлөр	0,9	0,8	0,1	0,1

[1] Чыгып кетүү агымын эсептебегенде.

2024-жылдын январь-сентябрына салыштырмалуу Баткен, Чүй облустарын жана Ош шаарын кошпогондо, тике чет өлкөлүк инвестициялардын келип түшүү агымынын көбөйүшү көпчүлүк региондордо белгиленди.

24-таблица: Январь-сентябрдагы тике чет өлкөлүк инвестициялардын аймактар боюнча келип түшүүсү[1]

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**747,0**	**885,0**	**100**	**100**
Баткен облусу	42,9	40,1	5,7	4,5
Жалал-Абад облусу	88,4	157,6	11,8	17,8
Ысык-Көл облусу	1,7	5,3	0,2	0,6
Нарын облусу	7,1	45,4	1,0	5,1
Ош облусу	26,2	30,8	3,5	3,5
Талас облусу	85,5	135,5	11,5	15,3
Чүй облусу	159,1	129,5	21,3	14,6
Бишкек ш.	333,3	339,6	44,6	38,4
Ош ш.	2,8	1,2	0,4	0,2

[1] Чыгып кетүү агымын эсептебегенде.

2025-жылдын январь-сентябрында тике чет өлкөлүк инвестициялардын чыгып кетүү агымы 2024-ж. январь-сентябрына салыштырмалуу 1,9 эсеге көбөйүп, 403,2 млн. АКШ долларын түздү.

Тике чет өлкөлүк инвестициялардын чыгып кетүү агымынын түзүмүндө 2024-ж. тиешелүү мезгилине салыштырмалуу бардык түзүлүштөрдүн чыгып кетүү агымы көбөйгөндүгү белгиленген.

25-таблица: Январь-сентябрдагы тике чет өлкөлүк инвестициялардын чыгып кетүү агымы

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**217,6**	**403,2**	**100**	**100**
Менчик капитал	10,1	34,3	4,6	8,5
Финансылык лизинг	-	-	-	-
Кайра инвестицияланган пайда	87,6	224,9	40,3	55,8
Башка инвестициялар	119,9	144,0	55,1	35,7
анын ичинде:				
резидент эместерден алынган кредиттер	100,6	124,1	46,2	30,8
соода кредиттери	19,1	19,9	8,8	4,9
башка кредитордук карыз	0,2	-	0,1	-
башка милдеттенмелер	-	-	-	-

Тике чет өлкөлүк инвестициялардын негизги чыгып кетүү агымы (89,9 пайызы) финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу чөйрөсүнө, пайдалуу кендерди казуу, иштетүү өндүрүшү ишканаларында, ошондой эле дүң жана чекене соода чөйрөсүндө байкалган.

Мында финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу чөйрөсүндө 5,7 эсеге, иштетүү өндүрүш ишканаларында 4,1 эсеге, пайдалуу кендерди казуу ишканаларында - 17,7 пайызга, дүң жана чекене соодада 6,0 пайызга көбөйгөн.

26-таблица: Январь-сентябрдагы тике чет өлкөлүк инвестициялардын экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча чыгып кетүү агымы

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**217,6**	**403,2**	**100**	**100**
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	0,6	1,4	0,3	0,3
Пайдалуу кендерди казуу	106,3	125,1	48,9	31,0
Иштетүү өндүрүшү	15,9	64,8	7,3	16,1
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	0,2	2,7	0,1	0,7
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү, кайра пайдалануучу чийки затты алуу	0,0	0,0	0,0	0,0
Курулуш	11,1	6,0	5,1	1,5
Дүң жана чекене соода; авто унааларды жана мотоциклдерди оңдоо	24,5	26,0	11,3	6,4
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	1,1	4,6	0,5	1,1
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	0,1	1,5	0,0	0,4
Маалымат жана байланыш	2,0	8,6	0,9	2,1
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	25,6	146,7	11,8	36,4
Кыймылсыз мүлк операциялары	7,9	2,3	3,6	0,6
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	18,1	11,5	8,3	2,9
Административдик жана көмөкчү ишмердик	0,3	1,1	0,1	0,3
Билим берүү	0,0	0,0	0,0	0,0
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	0,1	0,7	0,1	0,2
Искусство, көңүл ачуу, эс алуу	3,7	0,1	1,7	0,0
Башка тейлөө ишмердиги	0,1	0,1	0,0	0,0

КМШдан тышкаркы өлкөлөргө тике чет өлкөлүк инвестициялардын чыгып кетүү агымы 2024-ж. январь-сентябрына салыштырмалуу 1,7 эсеге көбөйдү, бул негизинен алардын Люксембурга, Түркияга жана Кытайга көбөйүшүнүн эсебинен болду.

КМШ өлкөлөрүнө тике чет өлкөлүк инвестициялардын чыгып кетүү агымы 2,7 эсеге көбөйдү, бул Казакстанга жана Россияга чыккан инвестициялардын агымынын көбөйүшүнүн эсебинен болду.

Тике чет өлкөлүк инвестициялардын чыгып кетүү агымынын жалпы көлөмүндөгү эң чоң салыштырма салмак Түркияга (24,3 пайыз), Кытайга (23,2 пайыз), Казакстанга (14,4 пайыз), Люксембурга (10,5 пайыз), Россияга (9,0 пайыз) жана Швейцарияга (5,0 пайыз) туура келди.

27-таблица: Январь-сентябрдагы тике чет өлкөлүк инвестициялардын өлкөлөр боюнча чыгып кетүү агымы

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**217,6**	**403,2**	**100**	**100**
КМШдан тышкаркы өлкөлөр	180,6	304,2	83,0	75,5
Германия	4,2	4,0	2,0	1,0
Кытай	88,2	93,4	40,6	23,2
Кувейт	3,0	0,0	1,4	0,0
Люксембург	2,1	42,5	1,0	10,5
Нидерланд	2,5	2,8	1,2	0,7
Бириккен Араб Эмираттары	5,8	1,5	2,7	0,4

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Корей Республикасы	1,2	7,9	0,6	2,0
Бириккен Падышалык	8,7	4,9	4,0	1,2
Кошмо Штаттар	0,6	13,1	0,3	3,3
Түркия	49,8	98,0	22,9	24,3
Швейцария	8,2	20,3	3,8	5,0
Башка өлкөлөр	6,3	15,8	2,5	3,9
КМШ өлкөлөрү	37,0	99,0	17,0	24,5
Казакстан	12,3	58,2	5,7	14,4
Россия Федерациясы	23,0	36,3	10,6	9,0
Өзбекстан	1,0	3,3	0,5	0,8
Башка өлкөлөр	0,7	1,2	0,2	0,3

2024-жылдын январь-сентябрына салыштырмалуу Ысык-Көл, Ош, Талас облустарын жана Ош шаарын кошпогондо, көпчүлүк региондордо тике чет өлкөлүк инвестициялардын чыгып кетүү агымынын көбөйүшү белгиленди.

28-таблица: Январь-сентябрдагы тике чет өлкөлүк инвестициялардын аймактар боюнча чыгып кетүү агымы

	млн. АКШ доллары		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**217,6**	**403,2**	**100**	**100**
Баткен облусу	3,6	5,7	1,6	1,4
Жалал-Абад облусу	70,8	111,3	32,6	27,6
Ысык-Көл облусу	28,1	6,0	12,9	1,5
Нарын облусу	4,0	7,4	1,9	1,8
Ош облусу	4,7	0,4	2,1	0,1
Талас облусу	6,5	4,4	3,0	1,1
Чүй облусу	16,6	64,1	7,6	15,9
Бишкек ш.	75,8	203,1	34,8	50,4
Ош ш.	7,5	0,8	3,5	0,2

Кызмат көрсөтүү рыногу

Чарба жүргүзүүчү субъекттер (юридикалык жана жеке жактар) тарабынан көрсөтүлгөн рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмү 2025-ж. январь-ноябрында 2 527,8 млрд. сомду түзүп, 2024-ж. январь-ноябрына салыштырганда 8,4 пайызга көбөйдү.

29-таблица: 2025-жылдын январь-ноябрындагы рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча көлөмү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		Жыйынтыкка карата	
			пайыз менен			
	бардыгы	анын ичинде калкка	бардыгы	анын ичинде элге	бардыгы	анын ичинде элге
Бардыгы	**2 527 790,3**	**1 272 315,3**	**108,4**	**119,0**	**100**	**100**
анын ичинде:						
дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	1 927 972,9	970 688,2	109,5	122,9	76,3	76,2
транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	94 390,3	52 365,4	105,8	112,4	3,7	4,1

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		Жыйынтыкка карата	
	бардыгы	анын ичинде калкка	пайыз менен			
			бардыгы	анын ичинде элге	бардыгы	анын ичинде элге
мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	57 412,0	57 200,2	115,6	115,6	2,3	4,5
маалымат жана байланыш	61 258,6	35 621,5	103,7	103,6	2,4	2,8
финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	252 793,1	71 003,2	100,8	101,2	10,0	5,6
кыймылсыз мүлк операциялары	32 135,2	23 273,9	100,0	99,6	1,3	1,8
кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	33 301,2	13 839,8	101,5	100,0	1,3	1,1
административдик жана көмөкчү ишмердик	17 061,5	5 076,0	99,5	99,7	0,7	0,4
билим берүү	17 222,6	16 532,1	87,4	93,8	0,7	1,3
саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	16 615,5	13 452,3	129,1	112,6	0,6	1,1
искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	4 726,2	3 540,8	100,3	100,4	0,2	0,3
башка тейлөө ишмердиги	12 901,2	9 721,9	99,0	98,5	0,5	0,8

Рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмү Чүй облусунан тышкары, республиканын бардык региондорунда өстү.

30-таблица: 2025-жылдын январь-ноябрындагы рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн аймактар боюнча көлөмү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата		Жыйынтыкка карата	
	бардыгы	анын ичинде элге	пайыз менен			
			бардыгы	анын ичинде элге	бардыгы	анын ичинде элге
Кыргыз Республикасы	**2 527 790,3**	**1 272 315,3**	**108,4**	**119,0**	**100**	**100**
Баткен облусу	37 146,4	31 805,9	107,9	106,2	1,5	2,5
Жалал-Абад облусу	228 505,1	194 382,1	119,0	118,9	9,0	15,3
Ысык-Көл облусу	55 675,7	47 377,9	101,2	105,1	2,2	3,7
Нарын облусу	26 299,1	23 097,0	109,8	104,4	1,0	1,8
Ош облусу	94 674,5	77 131,8	121,8	111,7	3,7	6,1
Талас облусу	36 726,6	28 550,4	104,1	107,4	1,5	2,3
Чүй облусу	276 937,2	187 470,1	97,2	136,3	11,0	14,7
Бишкек ш.	1 622 436,4	583 024,6	108,6	120,2	64,2	45,8
Ош ш.	149 389,3	99 475,5	111,9	109,0	5,9	7,8

Керектөө рыногу. Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрында *дүң жана чекене сооданын, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун* жүгүртүүсүнүн жалпы көлөмү 1 927,9 млрд. сом өлчөмүндө түзүлүп, 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу 9,5 пайызга көбөйдү.

31-таблица: Январь-ноябрда дүң жана чекене соода сооданын, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун жүгүртүүсү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**1 652 546,8**	**1 927 972,9**	**118,5**	**109,5**
анын ичинде:				
автоунаалардын жана мотоциклдердин, автотетиктердин, түйүндөрдүн жана шаймандардын соодасы	49 173,4	73 215,8	117,1	150,2
автоунааны техникалык жактан тейлөө жана оңдоо	6 160,2	10 320,8	117,9	163,2
автоунаалардын жана мотоциклдердин соодасын кошпогондогу дүң соода	906 329,9	957 284,6	125,6	98,4
мотор майын чекене сатуу	150 149,3	207 603,3	107,3	133,9
автоунаалардын жана мотоциклдердин соодасын кошпогондогу чекене соода	540 734,0	679 548,4	112,3	116,9

Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрындагы дүң жана чекене сооданын, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун жүгүртүүсүнүн жалпы көлөмүнүн 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу көбөйүшү Чуй облусунан тышкары, республиканын бардык региондорунда байкалды.

32-таблица: Январь-ноябрда аймактар боюнча дүң жана чекене сооданын, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоонун жүгүртүүсү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**1 652 546,8**	**1 927 972,9**	**118,5**	**109,5**
Баткен облусу	24 375,2	28 311,9	103,7	109,6
Жалал-Абад облусу	153 566,6	198 749,9	104,9	121,2
Ысык-Көл облусу	40 717,3	43 726,8	108,1	100,4
Нарын облусу	14 821,7	17 421,8	110,1	110,9
Ош облусу	64 213,4	83 448,2	115,8	122,2
Талас облусу	26 337,5	29 009,9	101,4	104,5
Чүй облусу	254 447,0	257 381,3	155,6	95,7
Бишкек ш.	978 460,6	1 150 973,2	116,6	110,4
Ош ш.	95 607,5	118 949,9	101,8	114,6

Ушул жылдын январь-ноябрындагы 2024-ж. тийиштүү мезгилине салыштырмалуу мотор майларынын чекене соода жүгүртүүсүнүн көлөмү 33,9 пайызга жогорулады. Үстүбүздөгү жылдын ноябрында өткөн жылдын ноябрына салыштырмалуу жүгүртүүнүн көлөмү 31,2 пайызга көбөйдү.

33-таблица: Январь-ноябрда мотор майларын чекене сатуунун аймактар боюнча жүгүртүлүшү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**150 149,3**	**207 603,3**	**107,3**	**133,9**
Баткен облусу	8 784,3	10 299,2	100,0	113,2
Жалал-Абад облусу	27 988,2	41 766,7	105,4	144,6
Ысык-Көл облусу	11 608,2	11 837,6	102,0	99,1
Нарын облусу	4 337,6	4 972,2	113,3	111,0
Ош облусу	10 430,8	15 615,3	118,3	146,5
Талас облусу	3 340,5	2 801,1	89,3	81,3
Чүй облусу	43 661,7	58 171,3	108,2	128,5
Бишкек ш.	34 427,6	51 125,3	109,4	144,6
Ош ш.	5 570,4	11 014,6	104,5	187,4

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында автоунааларды жана мотоциклдерди сатууну кошпогондо чекене соода жүгүртүүнүн көлөмү 2024-ж. ноябрына салыштырмалуу 8,1 пайызга көбөйдү.

34-таблица: Автоунааларды жана мотоциклдерди сатууну кошпогондогу чекене сооданын жүгүртүлүшү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Январь	27 640,1	37 438,2	110,3	128,5
Февраль	29 954,7	37 096,2	113,7	116,2
Март	33 902,7	42 688,2	108,5	118,2
Апрель	43 934,1	47 809,3	106,1	102,0
Май	39 693,2	55 560,5	132,1	130,2
Июнь	46 482,2	57 614,5	133,8	115,4
Июль	41 703,4	63 577,3	106,3	140,7
Август	60 301,9	75 328,4	103,5	114,4
Сентябрь	71 961,6	82 854,7	113,4	106,7
Октябрь	66 375,7	87 423,9	108,3	121,4
Ноябрь	78 784,4	92 157,1	103,1	108,1

Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрындагы өткөн жылдын январь-ноябрына салыштырмалуу автоунааларды жана мотоциклдерди сатууну кошпогондо чекене соода жүгүртүүнүн республиканын бардык региондорунда көбөйдү.

35-таблица: Январь-ноябрда автоунааларды жана мотоциклдерди сатууну кошпогондогу чекене сооданын аймактар боюнча жүгүртүлүшү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**540 734,0**	**679 548,4**	**112,3**	**116,9**
Баткен облусу	12 033,1	13 559,0	104,0	104,8
Жалал-Абад облусу	99 310,5	124 370,9	104,5	116,0
Ысык-Көл облусу	21 640,4	25 277,4	110,4	107,6
Нарын облусу	9 789,6	10 679,8	111,3	101,9
Ош облусу	47 218,6	52 630,8	118,7	103,8
Талас облусу	18 334,0	21 864,1	110,4	112,8
Чүй облусу	70 838,5	103 574,0	119,8	137,3
Бишкек ш.	209 299,1	270 117,4	114,9	120,3
Ош ш.	52 270,3	57 474,8	101,4	100,6

Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрындагы тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондо чекене сооданын жалпы көлөмүндө азык-түлүк товарларын сатуунун үлүшү 51,2 пайызды, азык-түлүк эмес товарлардын үлүшү 48,8 пайызды түздү.

36-таблица: Январь-ноябрда тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондогу чекене сооданын жүгүртүлүшү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**779 122,4**	**1 009 059,9**	**112,7**	**122,2**
анын ичинде:				
азык-түлүк товарлары	323 066,7	514 483,9	113,4	145,9
азык-түлүк эмес товарлар	456 055,7	494 575,9	111,9	109,4

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында 2024-ж. ноябрына салыштырмалуу азык-түлүк товарларын сатуунун көлөмү 30,5 пайызга өстү, ал эми азык-түлүк эмес товарлар дээрлик өзгөрүлсүз калды.

37-таблица: 2024-жылдын январь-ноябрындагы тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондогу чекене сооданын жүгүртүлүшү

	Азык-түлүк товарлары			Азык-түлүк эмес товарлар		
	млн. сом	пайыз менен		млн. сом	пайыз менен	
		Мурунку жылдын тийиштүү айына карата	мурунку айга карата		Мурунку жылдын тийиштүү айына карата	мурунку айга карата
Январь	29 510,2	166,9	59,7	25 138,3	102,9	19,5
Февраль	31 289,2	160,9	100,3	25 807,9	93,0	100,3
Март	34 199,5	147,0	109,1	28 551,9	95,6	109,1
Апрель	40 549,7	142,1	118,6	33 446,1	89,2	116,2
Май	45 290,8	164,0	110,7	40 977,4	109,1	122,0
Июнь	43 471,8	162,2	102,6	43 298,2	98,7	105,4
Июль	48 634,6	151,4	111,2	46 354,8	122,2	106,3
Август	57 590,5	133,8	118,1	55 332,0	106,3	118,8
Сентябрь	55 062,5	128,8	110,8	67 298,6	102,6	106,2
Октябрь	63 103,1	155,8	101,9	62 851,2	102,6	101,6
Ноябрь	65 782,1	145,9	100,2	65 519,5	100,0	106,3

Адистештирилген соода уюмдарындагы, ошондой эле базарлардагы сатуулардын көлөмүнүн өткөн жылдын январь-ноябрына салыштырмалуу көбөйүшү тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондо чекене соода жүгүртүүнүн жалпы көлөмүнүн 22,2 пайызга өсүшүн шарттады.

38-таблица: 2025-жылдын январь-ноябрындагы тамактануу ишканаларынын жүгүртүүсүн кошкондогу сатуунун каналдары боюнча чекене сооданын жүгүртүлүшү

	Млн. сом	Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата	Жыйынтыкка карата
		пайыз менен	
Бардыгы	**878 027,3**	**123,6**	**100**
анын ичинде:			
соода уюмдары	607 928,4	118,2	69,2
буюм-терим, аралаш жана азык-түлүк базарлары	270 098,9	119,4	30,8

Өткөн жылдын январь-ноябрына салыштырмалуу *мейманканалар жана ресторандар* тарабынан көрсөтүлгөн кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмү 15,6 пайызга көбөйдү.

39-таблица: Январь-ноябрда мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн көлөмү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**45 964,8**	**57 412,0**	**120,8**	**115,6**
анын ичинде:				
мейманканалар, ошондой эле туристтик жашоо жана кыска мөөнөткө жашоо үчүн башка орундар	6 899,0	8 719,6	123,0	121,9
ресторандар, барлар, мобилдик жана башка тамак-аш менен тейлөө ишканаларынын кызмат көрсөтүүлөрү	39 065,8	48 692,4	120,4	114,4

Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрындагы мейманканалар жана ресторандар көрсөткөн кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмүнүн өткөн жылдын январь-ноябрына салыштырмалуу республиканын бардык региондорунда байкалды.

40-таблица: Январь-октябрда мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн аймактар боюнча көлөмү

	Млн. сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**45 964,8**	**57 412,0**	**120,8**	**115,6**
Баткен облусу	1 531,9	1 679,8	105,4	102,3
Жалал-Абад облусу	4 780,5	5 917,7	102,6	113,2
Ысык-Көл облусу	1 978,7	2 268,8	139,1	112,3
Нарын облусу	231,1	318,5	229,0	129,6
Ош облусу	1 501,8	2 560,6	120,9	155,9
Талас облусу	506,2	554,3	109,4	103,1
Чүй облусу	2 682,2	3 710,8	128,8	128,1
Бишкек ш.	29 699,9	36 538,4	124,2	114,1
Ош ш.	3 052,5	3 863,1	103,5	112,2

Транспорт ишмердиги. Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрында *транспорттун бардык түрү менен* ташылган жүктөрдүн көлөмү өткөн жылдын январь-ноябрына салыштырганда 5,8 млн. тоннага же 11,9 пайызга көбөйдү. Транспорттун бардык түрү менен ташылган жүктөрдүн көлөмү ү.ж. ноябрында өткөн жылдын ноябрына салыштырмалуу, 0,7 млн. тоннага же 12,8 пайызга өстү, ал эми мурунку айга салыштырганда, тескерисинче 0,3 млн. тоннага же 5,5 пайызга кыскарды.

Муну менен бирге жүктөрдү автомобиль транспорту менен ташуудагы негизги көлөм (57 пайызы) жеке ишкерлерге (жеке жактарга) туура келди.

41-таблица: Январь-ноябрдагы транспорттун бардык түрү менен жүктөрдүн ташылышы

	Миң тонна		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**48 633,6**	**54 413,8**	**105,9**	**111,9**
Жерде жүрүүчү транспорт				
Темир жол	8 222,5	9 426,6	96,9	114,6
жөнөтүү	2 837,4	3 269,5	98,1	115,2
келүү	6 496,3	7 711,3	97,9	118,7
Автоунаа	40 001,5	44 579,1	107,8	111,4
Түтүк өткөрүү транспорту	368,0	368,7	125,6	100,2
Аба транспорту	41,6	39,4	352,5	94,7

Транспорттун бардык түрү менен жүктөрдү ташуунун көлөмүнүн өсүшү республиканын бардык региондорунда белгиленди.

42-таблица: Январь-ноябрдагы аймактар боюнча транспорттун бардык түрү менен жүктөрдүн ташылышы

	Миң тонна		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**48 633,6**	**54 413,8**	**105,9**	**111,9**
Баткен облусу	1 180,0	1 269,6	102,1	107,6
Жалал-Абад облусу	2 840,9	3 101,2	110,6	109,2
Ысык-Көл облусу	1 627,1	2 515,0	100,3	154,6
Нарын облусу	1 443,8	1 485,6	113,2	102,9
Ош облусу	2 717,4	3 185,4	106,8	117,2
Талас облусу	15 123,7	17 099,0	110,6	113,1
Чүй облусу	8 593,7	9 111,7	102,8	106,0
Бишкек ш.	14 174,8	15 592,8	100,8	110,0
Ош ш.	932,2	1 053,5	140,5	113,0

Транспорттун бардык түрү менен жүк ташуунун жүгүртүлүшүнүн көлөмү ү.ж. январь-ноябрында 2024-ж. январь-ноябрына салыштырганда 439,0 млн. тонна-километрге же 15,7 пайызга өстү. Үстүбүздөгү жылдын ноябрында анын көлөмү 2024-жылдын ноябрына салыштырмалуу 85,3 млн. тонна километрге же 24,5 пайызга, ал эми мурунку айга салыштырганда - 60,1 млн. тонна километрге же 16,1 пайызга көбөйдү.

43-таблица: Январь-ноябрдагы транспорттун бардык түрү менен жүк ташуунун жүгүртүлүшүнүн көлөмү

	Млн. тонна-километр		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**2 800,3**	**3 239,3**	**106,0**	**115,7**
Жерде жүрүүчү транспорт				
Темир жол	961,5	1 101,6	97,5	114,6
Автоунаа	1 336,4	1 706,0	108,1	127,7
Түтүк өткөрүү транспорту	266,6	266,7	122,1	100,0
Аба транспорту	235,8	165,0	117,3	70,0

Жүргүнчүлөрдү ташуу ү.ж. январь-ноябрында 2024-жылдын январь-ноябрына салыштырганда 23,8 млн. адамга же 4,1 пайызга жогорулады. Үстүбүздөгү жылдын ноябрында 2024-жылдын ноябрына салыштырмалуу алардын көлөмү дээрлик өзгөрүүсүз калды, ал эми мурунку айга салыштырганда - 10,7 млн. адамга же 17,6 пайызга жогорулады.

Жүргүнчүлөрдү ташуунун негизги көлөмү (81 пайыздан ашыгы) *автоунаа транспортуна* (автобустар, микроавтобустар жана таксилер) туура келди, ал ү.ж. январь-ноябрында 2024-ж. январь-ноябрына салыштырганда 237,7 млн. адамга же 2,7 пайызга көп болду.

44-таблица: Январь-ноябрдагы транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдүн ташылышы

	Миң адам		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**579 687,7**	**603 512,8**	**111,6**	**104,1**
Жерде жүрүүчү транспорт				
Темир жол	248,0	398,9	108,0	160,8
Автобустар, микроавтобустар	520 117,5	556 497,0	114,5	107,0
Такси	38 892,7	40 320,9	111,6	103,7
Троллейбустар	19 262,3	5 006,5	67,1	26,0
Аба транспорту	1 167,2	1 289,4	98,7	110,5

Транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдү ташуунун көлөмүнүн өсүшү бардык региондордо белгиленди.

45-таблица: Январь-ноябрдагы аймактар боюнча транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдүн ташылышы

	Миң адам		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**579 687,7**	**603 512,8**	**111,6**	**104,1**
Баткен облусу	9 076,8	11 391,8	118,0	125,5
Жалал-Абад облусу	29 374,4	31 058,8	120,7	105,7
Ысык-Көл облусу	12 774,5	13 288,1	103,4	104,0
Нарын облусу	12 164,0	12 827,2	114,7	105,5
Ош облусу	25 576,3	30 400,1	111,5	118,9
Талас облусу	6 990,1	7 226,9	105,3	103,4
Чүй облусу	90 065,2	92 212,8	100,8	102,4
Бишкек ш.	367 643,5	377 735,2	114,3	102,7
Ош ш.	26 022,9	27 371,8	109,8	105,2

Автобустар жана микроавтобустар менен жүргүнчүлөрдү ташуу республиканын бардык региондорунда өстү.

46-таблица: Январь-ноябрдагы аймактар боюнча жүргүнчүлөрдүн автобустар, микроавтобустар менен ташылышы

	Миң адам		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**520 117,5**	**556 497,0**	**114,5**	**107,0**
Баткен облусу	8 704,5	11 013,5	118,7	126,5
Жалал-Абад облусу	27 072,7	28 499,7	121,6	105,3
Ысык-Көл облусу	11 208,2	11 601,3	103,7	103,5
Нарын облусу	1 909,0	2 262,4	122,3	118,5
Ош облусу	23 434,6	27 541,6	111,8	117,5
Талас облусу	5 478,7	5 642,1	103,4	103,0
Чүй облусу	87 116,3	89 196,1	100,7	102,4
Бишкек ш.	334 491,1	358 615,9	119,3	107,2
Ош ш.	20 702,4	22 124,3	107,4	106,9

Транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдү ташуу жүгүртүүсүнүн көлөмү ү.ж. январь-ноябрында өткөн жылдын январь-ноябрына салыштырганда 375,2 млн. жүргүнчү-километрге же 3,5 пайызга өстү. Мында ү.ж. ноябрында анын көлөмү 2024-жылдын ноябрына салыштырмалуу 179,5 млн. жүргүнчү-километрге же 14,3 пайызга, мурунку айга салыштырмалуу - 36,9 млн. жүргүнчү-километрге же 2,9 пайызга көбөйдү.

47-таблица: Январь-ноябрдагы транспорттун бардык түрү менен жүргүнчүлөрдү ташуунун жүгүртүү көлөмү

	Млн. жүргүнчү - километр		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**10 758,5**	**11 133,7**	**105,8**	**103,5**
Жерде жүрүүчү транспорт				
Темир жол	23,7	41,3	117,3	174,3
Автобустар, микроавтобустар	7 688,5	7 795,0	106,8	101,4
Троллейбустар	1 086,2	1 217,4	118,6	112,1
Такси	80,1	21,0	60,8	26,2
Аба транспорту	1 880,0	2 059,0	98,8	109,5

Телекоммуникация, почта жана чабарман ишмердүүлүгү. Байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнөн алынган кирешелер ү.ж. январь-ноябрында 35,9 млрд. сомду түздү жана 2024-жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 6,2 пайызга көп болду. Почта жана чабарман ишмердигинин кызмат көрсөтүүлөрүнөн түшкөн кирешелер 2024-жылдын январь-ноябрына салыштырмалуу 1,6 пайызга азайып, 1 775,1 млн. сомду түздү.

Эмгек акы жана эмгек рыногу. 2025-жылдын январь-октябрында ишканалардын жана уюмдардын (чакан ишканаларды эсептебегенде) кызматкерлеринин орточо айлык номиналдык эсептелген эмгек акысы 42 919 сомду түздү жана 2024-ж. январь-октябрына салыштырмалуу 19,2 пайызга көбөйдү, ал эми анын керектөө бааларынын индексин эске алуу менен эсептелген реалдуу өлчөмү 10,4 пайызга өскөн.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы аныктаган валюталардын расмий курсуна карата алганда, 2025-ж. январь-октябрында бир кызматкердин орточо айлык эмгек акысы 491,3 АКШ долларын түздү.

48-таблица: 2025-жылдын январь-октябрындагы аймактар боюнча орточо айлык номиналдык эсептелген жана реалдуу эмгек акы[1]

	Сом	Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата реалдуу эмгек акы пайыз менен
		2024	2025	
Кыргыз Республикасы	**42 919**	**112,2**	**119,2**	**110,4**
Баткен облусу	31 461	104,9	114,9	106,9
Жалал-Абад облусу	34 633	109,1	109,3	101,0
Ысык-Көл облусу	46 261	107,3	110,2	100,0
Нарын облусу	39 934	103,7	116,7	108,6
Ош облусу	26 914	106,0	107,4	99,9
Талас облусу	38 725	109,1	115,7	108,8
Чүй облусу	33 837	107,6	116,9	109,4
Бишкек ш.	54 618	115,1	124,3	115,5
Ош ш.	34 662	110,6	115,6	105,6

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде.

Үстүбүздөгү жылдын октябрында өткөн жылдын октябрына карата номиналдык эсептелген эмгек акынын өсүү темпинин жогорулашы белгиленди, ал эми реалдуу эмгек акынын өсүү темпи, тескерисинче, төмөндөгөн.

49-таблица: Октябрдагы орточо айлык номиналдык эсептелген жана реалдуу эмгек акы[1]

	Сом	Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата	Мурунку мезгилге карата	Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата реалдуу эмгек акы пайыз менен
		пайыз менен		
2024				
Январь	33 664	112,7	75,7	106,4
Февраль	33 361	110,4	99,1	105,0
Март	35 104	110,0	105,2	104,6
1 квартал	34 046	111,0	93,7	105,3
Апрель	35 420	113,7	100,9	108,1
Май	35 982	108,9	101,6	104,1
Июнь	37 290	105,8	103,6	101,2
2 квартал	36 231	109,3	106,4	104,3
Июль	36 447	110,6	97,7	106,2
Август	35 874	113,7	98,4	109,5
Сентябрь	36 865	114,4	102,8	109,1
3 квартал	36 395	112,9	100,5	108,2
Октябрь	37 803	115,5	102,5	110,2
2025				
Январь	39 342	116,9	77,0	109,6
Февраль	39 570	118,6	100,6	110,8
Март	41 854	119,2	105,8	111,5
1 квартал	40 264	118,3	96,3	110,7
Апрель	42 291	119,4	101,0	111,5
Май	43 573	121,1	103,0	112,1
Июнь	45 427	121,8	104,3	112,8
2 квартал	43 764	120,8	108,7	112,2
2025				
Июль	45 675	125,3	100,5	115,2
Август	43 529	121,3	95,3	110,8
Сентябрь	43 601	118,3	100,2	109,1
3 квартал	44 269	121,6	101,2	111,7
Октябрь	44 321	117,2	101,7	107,2

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде.

2025-жылдын январь-октябрында бюджеттик эмес чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акысы бюджеттик чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акысынан 1,7 эсеге жогору болду.

50-таблица: 2025-жылдын январь-октябрындагы аймактар боюнча орточо айлык номиналдык эсептелген эмгек акы[1]

	Сом				Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	бюджеттик чөйрө		бюджеттик эмес чөйрө			
	2024	2025	2024	2025	бюджеттик чөйрө	бюджеттик эмес чөйрө
Кыргыз Республикасы	**28 521**	**32 900**	**47 192**	**56 609**	**115,4**	**120,0**
Баткен облусу	25 879	28 600	33 547	42 905	110,5	127,9
Жалал-Абад облусу	24 501	26 374	47 826	53 106	107,6	111,0
Ысык-Көл облусу	25 217	27 702	73 736	81 010	109,9	109,9
Нарын облусу	32 187	34 302	44 582	63 331	106,6	142,1
Ош облусу	24 001	25 331	32 946	38 718	105,5	117,5
Талас облусу	23 535	25 932	71 329	84 631	110,2	118,6
Чүй облусу	26 037	28 646	33 725	41 117	110,0	121,9
Бишкек ш.	36 748	46 639	48 596	59 474	126,9	122,4
Ош ш.	27 507	30 756	34 753	40 883	111,8	117,6

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде.

2025-жылдын январь-октябрында номиналдык эсептелген орточо айлык эмгек акынын өсүү темпинин жогорулашы экономикалык ишмердиктин бардык түрдөгү ишканаларында жана уюмдарында белгиленди.

Алардын эң олуттуу жогорулашы кыймылсыз мүлк операциялары (33,9 пайыз), курулушта (32,4 пайыз), кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик (29,8 пайыз), административдик жана көмөкчү ишмердик (29,6 пайыз), мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо (29,1 пайыз), саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө (24,5 пайыз), электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу) (22,5 пайыз), мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги (22,1 пайыз), башка тейлөө ишмердиги (20,7 пайыз), транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо (18,0 пайыз), маалымат жана байланыш (17,0 пайыз), финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу (16,4 пайыз), ошондой эле пайдалуу кендерди казуу (13,0 пайыз) чөйрөлөрүндө болду.

51-таблица: Январь-октябрдагы экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча ишканалардын жана уюмдардын кызматкерлеринин орточо айлык номиналдык эсептелген эмгек акысы[1]

	Сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**36 001**	**42 919**	**112,2**	119,2
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	25 061	29 800	103,7	118,9
Пайдалуу кендерди казуу	63 677	71 981	121,6	113,0
Иштетүү өндүрүшү (иштетүү өнөр жайы)	53 521	62 403	113,2	116,6
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	46 540	56 991	109,8	122,5
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	30 465	34 775	120,8	114,1
Курулуш	40 241	53 265	135,8	132,4
Дүң жана чекене соода, автоунаа жана мотоциклдерди оңдоо	38 513	48 678	128,5	126,4
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	48 243	56 939	114,6	118,0
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	28 043	34 251	110,3	122,1
Маалымат жана байланыш	64 457	75 432	111,4	117,0
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	69 487	80 883	124,3	116,4

	Сом		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыймылсыз мүлк операциялары	31 078	41 612	123,5	133,9
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	41 801	54 255	120,3	129,8
Административдик жана көмөкчү ишмердик	32 222	41 744	120,5	129,6
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	47 910	61 833	107,2	129,1
Билим берүү	25 422	26 768	103,7	105,3
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	22 431	27 936	107,3	124,5
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	22 027	24 790	104,2	112,5
Башка тейлөө ишмердиги	25 291	30 524	124,5	120,7

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде

2025-жылдын 1-ноябрына карата жалпы республика боюнча эмгек акы төлөө боюнча жалпы карыздын суммасы өткөн жылдын ушул күнүнө салыштырганда 37,7 пайызга азайды.

Карыздардын жалпы суммасынын олуттуу үлүшүн Чүй (49,5 пайыз), Жалал-Абад (36,6 пайыз) облустарындагы жана Бишкек ш. (9,4 пайыз) ишканалардын жана уюмдардын кызматкерлерине болгон карыздар түздү.

52-таблица: 2025-жылдын 1-ноябрына карата аймактар боюнча эмгек акыны төлөө боюнча жалпы карыз[1]

	Млн. сом	Мурунку жылдын	Мурунку айдын
		тийиштүү күнүнө карата пайыз менен	
Кыргыз Республикасы	**80,7**	**62,3**	**101,1**
Баткен облусу	2,2	125,9	109,1
Жалал-Абад облусу	29,5	63,4	93,4
Ысык-Көл облусу	0,3	1,2	113,4
Нарын облусу	1,2	88,7	99,6
Ош облусу (Ош ш. кошкондо)	0,0	0,0	0,0
Талас облусу	0,0	9,0	9,0
Чүй облусу	39,9	110,5	113,5
Бишкек ш.	7,6	36,8	79,1

[1] Чакан ишканаларды эсептебегенде

Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинин маалыматтары боюнча жумуш издеп, мамлекеттик иш менен камсыздоо органдарында каттоодо турган жумушсуз калктын саны 2025-ж. 1-декабрына карата 58,6 миң адамды түздү, бул өткөн жылдын ушул күнүнө салыштырганда 21,6 пайызга аз, анын ичинен катталган жумушсуздардын саны 39,8 миң адам же 26,0 пайызга аз.

53-таблица: 2025-жылдын 1-декабрына карата мамлекеттик иш менен камсыз кылуу органдарында катталган жумушсуздардын саны

	Бардыгы, адам	Мурунку жылдын	Мурунку айдын
		тийиштүү күнүнө карата пайыз менен	
Кыргыз Республикасы	**39 841**	**74,0**	**97,2**
Баткен облусу	5 795	65,4	97,2
Жалал-Абад облусу	10 376	76,7	96,0
Ысык-Көл облусу	1 842	77,3	98,9
Нарын облусу	1 307	81,0	94,6
Ош облусу	10 523	69,6	94,1
Талас облусу	2 319	86,2	96,1
Чүй облусу	1 343	56,3	101,4
Бишкек ш.	3 144	70,8	88,2
Ош ш.	3 192	111,9	96,8

Катталган жумушсуздардын жалпы санынын 46,3 пайызын аялдар түздү. Катталган жумушсуздуктун деңгээли жумушчу күчүнүн жалпы санынын 1,4 пайызын түздү.

Баалардын жана тарифтердин индекси. Инфляциянын деңгээлин мүнөздөөчү *керектөө бааларынын индекси* ү.ж. ноябрында өткөн айга салыштырмалуу 101,1 пайызды, ал эми 2024-ж. декабрына салыштырмалуу -108,3 пайызды түздү.

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында мурунку айга салыштырмалуу *тамак-аш азыктарынын жана алкоголсуз суусундуктардын* баалары жалпы республика боюнча 1,3 пайызга жогорулады. Мында баалардын балыкка - 2,7 пайызга, майларга жана тоң майларга - 2,3 пайызга, накта эригич кофеге -2,1 пайызга,этке - 2,0 пайызга, сүт азыктары, сыр жана жумурткага - 1,6 пайызга (анын ичинде куюп сатылуучу сүткө - 2,4 пайызга жана тооктун жумурткасына - 1,6 пайызга), нанга - 1,1 пайызга жана узун дандуу күрүчкө -0,7 пайызга жогорулашы белгиленди.

Муну менен катар, орто дандуу күрүчкө - 1,1 пайызга, кумшекерге - 0,7 пайызга, уйдун бооруна - 0,4 пайызга, жогорку сорттогу буудай унуна - 0,3 пайызга, тандыр нанына - 0,3 пайызга жана газдалган сууга - 0,1 пайызга баалар төмөндөдү.

54-таблица: 2025-жылдын ноябрындагы азык-түлүк товарларынын негизги түрлөрүнө карата керектөө бааларынын индекстери

(мурунку айга карата пайыз менен)

	Буудай уну жогорку сорт	Буудай уну биринчи сорт	1 сорттогу ундан жасалган нан	Тандыр нан	Уйдун эти	Койдун эти	Куюп сатылуучу сүт	Жумуртка	Кумшекер	Күн карама майы
Январь	99,6	99,5	100,1	100,4	100,6	100,8	101,8	100,4	98,9	100,8
Февраль	99,8	99,7	100,0	100,4	103,5	103,0	100,3	98,2	99,6	101,8
Март	99,8	99,8	100,0	100,1	100,5	101,8	97,5	96,0	97,8	100,3
I квартал[1]	99,3	99,0	100,1	100,9	104,6	105,7	99,6	94,6	96,3	102,9
Апрель	99,9	99,5	100,1	100,1	101,3	103,4	97,3	96,2	99,1	100,9
Май	102,4	103,0	100,2	100,1	100,4	101,7	98,0	98,0	100,7	100,9
Июнь	101,1	101,2	100,0	100,4	100,5	101,1	99,4	98,1	101,1	101,6
II квартал[1]	103,4	103,7	100,3	100,6	102,2	106,2	94,8	92,5	100,9	103,5
Июль	100,9	101,0	100,1	100,0	100,9	102,6	97,5	98,6	104,2	101,7
Август	100,8	100,8	100,2	100,1	102,2	101,8	100,1	99,9	100,7	101,0
Сентябрь	100,3	99,9	101,2	100,3	99,4	98,6	101,4	101,2	100,0	100,9
III квартал[1]	102,1	101,7	101,5	100,4	102,5	103,0	99,0	99,6	105,0	103,6
Октябрь	100,4	100,2	102,4	100,2	102,5	100,7	107,2	101,4	99,3	101,3
Ноябрь	99,7	100,2	101,1	99,7	102,2	102,0	102,4	101,6	99,3	103,5

[1] Кварталдын үч айындагы өсүү жыйынтыгы менен.

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында мурунку айга салыштырмалуу жаңы бышкан жашылчалардын баалары 3,7 пайызга жогорулады, ал эми жаңы бышкан жемиштердин баалары тескерисинче - 0,2 пайызга төмөндөдү. Бул мезгилде картошканын баасы 4,1 пайызга жогорулады.

55-таблица: 2025-жылдын ноябрындагы жашылча-жемиш азыктарынын айрым түрлөрүнүн керектөө бааларынын индекстери

(мурунку айга карата пайыз менен)

	Алма	Капуста	Пияз	Сабиз	Кызылча	Бадыраң	Помидор	Картошка
Январь	101,4	117,7	104,5	103,3	101,1	116,5	106,2	110,8
Февраль	99,3	119,3	102,4	100,4	103,8	106,6	104,9	124,0
Март	99,5	108,2	98,8	110,7	103,4	98,3	106,5	100,4
I квартал[1]	100,2	151,9	105,8	114,8	108,5	122,1	118,5	138,0
Апрель	111,9	111,4	105,1	104,7	104,1	72,8	105,7	100,6
Май	116,5	98,3	117,4	107,9	105,8	49,0	88,4	102,3
Июнь	132,8	88,0	114,4	112,3	114,9	52,0	84,0	102,0
II квартал[1]	172,9	96,3	141,1	126,8	126,7	18,5	78,5	104,9
Июль	92,7	80,9	96,0	129,8	90,8	102,1	62,2	88,8
Август	84,9	89,8	97,7	88,7	93,0	152,8	83,9	93,2
Сентябрь	99,7	98,8	92,4	88,4	98,4	103,1	99,3	93,8
III квартал[1]	78,5	71,8	86,6	101,8	83,2	160,9	51,8	77,7
Октябрь	100,8	99,6	94,6	98,5	98,2	141,5	133,9	92,3
Ноябрь	98,6	99,7	97,0	91,3	98,4	157,9	141,0	104,1

[1] Кварталдын үч айындагы өсүү жыйынтыгы менен.

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында тамак-аш азыктардын жана алкоголсуз суусундуктардын баалары 2024-ж. декабрына салыштырмалуу 8,9 пайызга жогорулады, бул негизинен баалардын жаңы бышкан жемиштерге - 42,0 пайызга, ак каймактан жасалган бал муздакка - 20,6 пайызга, өсүмдүк майына - 17,4 пайызга, балыкка - 15,7 пайызга, жаңы союлган этке - 15,2 пайызга, минералдуу сууга - 10,2 пайызга, табигый балга - 9,4 пайызга, жаңы бышкан жашылчаларга - 9,4 пайызга, чайга - 5,4 пайызга, унга - 4,8 пайызга, кургатылган жемиштер жана жаңгактарга - 4,7 пайызга, нанга - 4,6 пайызга олуттуу өсүшү менен шартталды.

Ошону менен бирге ү.ж. жылдын башынан бери тооктун жумурткасынын - 10,1 пайызга, күрүчтүн - 1,6 пайызга жана уйдун тоң майынын - 0,3 пайызга баалары төмөндөдү.

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында алкоголдук ичимдиктердин жана тамеки азыктарынын баалары мурунку айга салыштырмалуу жалпысынан 1,1 пайызга жогорулады. Быйылкы жылдын январь-ноябрында алкоголдук ичимдиктердин баасы 2024-ж. декабрына салыштырмалуу 7,3 пайызга, тамекинин баасы 9,4 пайызга өстү.

56-таблица: Азык-түлүк товарларынын айрым топторунун бааларынын индекстери
(пайыз менен)

	2025 ноябрь			2025 январь-ноябрь
	2025 октябрына карата	2024 декабрына карата	2024 ноябрына карата	2024 январь-ноябрына карата
Нан азыктары жана акшак	100,1	103,2	103,7	102,5
Эт	102,0	114,0	114,6	115,2
Балык	102,7	115,7	114,9	111,9
Сүт азыктары, сыр жана жумуртка	101,6	101,2	103,8	100,9
Май жана тоң май	102,3	115,1	117,1	113,0
Жемиштер жана жашылчалар	102,7	115,1	124,0	125,6
Кант, джем, бал, шоколад жана момпосуйлар	100,0	103,7	102,1	100,5
Алкоголсуз суусундуктар	100,5	105,4	105,7	104,9
Алкоголдук ичимдиктер	101,2	107,3	107,9	108,6
Тамеки	101,0	109,4	110,5	110,6

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында мурунку айга салыштырмалуу жогорку сорттогу буудай унунун жана тандыр нанынын орточо керектөө бааларынын төмөндөшү байкалды.

57-таблица: 2025-жылдын ноябрындагы айрым өкүл товарлардын орточо керектөө баалары
(бир килограмм, литр үчүн сом менен)

	Буудай уну		1-сорттогу ундан жасалган нан	Тандыр нан	Койдун эти	Уйдун эти	Картошка	А-92-бензини	Дизель майы
	жогорку сорт	биринчи сорт							
Январь	69,50	51,62	66,48	103,46	593,09	624,89	49,52	63,70	71,41
Февраль	69,41	51,39	66,63	101,73	610,92	646,77	61,62	63,60	71,14
Март	69,34	51,30	66,63	102,73	622,02	650,00	61,74	64,57	72,26
Апрель	69,27	51,04	66,70	102,80	642,33	658,17	62,05	65,41	72,90
Май	70,81	52,53	66,79	102,91	652,86	660,78	63,45	65,79	73,50
Июнь	71,59	53,17	66,83	103,33	659,92	663,70	65,02	66,33	73,84
Июль	72,32	53,68	66,87	103,32	677,28	669,80	57,62	67,83	75,22
Август	72,95	54,14	67,01	103,40	689,43	684,42	54,00	69,26	76,42
Сентябрь	73,18	54,12	67,92	103,68	679,82	679,41	50,81	71,77	77,40
Октябрь	73,39	54,24	69,66	103,86	684,55	697,32	46,85	74,79	79,55
Ноябрь	73,23	54,37	70,44	103,51	698,92	714,42	48,29	76,29	80,80

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында мурунку айга салыштырмалуу азык-түлүк эмес товарлардын баалары 1,4 пайызга жогорулашы белгиленди. Муну менен бирге, катуу отундун

(2,0 пайызга), турмуш тиричилик текстиль буюмдарынын (2,0 пайызга), эмерек жана пол жабууларынын (1,8 пайызга), күйүүчү-майлоочу материалдардын (1,4 пайызга), фармацевтика продукцияларынын (1,1 пайызга), кийим жана бут кийимдин (1,0 пайызга) бааларынын жогорулашы байкалган. Муну менен катар, кеңсе товарларынын (0,5 пайызга), турак жайларды күтүү жана оңдоо үчүн материалдардын (0,3 пайызга), кийим тигүү үчүн материалдардын (0,2 пайызга) жана газдын (0,1 пайызга) баалары төмөндөдү.

Быйылкы жылдын январь-ноябрында азык-түлүк эмес товарлардын баалары 2024-ж. декабрына салыштырмалуу 7,0 пайызга жогорулашы байкалды. Муну менен бирге электр энергиянын - 20,9 пайызга, күйүүчү-майлоочу материалдардын - 14,2 пайызга, катуу отундун - 12,0 пайызга, жаратылыш газынын - 8,0 пайызга, кийим тигүү үчүн материалдардын - 7,6 пайызга, фармацевтика продукцияларынын - 7,4 пайызга, эмерек жана пол жабууларынын - 4,1 пайызга, ири турмуш тиричилик буюмдарынын - 3,3 пайызга, турак жайларды күтүү жана оңдоо үчүн материалдардын - 2,9 пайызга баалары жогорулады. Муну менен катар, суюлтулган газдын - 8,0 пайызга, кичи турмуш тиричилик электр буюмдарынын - 1,4 пайызга, колдонулган жеңил автоунаанын -1,0 пайызга баалары төмөндөдү.

58-таблица: Азык-түлүк эмес товарлардын айрым топторунун жана түрлөрүнүн керектөө бааларынын индекстери

(пайыз менен)

	2025 ноябрь			2025 январь-ноябрь
	2025 октябрына карата	2024 декабрына карата	2024 ноябрына карата	2024 январь-ноябрына карата
Кийим	101,2	101,8	102,2	101,9
анын ичинен:				
кийим тигүүчү материалдар	99,8	107,6	107,2	105,1
Бут кийим	100,7	102,2	102,5	103,7
Турак жайларды күтүү жана оңдоо үчүн материалдар	99,7	102,9	103,8	107,8
Суу менен жабдуу (муздак суу)	100,0	110,4	110,4	104,3
Электр энергия, негизги тариф	100,0	123,6	123,6	119,3
Электр энергия, 700 кВт. с жогору	100,0	108,2	108,2	108,9
Газ	99,9	106,8	107,5	107,8
Жылуулук энергиясы	113,0	117,7	117,7	124,1
Катуу отун (көмүр жана жыгач отундар)	102,0	112,0	113,9	109,9
Бензин	101,4	114,8	111,8	103,6
Дизель майы	101,4	110,9	107,2	102,0
үй тиричилик буюмдары, тиричилик техникасы	101,2	103,8	103,8	101,4
Фармацевтика продукциясы	101,1	107,4	106,7	107,1
Гезиттер жана мезгилдүү басылмалар	105,0	105,0	105,1	102,6

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында мурунку айга салыштырмалуу калкка көрсөтүлгөн *кызмат көрсөтүүлөрдүн* тарифтери 0,2 пайызга көтөрүлгөн. Мында тарифтердин мейманкана тейлөөсүндө - 1,8 пайызга, бут кийим оңдоодо - 1,1 пайызга, маданий иш-чараларды уюштуруу боюнча кызмат көрсөтүүлөргө - 1,3 пайызга, чачтарач кызмат көрсөтүүсүндө - 0,4 пайызга, турак жайларды күнүмдүк күтүү жана оңдоодо - 0,4 пайызга, автоунаа аркылуу жүргүнчү ташуу кызмат көрсөтүүсүндө - 0,3 пайызга, мектепке чейинки жана башталгыч билим берүүдө - 0,2 пайызга жогорулаганы байкалды. Муну менен катар, ү.ж. башынан бери аба аркылуу жүргүнчүлөрдү ташуучу транспорт кызмат көрсөтүүсүндө - 8,4 пайызга, амбулатордук кызмат көрсөтүүдө - 0,8 пайызга, темир жол аркылуу жүргүнчүлөрдү ташуучу транспорт кызмат көрсөтүүсүндө - 0,1 пайызга тарифтер төмөндөдү.

3-график: Ноябрь айындагы керектөө бааларынын индекстери

(өткөн жылдын декабрына карата пайыз менен)

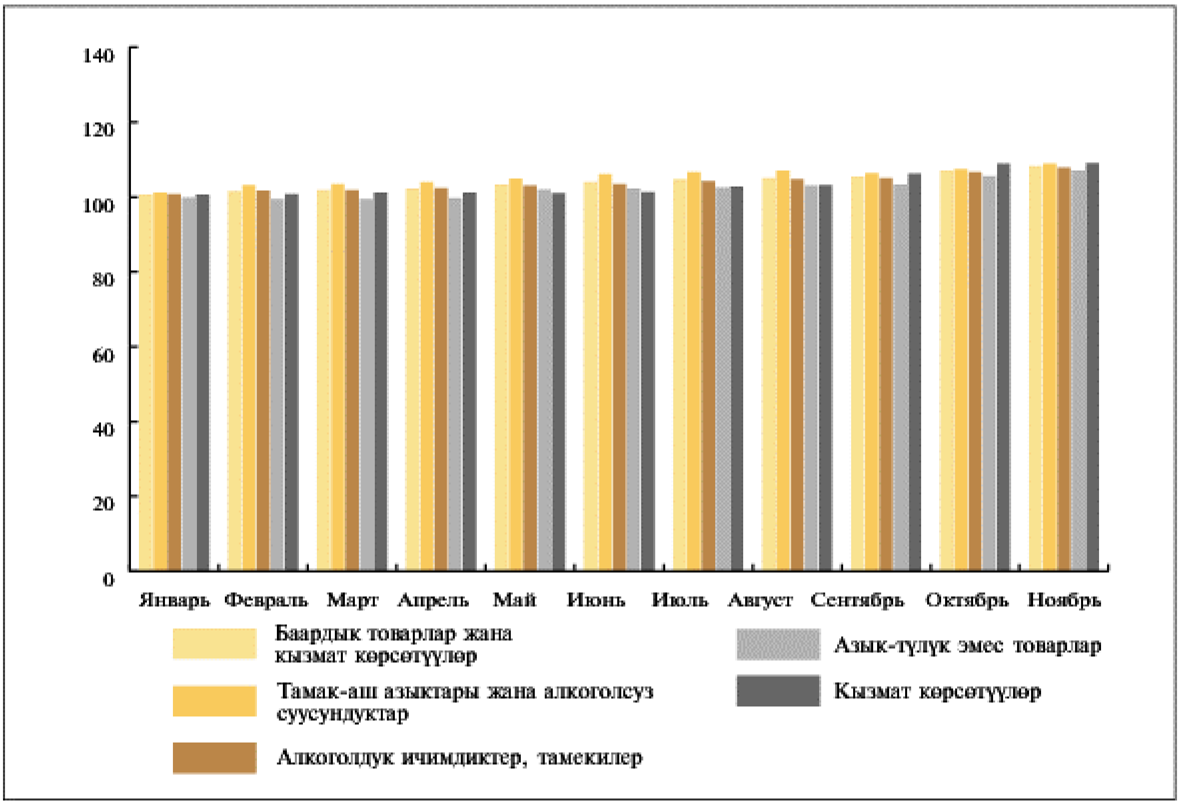

4-график: Ноябрь айындагы өнөр жай продукцияларынын өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери

(өткөн жылдын декабрына карата пайыз менен)

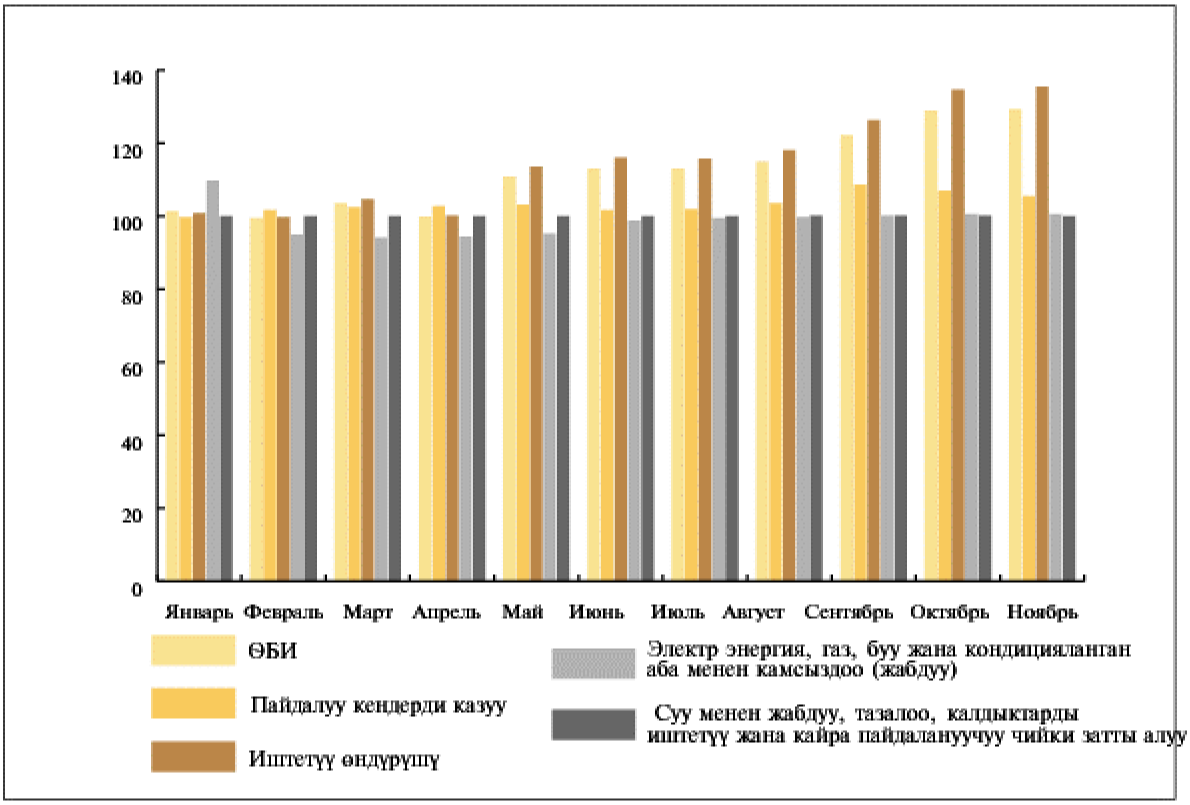

Ушул жылдын башынан бери кызмат көрсөтүүлөрдүн тарифтери жалпысынан 9,1 пайызга жогорулады. Муну менен бирге тарифтердин өсүшү билим берүүдө - 26,0 пайызга, турак жайларды күнүмдүк күтүү жана оңдоодо - 21,0 пайызга, маданий иш-чараларды уюштуруу боюнча кызмат көрсөтүүлөргө - 14,0 пайызга, чачтарач кызмат көрсөтүүсүндө -12,3 пайызга, амбулатордук кызмат көрсөтүүдө - 9,0 пайызга, мейманкана тейлөөсүндө - 11,6 пайызга, темир жол аркылуу жүргүнчүлөрдү ташуучу транспорт кызмат көрсөтүүсүндө - 8,6 пайызга, автоунаа аркылуу жүргүнчү ташуу кызмат көрсөтүүсүндө -5,9 пайызга жана кийим тигүүдө - 5,2 пайызга катталды. Муну менен бирге ү.ж. башынан аба аркылуу жүргүнчүлөрдү ташуучу транспорт кызмат көрсөтүүсүндө - 2,5 пайызга жана почта кызмат көрсөтүүсүндө - 0,5 пайызга тарифтердин төмөндөшү байкалды.

59-таблица: Кызмат көрсөтүүлөрдүн айрым топторунун жана түрлөрүнүн керектөө тарифтеринин индекстери
(пайыз менен)

	2025 ноябрь			2025 январь-ноябрь
	2025 октябрына карата	2024 декабрына карата	2024 ноябрына карата	2024 январь-ноябрына карата
Жүргүнчү транспортунун кызмат көрсөтүүлөрү	99,3	104,9	104,8	105,6
Байланыш кызмат көрсөтүүлөрү	100,0	100,0	100,0	100,0
Маданий иш-чараларды уюштуруу боюнча кызмат көрсөтүүлөр	101,3	114,0	114,2	119,0
Билим берүү кызмат көрсөтүүлөрү	100,1	126,0	126,1	125,5
Амбулатордук кызмат көрсөтүүлөр	99,2	109,0	111,0	107,4
Мейманкана жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрү	100,5	102,8	103,0	102,4
Чачтарач кызмат көрсөтүүлөрү	100,4	112,3	112,7	104,8
Турак жайларды күнүмдүк күтүү жана оңдоо боюнча кызмат көрсөтүүлөр	100,4	121,0	121,9	120,4

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында мурунку айга салыштырмалуу керектөө бааларынын жана тарифтеринин жогорулашы республиканын бардык региондорунда катталды, муну менен бирге алардын максималдуу өсүүсү Ысык-Көл облусунда (3,2 пайызга) байкалды.

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында мурунку жылдын декабрына салыштырмалуу керектөө бааларынын жана тарифтердин жогорулашы республиканын бардык региондорунда байкалды. Муну менен бирге баалардын максималдуу (10,7 пайызга) өсүүсү Ош шаарында катталды, бул негизинен башка региондорго салыштырмалуу азык-түлүк эмес товарлардын бааларынын (10,7 пайызга) эң көп өсүүсү менен шартталды. Үстүбүздөгү жылдын башынан бери тамак-аш азыктарынын жана алкоголсуз суусундуктардын бааларынын (12,0 пайызга) Чүй облусунда, алкоголдук ичимдиктердин жана тамекинин бааларынын (14,2 пайызга) - Ысык-Көл облусунда, ал эми кызмат көрсөтүүлөрдүн тарифтеринин (10,6 пайызга) - Талас облусунда максималдуу өсүшү белгиленди.

60-таблица: 2025-жылдын ноябрындагы товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн керектөө бааларынын жана тарифтеринин аймактар боюнча индекстери
(мурунку жылдын декабрына карата пайыз менен)

	Бардык товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр	Тамак-аш азыктары жана алкоголсуз суусундуктар	Алкоголдук ичимдиктер жана тамеки	Азык-түлүк эмес товарлар	Кызмат көрсөтүүлөр
Кыргыз Республикасы	108,3	108,9	107,9	107,0	109,1
Баткен облусу	106,9	108,0	100,8	107,0	107,5
Жалал-Абад облусу	106,0	106,3	106,7	105,4	105,4
Ысык-Көл облусу	109,9	110,3	114,2	107,4	109,7
Нарын облусу	106,1	107,1	105,8	104,5	106,3
Ош облусу	107,5	108,7	107,8	105,0	107,8
Талас облусу	108,0	109,1	101,6	106,8	110,6
Чүй облусу	109,1	112,0	102,8	105,7	109,3
Бишкек ш.	107,7	108,1	107,0	106,0	109,7
Ош ш.	110,7	110,8	112,4	110,7	109,5

Өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекси. 2025-жылдын ноябрында сатып өткөрүлгөн *айыл чарба продукциясынын* өндүрүүчү баасы өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 15,2 пайызга жогорулаган.

61-таблица: Айыл чарба продукцияларын өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери
(пайыз менен)

	Бардыгы		анын ичинде			
			өсүмдүк өстүрүүчүлүк продукциясы		мал чарба продукциясына	
	мурунку жылдын тийиштүү айына карата	өткөн жылдын декабрына карата	мурунку жылдын тийиштүү айына карата	өткөн жылдын декабрына карата	мурунку жылдын тийиштүү айына карата	өткөн жылдын декабрына карата
Январь	106,7	106,7	104,1	109,3	109,3	104,5
Февраль	109,4	112,8	107,6	118,0	111,2	108,2
Март	110,6	114,9	109,4	123,2	111,8	107,6
Апрель	111,4	116,0	110,9	124,7	111,9	108,2
Май	111,8	116,3	111,3	125,8	112,3	107,8
Июнь	112,3	113,8	112,6	122,1	112,1	106,4
Июль	112,4	107,8	112,3	107,0	112,5	108,5
Август	113,5	111,1	114,2	111,6	112,9	110,7
Сентябрь	114,1	110,6	115,3	108,4	112,9	112,5
Октябрь	115,0	116,8	116,7	116,8	113,4	116,9
Ноябрь	115,2	117,5	116,9	119,7	113,7	115,5

2024-жылдын ноябрына салыштырганда жашылчалардын (19,7 пайызга), картошканын (6,8 эсеге), эттин (тирүүлөй салмакта) (17,8 пайызга) жана сүттүн (5,5 пайызга) баалары өстү. Муну менен катар, буудайдын (1,0 пайызга), жумуртканын (17,6 пайызга) бааларынын төмөндөшү белгиленди.

62-таблица: 2025-жылдагы айыл чарба продукцияларынын айрым түрлөрүн өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери
(пайыз менен)

	Дан бардыгы	Буудай	Жашылчалар	Картошка	Эт (тирүүлөй салмакта)	Чийки сүт	Жумуртка
			Мурунку айга карата				
Январь	99,2	96,3	119,4	118,4	104,8	105,0	89,3
Февраль	103,6	101,7	105,1	117,6	105,0	100,4	99,5
Март	105,3	108,4	104,6	108,2	100,1	98,3	95,4
Апрель	102,1	99,7	99,0	101,5	101,2	99,3	93,4
Май	97,3	97,9	98,4	96,5	100,5	97,8	97,5

	Дан бардыгы	Буудай	Жашылчалар	Картошка	Эт (тирүүлөй салмакта)	Чийки сүт	Жумуртка
			Мурунку айга карата				
Июнь	102,6	101,9	85,8	92,6	99,8	93,3	103,2
Июль	95,2	92,6	73,7	91,1	101,2	103,4	95,4
Август	105,4	103,5	111,1	92,7	102,0	101,6	109,8
Сентябрь	97,6	101,4	95,7	91,9	101,6	101,6	104,2
Октябрь	98,0	99,8	117,6	103,5	102,2	108,8	102,9
Ноябрь	104,4	102,7	107,4	104,1	98,7	98,6	106,7
			Өткөн жылдын тийиштүү айына карата				
Январь	88,2	83,1	105,8	161,3	112,5	103,8	93,8
Февраль	87,9	83,8	112,1	186,2	117,8	105,5	85,7
Январь-февраль	88,1	83,4	109,0	173,8	115,1	104,7	89,6
Март	91,0	87,7	109,8	213,8	115,5	110,2	82,4
Январь-март	89,1	84,9	109,3	186,7	115,3	106,4	87,1
Апрель	91,9	85,7	116,4	197,0	116,4	105,7	75,4
Январь-апрель	89,8	85,1	111,0	189,4	115,5	106,2	84,1
Май	90,3	85,2	118,1	192,8	119,9	104,7	80,0
Январь-май	89,9	85,1	112,4	190,1	116,4	105,9	83,3
Июнь	99,9	100,2	119,6	118,7	117,6	96,5	74,7
Январь-июнь	92,2	89,2	115,9	187,2	116,8	104,3	81,0
Июль	99,6	93,3	101,3	174,0	118,5	102,6	74,7
Январь-июль	93,2	89,7	114,2	185,4	117,0	104,1	80,2
Август	116,0	113,3	149,1	152,3	120,4	104,1	84,2
Январь-август	95,7	92,2	117,1	181,1	117,5	104,1	80,7
Сентябрь	114,1	122,9	133,3	141,6	117,1	104,2	85,1
Январь-сентябрь	97,5	95,0	118,4	176,6	117,4	104,1	81,1
Октябрь	114,5	117,9	134,9	158,5	120,0	112,7	86,7
Январь-октябрь	99,0	97,0	119,8	174,9	117,7	105,0	81,7
Ноябрь	117,9	122,4	118,5	115,2	118,6	110,9	90,0
Январь-ноябрь	100,5	99,0	119,7	167,7	117,8	105,5	82,4

Өнөр жай товарларын жана кызмат көрсөтүүлөрүн өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекси 2025-жылдын ноябрында мурунку айга салыштырмалуу 100,3 пайызды түздү.

Пайдалуу кендерди казуу ишканаларындагы өндүрүүчүлөрдүн баалары ү.ж. ноябрында 0,1 пайызга төмөндөдү.

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында мурунку айга салыштырмалуу иштетүү өндүрүшүндөгү өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекси 100,5 пайызды түздү. Мында мөмө-жемиш жана жашылча сокторун чыгарууда (10,9 пайызга), эмеректерди (8,0 пайызга), матрац чыгарууда (6,3 пайызга), сүттү кайра иштетүүдө жана сыр өндүрүүдө (сыр даярдоо) (5,7 пайызга), кокс жана тазаланган мунай продуктыларын чыгарууда (5,3 пайызга), башка эмеректерди чыгарууда (4,7 пайызга), мөмө-жемиштерди жана жашылчаларды кайра иштетүүдө жана консервалоодо (0,9 пайызга), күрөң көмүрдү (лигнитти) казып алууда (0,7 пайызга), асыл (баалуу) металлдарды өндүрүүдө (0,3 пайызга), бетондон, гипстен жана цементтен жасалган буюмдарды чыгарууда (0,1 пайызга), сухарь, печенье жана узак мөөнөткө сакталуучу ундан жасалган кондитер азыктарын чыгарууда (0,1 процентке) баалардын жогорулашы байкалган.

Муну менен катар, үстүбүздөгү жылдын ноябрь айында мурунку айга салыштырмалуу экинчилик сырьёну алуу учун калдыктарды сорттоодо жана кайра иштетүүдө (9,4 пайызга), чийки мунайды өндүрүү тармагында (8,4 пайызга), электр жарык берүүчү жабдууларды чыгарууда (6,7 пайызга), курулуш металл конструкцияларында (2,0 пайызга), текстиль булаларын жана жипти иштетүүдө (1,2 пайызга), таш көмүрдү казып алууда (0,6 пайызга) жана башка металл эмес минералдык продуктыларды өндүрүүдө баалардын төмөндөшү белгиленген.

63-таблица: 2025-жылдагы өнөр жай товарларын жана кызмат көрсөтүүлөрүн өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери

	Пайдалуу кендерди казуу	Иштетүү өндүрүшү	Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу
		Мурунку айга карата		
Январь	99,7	100,8	109,7	100,0
Февраль	102,0	99,0	100,2	100,0
Март	100,8	105,0	99,2	100,0
Апрель	100,3	95,6	100,3	100,0
Май	100,3	113,4	100,9	100,0
Июнь	98,6	102,2	103,7	100,0
Июль	100,2	99,9	100,6	100,0
Август	101,7	101,9	100,5	100,1
Сентябрь	104,9	107,0	100,4	100,0
Октябрь	98,5	106,7	100,4	100,0
Ноябрь	98,6	100,5	100,0	100,0
		Мурунку жылдын декабрь айына карата		
Январь	99,7	100,8	109,7	100,0
Февраль	101,7	99,7	94,9	100,0
Март	102,5	104,7	94,1	100,0
Апрель	102,8	100,1	94,4	100,0
Май	103,1	113,5	95,2	100,0
Июнь	101,7	116,0	98,8	100,0
Июль	101,9	115,8	99,4	100,0
Август	103,6	118,0	99,8	100,1
Сентябрь	108,7	126,3	100,2	100,1
Октябрь	107,0	134,7	100,6	100,1
Ноябрь	105,5	135,5	100,6	100,0

Үстүбүздөгү жылдын башынан бери өткөн жылдын декабрь айына салыштырмалуу өнөр жай товарларын жана кызмат көрсөтүүлөрүн өндүрүүчүлөрдүн баасы жалпысынан 29,3 пайызга жогорулаган, бул иштетүү өндүрүшүндөгү өндүрүүчүлөрдүн бааларынын (35,5 пайызга) өсүшү менен катталган.

Үстүбүздөгү жылдын январь - ноябрында 2024-ж. январь - ноябрына салыштырмалуу өнөр жай товарларын жана кызмат көрсөтүүлөрүн өндүрүүчүлөрдүн баалары 24,3 пайызга жогорулады. Мында алардын эң чоң өсүшү (15,5 пайыз) кокс жана тазаланган мунай продуктыларын чыгарууда катталган.

64-таблица: Январь-ноябрындагы өнөр жай продукцияларын өндүрүүчүлөрдүн бааларынын индекстери

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

	2024	2025
Бардыгы	**112,0**	**124,3**
Пайдалуу кендерди казуу	**116,6**	**109,3**
Таш көмүр жана күрөң көмүр (лигнит) казуу	124,2	129,6
Чийки мунайзатты жана жаратылыш газын казуу	113,6	124,5
Башка пайдалуу кендерди казуу	104,4	107,9
Иштетүү өндүрүшү	**110,3**	**128,4**
Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки өндүрүү	101,3	101,7
Текстиль өндүрүшү; кийим жана бут кийим, булгаары жана башка булгаарыдан жасалган буюмдарды өндүрүү	87,9	103,9
Жыгач жана кагаз буюмдар өндүрүшү; басмакана ишмердиги	113,7	90,7
Кокс жана тазаланган мунайзат продуктуларын өндүрүү	96,4	115,5
Химиялык продукцияларды өндүрүү	98,2	98,4
Фармацевтикалык продукцияларды өндүрүү	101,6	96,3

	2024	2025
Резина жана пластмасса буюмдар, башка металл эмес минералдык продуктуларды өндүрүү	101,0	105,1
Машина жана жабдуулардан башка негизги металлдар жана даяр металл буюмдарды өндүрүү	117,6	143,7
Электр жабдууларын өндүрүү	123,0	108,0
Башка топтошууларга киргизилбеген машина жана жабдууларды өндүрүү	99,6	102,5
Транспорт каражаттарын өндүрүү	113,9	111,9
Башка өндүрүштөр, машина жана жабдууларды орнотуу жана оңдоо,	108,4	85,0
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	**123,1**	**106,0**
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	**110,9**	**101,6**

Үстүбүздөгү жылдын ноябрында өткөн айга салыштырмалуу сүттүн баасы бир топ жогорулаган.

65-таблица: 2025-жылдагы өнөр жай продукцияларынын айрым түрлөрүн өндүрүүчүлөрдүн орточо баалары

(килограмм, тонна, литр, кВт саат үчүн сом менен)

	Буудай уну		Нан	Сүт	Цемент	Күрөң көмүр (лигнит)	Электр энергия
	жогорку сорт	Биринчи сорт					
Январь	40,0	26,2	50,6	98 348,2	4403,1	1 731,4	2,14
Февраль	40,0	25,7	50,9	98 348,2	5540,7	1 739,5	2,14
Март	40,0	25,2	50,9	98 348,2	5540,7	1 739,5	2,14
Апрель	40,0	25,2	50,9	98 490,1	5540,7	1 739,5	2,14
Май	38,8	25,2	50,8	98 348,2	5579,3	1 772,9	2,14
Июнь	38,4	26,4	50,9	98 348,2	5732,8	1 772,9	2,29
Июль	38,4	26,4	50,9	98 348,2	5738,9	1 772,9	2,29
Август	37,0	26,4	50,9	98 348,2	5591,9	1 902,2	2,29
Сентябрь	37,0	26,4	50,9	98 348,2	5867,9	2 328,1	2,29
Октябрь	37,2	26,5	48,3	98 348,2	5867,9	2 341,7	2,29
Ноябрь	37,2	26,5	48,3	116 092,1	5856,9	2 344,0	2,29

Үстүбүздөгү жылдын ноябрь айында ишканаларга, мекемелерге жана уюмдарга көрсөтүлүүчү байланыш кызматтарына тарифтери өткөн айдын деңгээлинде сакталып калды.

Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрында өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу почта жана электр байланыш кызматтарына тарифтер жалпысынан 11,5 пайызга жогорулады. Мында почта жана курьердик байланыштарга тарифтер 0,6 пайызга, электр байланыштарына тарифтер 11,2 пайызга жогорулаган.

66-таблица: Январь-ноябрдагы ишканаларга, мекемелерге жана уюмдарга көрсөтүлгөн байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтеринин индекстери

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

	2024	2025
Бардыгы	**101,5**	**111,5**
Почта жана чабарман кызмат көрсөтүүлөрү	118,5	100,6
Электр байланыш кызмат көрсөтүүлөрү	100,0	111,2

Үстүбүздөгү жылдын ноябрь айында мурунку айга салыштырмалуу транспорттун негизги түрлөрү менен жүк ташуу кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтери 2,0 пайызга төмөндөдү, бул темир жол транспорт кызмат көрсөтүүсүнүн тарифтеринин 2,0 пайызга азайышы менен шартталды.

2025-жылдын январь-ноябрында мурунку жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу транспорттун бардык түрү менен жүк ташуу кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтери 24,5 пайызга жогорулады, бул темир жол транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтеринин 25,3 пайызга өсүшүү менен шартталды.

67-таблица: 2025-ж. январь-ноябрындагы жүк ташуу кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтеринин индекстери
(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен)

	2024	2025
Бардыгы	**109,1**	**124,5**
Жерде жүрүүчү транспорт		
Темир жол транспорту	109,4	125,3
Автомобиль транспорту	99,6	100,2
Аба транспорту	100,0	100,0

Ишканалардын ишмердиктеринин финансылык көрсөткүчтөрү. Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында экономиканын реалдуу секторунда 23 миңден ашык ишкана жана уюм иш жүргүздү. Үстүбүздөгү жылдын башынан бери алар тарабынан 1 256,5 млрд. сом дүң киреше алынды, бул өткөн жылдын тийиштүү мезгилине караганда 1,6 эсеге же 458,7 млрд. сомго көп. Дүң кирешенин олуттуу өсүүсү финансылык ортомчулук, анын ичинде виртуалдык активдер менен операциалар боюнча уюмдарында (164,2 млрд. сомго), негизги металлдарды өндүрүү ишканаларында (60,5 млрд.), курулушта (58,0 млрд.), дүң жана чекене соода (49,4 млрд.), пайдалуу кендерди казуу (21,0 млрд.), тамак-аш азыктарын, анын ичинде суусундуктарды өндүрүү ишканаларында (17,3 млрд.), ошондой эле электр энергиясын, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу) ишканаларында (16,0 млрд. сомго) белгиленди. Ошол эле учурда, экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын чыгымдары өткөн жылдын январь-сентябрына салыштырмалуу 55,9 пайызга өстү жана 1 032,0 млрд. сомду түздү.

Үстүбүздөгү жылдын 9 айынын жыйынтыгы боюнча операциялык ишмердиктин натыйжасында ишканалар тарабынан 224,5 млрд. сом өлчөмүндө пайда алынды, бул өткөн жылдын деңгээлинен 1,7 эсеге көп. Муну менен бирге бул мезгилдин ичинде ишканалардын операциялык эмес ишмердигинен 11,6 млрд. сом суммасында пайда алынды, бул 2024-жылдын январь-сентябрына караганда 11,7 пайызга көп. Операциялык эмес ишмердиктен алынган пайданын негизги көлөмү негизги металлдарды өндүрүү ишканалары тарабынан (18,9 млрд. сом) түзүлдү, ал эми чыгаша электр энергиясын, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу) ишканалары (4,6 млрд. сом), ошондой эле дүң жана чекене соода уюмдары тарабынан (3,8 млрд. сом) тартылды.

68-таблица: Январь-сентябрдагы экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча ишканалардын ишмердигинин финансылык көрсөткүчтөрү
(млн. сом)

	Продукцияларды, товарларды, иштерди жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатуудан түшкөн дүң киреше		Продукцияларды, товарларды, иштерди жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүүгө жана сатууга кеткен чыгымдар		Операциялык эмес кирешелер жана чыгашалар (-)	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**797 761,3**	**1 256 487,8**	**662 095,7**	**1 032 003,9**	**10 349,2**	**11 559,7**
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	7 190,4	11 313,3	6 615,8	10 664,1	-299,9	126,9
Пайдалуу кендерди казуу	43 749,0	64 785,0	38 095,9	47 155,2	458,1	-1 334,2
Иштетүү өндүрүшү	330 760,4	435 075,6	280 472,0	361 337,7	16 006,9	18 659,1
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо	46 010,3	62 060,1	49 574,9	59 962,8	4 272,0	-4 624,8
Суу менен жабдуу, калдыктарды тазалоо жана иштетүү жана кайра пайдаланылуучу чийки затты алуу	5 679,7	7 243,3	5 185,2	6 605,5	17,0	-124,4

	Продукцияларды, товарларды, иштерди жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатуудан түшкөн дүң киреше		Продукцияларды, товарларды, иштерди жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүүгө жана сатууга кеткен чыгымдар		Операциялык эмес кирешелер жана чыгашалар (-)	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**	**2025**
Курулуш	50 449,3	108 479,9	55 158,2	105 222,4	-599,3	341,2
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	110 711,5	160 116,2	62 855,9	83 307,5	-13 288,6	-3 767,2
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	52 507,7	59 533,3	43 521,8	50 472,4	69,7	985,5
Мейманканалар жана ресторандар	12 204,6	16 765,2	9 773,5	13 696,3	155,0	-110,5
Маалымат	16 994,9	24 170,7	13 639,4	19 257,3	136,7	-15,2
Байланыш	28 346,9	30 818,4	19 979,8	21 748,4	172,0	515,4
Финансылык ортомчулук	38 974,8	203 195,5	37 118,0	199 950,0	1 940,0	1 270,0
Кыймылсыз мүлк менен операциялар	14 449,1	18 322,0	8 997,5	12 148,7	-644,6	741,2
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	15 890,2	21 968,2	12 244,6	15 181,1	1 765,6	-944,0
Административдик жана көмөкчү ишмердик	9 824,3	13 304,6	8 417,3	10 819,5	326,8	-37,4
Билим берүү	2 443,6	3 729,7	1 803,4	2 787,3	-7,3	-35,8
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	7 945,2	10 019,9	6 149,3	7 342,9	7,0	-163,8
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	2 489,6	3 481,1	1 850,3	3 234,8	-135,7	22,8
Башка тейлөө ишмердиги	1 139,8	2 105,8	642,9	1 110,1	-2,2	54,8

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында рентабелдүү ишканалардын үлүшү экономиканын реалдуу секторундагы ишканалардын жалпы санынын 47,8 пайызын (алардын суммардык пайдасы - 281,3 млрд. сомду) түздү. Ишканалардын 25,8 пайызы 45,3 млрд. сом өлчөмүндө чыгаша алышты.

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында сальдолоштурулган финансылык жыйынтык 236,0 млрд. сом пайда өлчөмүндө аныкталды, бул 2024-жылдын тийиштүү мезгилинин деңгээлинен 1,6 эсеге (90,0 млрд. сомго) көп. Эң чоң оң сальдолоштурулган финансылык жыйынтык дүң жана чекене соода уюмдары (73,0 млрд. сом), негизги металлдарды өндүрүү ишканалары (71,7 млрд.), маалымат жана байланыш (14,5 млрд.), пайдалуу кендерди казуу (16,3 млрд.), тамак-аш азыктарын жана суусундуктарды өндүрүү ишканалары (11,0 млрд.), ошондой эле транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо ишканалары (10,0 млрд. сом) тарабынан алынды. Электр энергиясын, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу) ишканалары тарабынан (2,5 млрд. сом) чыгым тартылды.

69-таблица: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча ишканалардын сальдолоштурулган финансылык жыйынтыгы
(млн. сом)

	2024	2025		
	янв.- сент.	янв.-март	янв.- июнь	янв.сент.
Бардыгы	**146 014,8**	**53 201,1**	**135 559,3**	**236 043,6**
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	274,7	147,1	361,8	776,1
Пайдалуу кендерди казуу	6 111,2	3 392,6	8 224,1	16 295,7
Иштетүү өндүрүшү	66 295,3	20 408,7	62 132,1	92 397,0
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо	707,4	-861,5	-4 308,1	-2 527,5

	2024	2025		
	янв.- сент.	янв.-март	янв.- июнь	янв.сент.
Суу менен жабдуу, калдыктарды тазалоо жана иштетүү, кайра пайдаланылуучу чийки затты алуу	511,5	304,8	411,8	513,4
Курулуш	-5 308,2	-2 150,4	-2 926,3	3 598,8
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	34 567,0	18 978,3	39 292,4	73 041,5
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	9 055,6	2 599,3	6 049,1	10 046,4
Мейманканалар жана ресторандар	2 586,1	815,2	1 842,3	2 958,4
Маалымат	3 492,3	1 413,8	3 006,5	4 898,1
Байланыш	8 539,0	3 489,4	6 443,1	9 585,5
Финансылык ортомчулук	3 796,9	517,4	3 113,2	4 515,5
Кыймылсыз мүлк менен операциялар	4 807,0	2 043,6	5 432,0	6 914,5
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	5 411,1	239,4	1 759,8	5 843,1
Административдик жана көмөкчү ишмердик	1 733,8	762,2	1 904,8	2 447,7
Билим берүү	632,9	344,9	745,7	906,6
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	1 802,9	577,5	1 519,5	2 513,2
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	503,6	-79,7	-98,3	269,1
Башка тейлөө ишмердиги	494,7	258,4	653,7	1 050,4

Үстүбүздөгү жылдын 9 айынын жыйынтыгы боюнча сальдолоштурулган пайда Баткен облусунан башка республиканын бардык региондорундагы ишканалар тарабынан алынды.

70-таблица: Аймактар боюнча ишканалардын сальдолоштурулган финансылык жыйынтыгы

(млн. сом)

	2024	2025		
	янв.-сент.	янв.-март	янв.-июнь	янв.-сент.
Кыргыз Республикасы	**146 014,8**	**53 201,1**	**135 559,3**	**236 043,6**
Баткен облусу	-298,7	-206,3	-410,3	-55,4
Жалал-Абад облусу	3 095,4	1 904,2	3 842,5	15 224,3
Ысык-Көл облусу	19 170,1	6 340,4	11 066,4	27 296,0
Нарын облусу	-232,1	1 173,2	1 985,7	4 098,8
Ош облусу	3 741,6	782,4	2 656,9	4 686,3
Талас облусу	6 129,1	4 632,2	16 760,5	18 530,3
Чүй облусу	7 703,2	7 539,9	9 550,8	25 346,8
Бишкек ш.	89 381,8	30 020,4	73 777,7	119 333,4
Ош ш.	2 358,8	1 090,8	2 853,3	4 499,4
Облустарга бөлүнбөгөн ишканалар (уюмдар)[1]	14 965,6	-76,1	13 475,8	17 083,8

[1] Электр энергетика, мунайзат азыктарын жеткирүү жана газды бөлүштүрүү, почта ишмердиги жана иштетүү өнөр жайы чөйрөсүндөгү ишмердикти жүзөгө ашыруучу республикалык маанидеги ишканалар.

2025-жылдын 1-октябрына карата экономиканын реалдуу секторундагы ишканалардын дебитордук карызы жылдын башына салыштырганда 3,6 пайызга (24,6 млрд. сомго) көбөйдү жана 657,0 млрд. сомду түздү. Мында анын олуттуу өсүшү курулуш уюмдарында (25,9 млрд. сомго), дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо уюмдарында (21,8 млрд.), пайдалуу кендерди казуу ишканаларында (5,1 млрд.), машина жана жабдуулардан башка негизги металл жана даяр металл буюмдарын өндүрүү ишканаларында (4,9 млрд.), ошондой эле кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик уюмдарында (2,5 млрд. сомго) байкалды. Муну менен бирге дебитордук карыз финансылык ортомчулук уюмдарында (78,8 млрд. сомго), байланыш (2,7 млрд.) жана электр энергиясын, газ жана буу менен камсыздоо (жабдуу) ишканаларында (2,4 млрд. сомго) эң көп азайды.

Үстүбүздөгү жылдын 1-октябрына карата дебитордук карыздын жалпы көлөмүндө эң көп үлүшү дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо (36,4 пайызы) жана курулуш уюмдарынын (17,7 пайызы) карыздарына туура келди.

Дебитордук карыздын жалпы көлөмүндө мөөнөтү өткөн карыздардын үлүшү ү.ж. 1-октябрына карата бир пайызды (же 6,9 млрд. сомду) түздү. Мында мөөнөтү өткөн

карыздардын жалпы көлөмүнүн 30,2 пайызы электр энергиясын өндүрүү (иштеп чыгуу), аны берүү жана бөлүштүрүү боюнча ишканалардын жана 29,7 пайызы - кокс жана тазаланган мунайзат азыктарын өндүрүү боюнча ишканалардын карыздарына туура келди.

71-таблица: 2025-жылдагы ишканалардын экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча карызы

(млн. сом)

	Дебитордук карыз		Кредитордук карыз		Банктын кредиттери жана зайымдары боюнча карыз	
	жылдын башына карата	1-октябрга карата	жылдын башына карата	1-октябрга карата	жылдын башына карата	1-октябрга карата
Бардыгы	**681 660,8**	**657 029,3**	**790 529,9**	**990 504,7**	**744 219,5**	**596 488,2**
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	1 362,5	1 155,1	2 373,4	2 614,1	5 653,6	5 690,9
Пайдалуу кендерди казуу	21 666,1	26 732,5	31 737,6	37 200,1	92 968,8	87 485,1
Иштетүү өндүрүшү	80 761,5	86 342,6	99 740,6	103 486,6	144 235,6	137 454,4
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	24 045,3	21 686,2	27 447,4	19 675,4	97 842,0	54 089,9
Суу менен жабдуу, калдыктарды тазалоо жана иштетүү, кайра пайдаланылуучу чийки затты алуу	2 419,0	1 141,2	2 151,9	1 613,5	1 359,2	3 542,9
Курулуш	90 463,8	116 378,3	220 190,1	282 813,6	44 405,3	48 182,9
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	217 637,9	239 390,5	261 998,3	303 396,1	80 072,7	76 623,6
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	20 439,5	21 420,1	23 466,4	21 867,5	10 414,9	10 556,7
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	1 978,8	959,6	2 999,9	2 529,1	10 210,4	8 969,9
Маалымат	10 258,6	10 740,3	13 186,7	13 772,5	2 232,4	2 047,8
Байланыш	8 273,3	5 623,0	14 593,1	15 223,7	3 904,8	3 912,4
Финансылык ортомчулук	170 223,6	91 374,6	55 052,7	153 075,7	159 949,2	65 726,4
Кыймылсыз мүлк операциялары	10 991,5	12 420,4	15 739,3	16 868,4	22 833,9	22 162,8
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	13 705,6	16 157,1	10 796,1	9 195,7	56 353,3	59 379,9
Административдик жана көмөкчү ишмердик	4 533,9	3 235,9	5 096,6	3 500,0	4 729,3	3 596,2
Билим берүү	488,1	289,0	627,1	643,8	900,5	756,9
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	1 439,0	1 116,8	2 245,3	1 351,5	2 246,3	2 257,0
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	844,8	619,0	851,2	1 444,1	3 726,1	3 851,0
Башка тейлөө ишмердиги	127,9	247,2	236,2	233,4	181,3	201,5

Үстүбүздөгү жылдын 1-октябрына карата кредитордук карыз жылдын башына салыштырганда 25,3 пайызга же 200,0 млрд. сомго көбөйдү жана 990,5 млрд. сомду түздү. Финансылык ортомчулук ишканалардын жана уюмдардын карыздары (98,0 млрд. сомго), курулуш (62,6 млрд.), дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо уюмдарынын (41,4 млрд.), пайдалуу кендерди казуу (5,5 млрд.) жана негизги металлдарды өндүрүү ишканалардын (3,8 млрд. сомго) карыздары эң көп өстү. Ушул эле учурда, анын көлөмүнүн олуттуу төмөндөшү электр энергиясын өндүрүү (иштеп чыгуу), аны берүү жана бөлүштүрүү боюнча ишканаларында (7,6 млрд. сомго), тамак-аш азыктарын, анын ичинде суусундуктарды өндүрүү (2,6 млрд.), кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик уюмдарында (1,6 млрд.), транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо (1,6 млрд.) жана административдик жана көмөкчү ишмердик уюмдарында (1,6 млрд. сомго) байкалды.

Үстүбүздөгү жылдын октябрынын башына карата абал боюнча кредитордук карыздардын жалпы көлөмүндөгү мөөнөтү өтүп кеткен карыздардын салыштырма салмагы 2,3 пайызды же 22,8 млрд. сомду түздү. Негизинен кокс жана тазаланган мунайзат азыктарын өндүрүү ишканалары тарабынан карыздарды төлөөнүн мөөнөтү өткөрүлгөн, алардын үлүшүнө мөөнөтү өтүп кеткен кредитордук карыздардын жалпы көлөмүнүн 79,4 пайызы туура келди.

Үстүбүздөгү жылдын 1-октябрына карата банктардын кредиттери жана зайымдары боюнча экономиканын реалдуу секторундагы ишканалардын карызы жылдын башына салыштырганда 19,9 пайызга кыскарды жана 596,5 млрд. сомду түздү. Мында карыздын олуттуу төмөндөшү финансылык ортомчулук уюмдарында (94,2 млрд. сомго) жана электр энергиясын өндүрүү (иштеп чыгуу), аны берүү жана бөлүштүрүү боюнча ишканаларында (43,4 млрд. сомго) белгиленди.

Банктардын кредиттери жана зайымдар боюнча мөөнөтү өтүп кеткен карыздардын суммасы 7,7 млрд. сомду же алардын жалпы көлөмүнүн 1,3 пайызын түздү. Мында мөөнөтү өтүп кеткен карыздардын 65,7 пайызы курулуш уюмдары тарабынан түзүлдү.

72-таблица: 2025-жылдагы ишканалардын аймактар боюнча карыздары
(млн. сом)

	Дебитордук карыз		Кредитордук карыз		Банктардын кредиттери жана зайымдары боюнча карыз	
	жылдын башына карата	1-октябрга карата	жылдын башына карата	1-октябрга карата	жылдын башына карата	1-октябрга карата
Кыргыз Республикасы	**681 660,8**	**657 029,3**	**790 529,9**	**990 504,7**	**744 219,5**	**596 488,2**
Баткен облусу	3 184,4	2 810,9	5 998,3	5 834,5	7 501,5	7 921,8
Жалал-Абад облусу	24 613,1	34 261,4	40 895,0	98 213,7	95 545,4	89 718,6
Ысык-Көл облусу	19 554,7	16 039,6	22 059,1	16 270,1	12 236,2	18 535,2
Нарын облусу	7 633,8	8 310,1	4 300,5	3 815,2	20 482,2	22 940,0
Ош облусу	5 471,1	5 253,0	5 934,1	3 933,3	3 029,8	2 402,9
Талас облусу	11 556,4	16 610,1	14 097,8	14 208,9	47 703,0	46 288,8
Чүй облусу	51 824,6	77 430,7	67 978,9	146 725,4	101 209,5	99 537,0
Бишкек ш.	522 622,0	457 040,4	567 018,9	649 421,0	351 905,1	257 180,6
Ош ш.	11 740,0	11 335,9	40 276,6	28 850,6	6 355,3	3 913,0
Облустарга бөлүнбөгөн ишканалар (уюмдар)[1]	23 460,8	27 937,3	21 970,7	23 232,1	98 251,4	48 050,2

[1] Электр энергетика, мунайзат азыктарын жеткирүү жана газды бөлүштүрүү, почта ишмердиги жана иштетүү өнөр жайы чөйрөсүндөгү ишмердикти жүзөгө ашыруучу республикалык мааниде ишканалар.

Үстүбүздөгү жылдын 1-октябрына карата товардык-материалдык баалуулуктардын запастарынын көлөмү жылдын башына салыштырмалуу 23,2 пайызга же 117,3 млрд. сомго көбөйдү. Мында бул мезгил ичинде бүтүрүлбөгөн өндүрүш калдыктарынын (44,3 млрд. сомго), товарлардын (43,4 млрд.) жана өндүрүштүк запастардын (26,0 млрд. сомго) калдыктарынын өсүшү байкалды.

73-таблица: 2025-жылдагы ишканалардын товардык-материалдык баалуулуктарынын запастары

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	жылдын башына карата	1-октябрга карата	жылдын башына карата	1-октябрга карата
Бардыгы	**506 230,0**	**623 536,3**	**100**	**100**
Өндүрүштүк запастар	110 396,1	136 379,9	21,8	21,9
Бүтпөгөн өндүрүш	150 594,3	194 937,3	29,7	31,3
Даяр продукция	38 816,3	38 601,1	7,7	6,2
Товарлар	170 011,0	213 395,4	33,6	34,2
Көмөкчү материалдардын запастары	36 412,4	40 222,5	7,2	6,4

Запастардын олуттуу өсүүсү курулуш ишканаларында (48,9 млрд. сомго) жана дүң жана чекене соода уюмдарында (40,3 млрд. сомго) белгиленди. Ушул эле тармактардагы ишканаларга запастардын эң көп салыштырма салмагы да туура келди.

74-таблица: 2025-жылдагы ишканалардын товардык-материалдык баалуулуктарынын экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча запастары

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	жылдын башына карата	1-октябрга карата	жылдын башына карата	1-октябрга карата
Бардыгы	**506 230,0**	**623 536,3**	**100**	**100**
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	3 964,5	3 862,8	0,8	0,6
Пайдалуу кендерди казуу	19 976,4	21 604,6	3,9	3,5
Иштетүү өндүрүшү	125 920,8	137 697,6	24,9	22,1
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо	17 278,6	21 249,0	3,4	3,4
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	581,3	614,2	0,1	0,1
Курулуш	147 690,2	196 563,6	29,2	31,5
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдерди оңдоо	166 699,3	207 042,9	32,9	33,2
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	6 101,7	6 511,0	1,2	1,0
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	1 600,3	2 107,5	0,3	0,3
Маалымат	577,5	658,2	0,1	0,1
Байланыш	5 001,2	5 836,0	1,0	0,9
Финансылык ортомчулук	1 695,8	8 096,6	0,3	1,3
Кыймылсыз мүлк менен операциялар	3 488,9	4 560,1	0,7	0,7
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	2 602,4	3 563,1	0,5	0,6
Административдик жана көмөкчү ишмердик	1 072,4	1 498,1	0,2	0,2
Билим берүү	97,2	96,8	0,0	0,0
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	1 443,2	1 484,9	0,3	0,2
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	271,7	330,8	0,1	0,1
Башка тейлөө ишмердиги	166,5	158,6	0,0	0,0

Мамлекеттик сектор

Мамлекеттик бюджеттин аткарылышы

Үстүбүздөгү жылдын январь-октябрында Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Борбордук казыналыгынын маалыматтары боюнча *мамлекеттик бюджеттин кирешеси* (финансылык эмес активдерди сатуудан алынган каражаттарды кошкондо) өткөн жылдын тиешелүү мезгилине салыштырмалуу 169 104,0 млн. сомго же 45,3 пайызга өстү жана 542 119,8 млн. сом көлөмүндө (ИДПга карата 38,0 пайызда) аныкталды[1]. *Мамлекеттик бюджеттин чыгымдары* (финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдарды кошкондо) 114 298,7 млн. сомго же 34,9 пайызга көбөйдү жана 441 825,8 млн. сомду (ИДПга карата 31,0 пайызды) түздү. Ошентип, ү.ж. январь-октябрында мамлекеттик бюджет 100 294,1 млн. сом же ИДПга карата 7,0 пайыз өлчөмүндөгү *акча каражаттарынын профицити* менен аткарылды.

[1] Мында жана мындан ары - мамлекеттик бюджет, буга мамлекеттик башкаруунун ар кайсы деңгээлдеринин ортосундагы өз ара эсептөөлөр кошулбайт.

75-таблица: Мамлекеттик бюджеттин аткарылышы
(млн. сом)

	Кирешелер		Чыгымдар		Акча каражаттарынын тартыштыгы (-), профицити	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Январь	28 799,7	35 990,7	19 855,1	28 508,2	8 944,6	7 482,5
Январь-февраль	55 976,6	118 866,4	46 320,7	69 906,4	9 655,9	48 960,0
Январь-март	89 138,1	160 659,0	79 968,7	107 622,5	9 169,5	53 036,4
Январь-апрель	126 432,9	212 326,7	113 455,2	154 936,5	12 977,7	57 390,2
Январь-май	170 183,4	261 199,1	145 258,4	189 943,9	24 925,0	71 255,2
Январь-июнь	220 798,3	306 042,1	181 926,9	245 677,5	38 871,4	60 364,7
Январь-июль	253 494,5	359 138,3	216 172,8	287 540,2	37 321,7	71 598,1
Январь-август	298 990,7	423 007,1	249 679,2	327 506,8	49 311,5	95 500,3
Январь-сентябрь	333 992,9	472 070,8	286 167,0	378 663,8	47 825,9	93 407,0
Январь-октябрь	373 015,8	542 119,8	327 527,1	441 825,8	45 488,7	100 294,1

Түшкөн салыктык кирешелердин үлүшү 8,4 пайыздык пунктка азайды жана 66,1 пайызды түздү, мында алар 358 578,3 млн. сом суммасында алынды, бул өткөн жылдын январь-октябрына караганда 80 725,5 млн. сомго же 29,1 пайызга көп. Салыктык кирешелерде ички салыктардын келип түшүүсү 240 200,2 млн. сомду (67,0 пайызды), тышкы экономикалык ишмердиктен алынган салыктардын келип түшүүсү 118 378,1 млн. сомду (33,0 пайызды) түздү. Келип түшкөн салыктардын көлөмү негизинен кошумча нарк салыгынын (134 597,5 млн. сом же салыктык кирешелердин жалпы суммасынын 37,5 пайызы), эл аралык соода жана операциялардан алынган салыктардын (59 485,3 млн. же 16,6 пайызы) жана пайда салыгынын (41 670,9 млн. сом же 11,6 пайызы) эсебинен түзүлдү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-октябрында 167 861,1 млн. сом суммасында салыктык эмес төлөмдөр алынды, бул өткөн жылдын тиешелүү мезгилине салыштырмалуу 83 433,9 млн. сомго же эки эсеге көп. Салыктык эмес төлөмдөрдүн негизги көлөмү менчиктен жана пайыздардан түшкөн кирешелерден (82 018,7 млн. сому же 48,9 пайызы), ошондой эле товарларды сатуудан жана кызмат көрсөтүүлөрдөн түшкөн кирешелерден (42 420,5 млн. сому же 25,3 пайызы) түзүлдү. Мында менчиктен жана пайыздардан түшкөн кирешелерде дивиденддерден жана пайдадан келип түшүүлөр - 75 606,1 млн. сом (92,2 пайыз), ал эми товарларды сатуудан жана кызмат көрсөтүүлөрдүн кирешелеринде - каттоо, маалымдамаларды, күбөлүктөрдү жана башка докуметтерди берүү кызмат көрсөтүүлөрүнөн келип түшүүлөр 6 522,6 млн. сом (15,4 пайыз) басымдуулук кылды.

Үстүбүздөгү жылдын башынан бери алынган трансферттердин жалпы суммасы 12 031,6 млн. сомду түздү, бул өткөн жылдын январь-октябрына караганда 1 969,9 млн. сомго же 19,6 пайызга көп, ал эми жалпы кирешелердеги алардын үлүшү 0,5 пайыздык пунктка кыскарып, 2,2 пайызды түздү. Расмий трансферттердин 88 пайыздан ашыгы (10 688,4 млн. сом) эл аралык уюмдардан алынды.

Үстүбүздөгү жылдын башынан бери финансылык эмес активдерди сатуудан 3 648,9 млн. сом келип түштү, бул 2024-жылдын январь-октябрына караганда 5,4 эсеге (же 2 974,7 млн. сомго) көп.

76-таблица: Январь-октябрда мамлекеттик бюджеттин кирешелеринин түзүмү

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата		ИДПга карата	
			пайыз менен			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Кирешелер	**373 015,8**	**542 119,8**	**100,0**	**100,0**	**31,8**	**38,0**
Операциялык ишмердиктен түшкөн кирешелер	**372 341,6**	**538 471,0**	**99,8**	**99,3**	**31,7**	**37,7**
Салыктык кирешелер	**277 852,8**	**358 578,3**	**74,5**	**66,1**	**23,7**	**25,1**
Киреше жана пайда салыгы	77 318,4	113 352,8	20,7	20,9	6,6	7,9
Кыргыз Республикасынын жеке адамдары-резиденттери төлөгөн киреше салыгы	20 866,4	28 183,8	5,6	5,2	1,8	2,0
Кыргыз Республикасынын резиденттери эмес адамдардын киреше салыгы	3 065,3	5 974,6	0,8	1,1	0,3	0,4
пайда салыгы	27 798,8	41 670,9	7,5	7,7	2,4	2,9
бирдиктүү салык боюнча түшүүлөр	16 995,9	23 026,4	4,6	4,2	1,4	1,6
патенттик негиздеги салык	1 174,5	904,4	0,3	0,2	0,1	0,1
«Кумтөр» кен казуу ишканалардын дүң кирешесинин салыгы	6 425,0	10 018,4	1,7	1,8	0,5	0,7
«Кумтөр» кен казуу ишканаларынын Кыргыз Республикасынын минералдык-чийки зат базасын өнүктүрүүгө жылдык сумма	317,7	2 110,1	0,1	0,4	0,0	0,1
Менчиктен түшкөн салык	4 051,5	3 004,9	1,1	0,6	0,3	0,2
мүлккө салык	2 704,3	1 591,0	0,7	0,3	0,2	0,1
жер салыгы	1 347,2	1 413,9	0,4	0,3	0,1	0,1
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн салыгы	163 019,2	182 734,5	43,7	33,7	13,9	12,8
кошумча нарк салыгы	122 992,4	134 597,5	33,0	24,8	10,5	9,4
Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн товарлар менен кызмат көрсөтүүлөрдүн КНС	26 292,9	36 057,0	7,0	6,7	2,2	2,5
Кыргыз Республикасынын аймагына алынып келинген товарлардын КНС	96 699,4	98 540,5	25,9	18,2	8,2	6,9
сатуудан түшкөн салык	19 849,7	24 011,5	5,3	4,4	1,7	1,7
акциздик салык	15 539,8	18 172,8	4,2	3,4	1,3	1,3
Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн же сатылган товарлардын акциздик салыгы	4 046,5	4 440,1	1,1	0,8	0,3	0,3
Кыргыз Республикасынын аймагына алынып келинген товарлардын акциздик салыгы	11 493,4	13 732,7	3,1	2,5	1,0	1,0
жер астындагы кендерди пайдалануудан түшкөн салык	4 637,2	5 952,8	1,2	1,1	0,4	0,4
Эл аралык соодадан жана операциялардан түшкөн салык	33 455,6	59 485,3	9,0	11,0	2,8	4,2
Башка салыктар жана жыйымдар	8,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Алынган расмий трансферттер	**10 061,7**	**12 031,6**	**2,7**	**2,2**	**0,9**	**0,8**
Салыктык эмес кирешелер	**84 427,2**	**167 861,1**	**22,6**	**31,0**	**7,2**	**11,8**
Менчиктен түшкөн киреше жана пайыздар	42 266,7	82 018,7	11,3	15,1	3,6	5,7
Товарларды сатуудан жана кызмат көрсөтүүдөн кирешелер	23 578,9	42 420,5	6,3	7,8	2,0	3,0

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата		ИДПга карата	
			пайыз менен			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
ижара акысы	1 388,4	1 174,4	0,4	0,2	0,1	0,1
жыйымдар жана төлөөлөр	6 920,7	15 286,6	1,9	2,8	0,6	1,1
акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөрдөн түшүүлөр	15 269,9	24 755,2	4,1	4,6	1,3	1,7
башка иштерден каражаттардын түшүүсү	-	1 204,3	-	0,2	-	0,1
Айыптар, туумдар, санкциялар, конфискациялар	3 231,2	4 499,2	0,9	0,8	0,3	0,3
Мамлекеттик сектордун бирдиктерине ыктыярдуу трансферттер жана гранттар	3 385,6	12 791,7	0,9	2,4	0,3	0,9
Башка салыктык эмес кирешелер	11 964,7	26 130,9	3,2	4,8	1,0	1,8
Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер	**674,2**	**3 648,9**	**0,2**	**0,7**	**0,1**	**0,3**

Мамлекеттик бюджеттин чыгымдарынын негизги үлүшүн социалдык-маданий чөйрө (49,8 пайыз же 168 707,2 млн. сом) ээледи. Ошол эле учурда жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар, коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукка 88 729,9 млн. сом (26,2 пайыз), экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөргө - 79 601,2 млн. (23,5 пайыз) жана айлана-чөйрөнү коргоого 1 654,4 млн. сом (0,5 пайыз) багытталды.

Мамлекеттик бюджеттин каражаттарынын ичинен эмгек акыны төлөөгө 124 620,1 млн. сом же жалпы чыгымдардын 28,2 пайызы, финансылык эмес активдерди сатып алууга - 103 133,0 млн. (23,3 пайыз), башка чыгымдарга - 68 529,1 млн. (15,5 пайыз), товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууга жана пайдаланууга - 61 328,6 млн. (13,9 пайыз), социалдык жөлөкпулдарды төлөөгө - 53 683,5 млн. (12,2 пайыз), пайыздарды төлөөгө - 17 457,9 млн. (4,0 пайыз), субсидияларды берүүгө - 10 884,8 млн. (2,5 пайыз) жана гранттарга - 2 188,8 млн. сом (0,5 пайыз) пайдаланылды. Мында бюджеттик каражаттардан мамлекеттик бюджеттин бардык каражаттарынын 96,1 пайызы же 424 586,8 млн. сому, атайын каражаттардын 17 239,0 млн. сому (3,9 пайызы) пайдаланылды.

77-таблица: Январь-октябрдагы мамлекеттик бюджеттин чыгымдарынын түзүмү

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата		ИДПга карата	
			пайыз менен			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Чыгымдар	**327 527,1**	**441 825,8**	**100,0**	**100,0**	**27,9**	**31,0**
Операциялык ишмердикти жүргүзүүгө кеткен чыгымдар	**254 465,4**	**338 692,8**	**77,7**	**76,7**	**21,7**	**23,7**
Жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар	36 908,9	44 969,1	11,3	10,2	3,1	3,2
Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздук	35 031,2	43 760,8	10,7	9,9	3,0	3,1
Экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр	28 127,6	79 601,2	8,6	18,0	2,4	5,6
Айлана-чөйрөнү коргоо	2 098,3	1 654,4	0,6	0,4	0,2	0,1
Турак жай жана коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр	9 795,8	12 848,8	3,0	2,9	0,8	0,9
Саламаттыкты сактоо	24 820,7	31 830,1	7,6	7,2	2,1	2,2
Эс алуу, спорт, маданият жана дин	7 157,3	8 324,3	2,2	1,9	0,6	0,6
Билим берүү	58 436,8	60 703,8	17,8	13,7	5,0	4,3
Социалдык коргоо	52 088,9	55 000,3	15,9	12,4	4,4	3,9
Финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдар	**73 061,7**	**103 133,0**	**22,3**	**23,3**	**6,2**	**7,2**

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата		ИДПга карата	
			пайыз менен			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Операциялык ишмердиктен алынган акча каражаттарынын таза келүү агымы	**117 876,2**	**199 778,2**	**100,0**	**100,0**	**10,0**	**14,0**
Финансылык эмес активдерге салымдарды киргизүүнүн натыйжасында акча каражаттарынын таза кетүү агымы	72 387,5	99 484,1	100,0	100,0	6,2	7,0
Акча каражаттарынын тартыштыгы (-), профицити	**45 488,7**	**100 294,1**	**100,0**	**100,0**	**3,9**	**7,0**
Бюджеттин тартыштыгын каржылоо булактары	**-8 948,5**	**-22 834,6**	**-**	**-**	**-**	**-**
Ички каржылоо	3 461,2	-68 452,8	-	-	-	-
Тышкы каржылоо	-12 409,8	45 618,2	-	-	-	-

Республикалык бюджеттин кирешеси (финансылык эмес активдерди сатуудан алынган каражаттарды кошкондо) ү.ж. январь-октябрында өткөн жылдын тиешелүү мезгилине салыштырмалуу 155 317,2 млн. сомго (же 45,8 пайызга) көбөйдү жана 494 648,7 млн. сомду түздү, *республикалык бюджеттин чыгымдары* (финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен каражаттарды кошкондо) 400 389,3 млн. сомду түзүп, 102 335,3 млн. сомго (же 34,3 пайызга) көбөйдү.

78-таблица: Республикалык бюджеттин аткарылышы

(млн. сом)

	Кирешелер		Чыгымдар		Акча каражаттарынын тартыштыгы (-), профицити	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Январь	26 171,2	32 859,4	19 033,5	27 466,9	7 137,8	5 392,5
Январь-февраль	50 050,3	110 054,1	43 048,4	66 093,6	7 001,9	43 960,5
Январь-март	80 091,9	147 025,0	74 276,2	100 868,7	5 815,7	46 156,3
Январь-апрель	114 138,0	193 145,8	104 320,9	143 718,4	9 817,1	49 427,3
Январь-май	154 730,4	238 513,3	134 491,9	174 044,5	20 238,5	64 468,9
Январь-июнь	201 027,0	278 853,5	170 381,7	224 805,8	30 645,4	54 047,7
Январь-июль	230 883,0	324 990,3	198 941,0	261 751,8	31 942,0	63 238,4
Январь-август	273 127,9	384 836,1	228 135,9	297 199,8	44 992,0	87 636,2
Январь-сентябрь	304 318,7	429 745,8	261 410,4	343 671,6	42 908,2	86 074,2
Январь-октябрь	339 331,4	494 648,7	298 054,0	400 389,3	41 277,4	94 259,4

Өткөн жылдын январь-октябрына салыштырмалуу салыктык кирешелер 76 883,4 млн. сомго же 30,6 пайызга көбөйдү жана 328 047,9 млн. сомду түздү, салыктык эмес кирешелер - 72 952,0 млн. же 1,9 эсеге (151 054,4 млн. сомду), расмий трансферттер 1 969,9 млн. сомго же 19,6 пайызга (12 031,6 млн. сомду түздү) көбөйдү.

Кирешелердин түзүмүндө салыктык эмес кирешелердин үлүшү 7,5 пайыздык пунктка көбөйдү жана 30,5 пайызды түздү, ал эми салыктык кирешелер, тескерисинче, 7,7 пайыздык пунктка (66,3 пайызды түздү), расмий трансферттер 0,6 пайыздык пунктка (2,4 пайызды түздү) кыскарган.

Салыктык кирешелерде төлөмдөрдүн 41,0 пайызы кошумча нарк салыгынын, салыктык эмес төлөмдөрдө - 52,6 пайызы менчиктен жана пайыздардан түшкөн кирешелердин эсебинен алынды.

Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер 3 514,8 млн. сом суммасында алынды, бул өткөн жылдын январь-октябрына караганда 3 512,0 млн. сомго көп.

Үстүбүздөгү жылдын башынан бери республикалык бюджеттен операциялык чыгымдарды жүргүзүү үчүн социалдык-маданий чөйрөгө 142 459,4 млн. сом же 44,9 пайыз,

жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар, коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукка - 94 965,3 млн. (же 29,9 пайыз), экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөргө - 78 083,0 млн. (24,6 пайыз), айлана-чөйрөнү коргоого 1 654,4 млн. сом (0,5 пайыз) багытталды.

Үстүбүздөгү жылдын башынан бери финансылык эмес активдерди сатып алууга 83 227,3 млн. сом пайдаланылды, бул өткөн жылдын тиешелүү мезгилине караганда 33 159,4 млн. сомго көп.

79-таблица: Январь-октябрдагы республикалык бюджеттин түзүмү

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кирешелер	**339 331,4**	**494 648,7**	**100,0**	**100,0**
Операциялык ишмердиктен түшкөн кирешелер	**339 328,6**	**491 133,9**	**100,0**	**99,3**
Салыктык кирешелер	**251 164,4**	**328 047,9**	**74,0**	**66,3**
Киреше жана пайда салыгы	54 930,0	86 156,1	16,2	17,4
Кыргыз Республикасынын резиденттери эмес адамдардын киреше салыгы	3 065,3	5 974,6	0,9	1,2
пайда салыгы	27 798,8	41 670,9	8,2	8,4
бирдиктүү салык боюнча түшүүлөр	16 995,9	23 026,4	5,0	4,7
«Кумтөр» кен казуу ишканаларынын дүң кирешесинин салыгы	6 425,0	10 018,4	1,9	2,0
«Кумтөр» кен казуу ишканаларынын Кыргыз Республикасынын минералдык-чийки зат базасын өнүктүрүүгө жылдык суммасы	317,7	2 110,1	0,1	0,4
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн салыгы	162 771,3	182 405,9	48,0	36,9
кошумча нарк салыгы	122 992,4	134 597,5	36,2	27,2
сатуудан алынган салык	19 849,7	24 011,5	5,8	4,9
акциздик салык	15 539,8	18 172,8	4,6	3,7
жер астындагы кендерди пайдалануудан түшкөн салык	4 389,3	5 624,1	1,3	1,1
Эл аралык соодадан жана операциялардан түшкөн салык	33 455,6	59 485,3	9,9	12,0
Башка салыктык кирешелер	7,6	0,6	0,0	0,0
Алынган расмий трансферттер	**10 061,7**	**12 031,6**	**3,0**	**2,4**
Салыктык эмес кирешелер	**78 102,4**	**151 054,4**	**23,0**	**30,5**
Менчиктен түшкөн киреше жана пайыздар	40 300,5	79 456,9	11,9	16,1
Товарларды сатуудан жана кызмат көрсөтүүдөн кирешелер	21 286,0	39 420,0	6,3	8,0
ижара акысы	941,6	633,7	0,3	0,1
жыйымдар жана төлөмдөр	6 745,0	15 102,8	2,0	3,1
акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөрдөн түшүүлөр	13 599,4	22 479,2	4,0	4,5
башка иштерден каражаттардын түшүүсү	-	1 204,3	-	0,2
Айыптар, туумдар, санкциялар, конфискациялар	3 229,0	4 494,1	1,0	0,9
Мамлекеттик сектордун бирдиктерине ыктыярдуу трансферттер жана гранттар	1 822,1	2 264,5	0,5	0,5
Башка салыктык эмес кирешелер	11 464,9	25 419,0	3,4	5,1
Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер	**2,9**	**3 514,8**	**0,0**	**0,7**
Чыгымдар	**298 054,0**	**400 389,3**	**100,0**	**100,0**
Операциялык ишмердикти жүргүзүүгө кеткен чыгымдар	**247 986,1**	**317 162,0**	**83,2**	**79,2**
Жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар	51 125,7	51 249,5	17,2	12,8
Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздук	34 958,0	43 715,8	11,7	10,9
Экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр	26 868,5	78 083,0	9,0	19,5

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Айлана-чөйрөнү коргоо	2 098,3	1 654,4	0,7	0,4
Турак жай жана коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр	2 046,1	15,5	0,7	0,0
Саламаттыкты сактоо	24 772,2	31 796,5	8,3	7,9
Эс алуу, спорт, маданият жана дин	5 383,4	6 384,3	1,8	1,6
Билим берүү	49 510,5	50 224,3	16,6	12,5
Социалдык коргоо	51 223,5	54 038,7	17,2	13,5
Финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдар	**50 067,9**	**83 227,3**	**16,8**	**20,8**
Акча каражаттарынын тартыштыгы (-), профицити	**41 277,4**	**94 259,4**	**100,0**	**100,0**

Жергиликтүү бюджеттин кирешелери (финансылык эмес активдерди сатуудан алынган каражаттарды кошкондо) өткөн жылдын январь-октябрына салыштырмалуу 6 280,4 млн. сомго же 11,8 пайызга өстү жана 59 615,3 млн. сомду түздү. Жергиликтүү бюджеттин чыгымдары (финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен каражаттарды кошкондо) 53 580,6 млн. сомду түздү, бул 4 456,9 млн. сомго же 9,1 пайызга көп.

80-таблица: Жергиликтүү бюджеттердин аткарылышы

(млн. сом)

	Кирешелер		Чыгымдар		Акча каражаттарынын тартыштыгы (-), профицити	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Январь	3 572,7	3 321,8	1 765,9	1 231,8	1 806,9	2 090,0
Январь-февраль	7 770,3	9 881,0	5 116,3	4 881,5	2 654,0	4 999,5
Январь-март	13 562,4	16 752,1	10 208,6	9 872,0	3 353,8	6 880,1
Январь-апрель	17 427,9	26 228,9	14 267,3	18 266,0	3 160,6	7 962,9
Январь-май	22 957,2	30 138,9	18 270,7	23 352,6	4 686,5	6 786,3
Январь-июнь	31 054,1	34 943,7	22 828,0	28 626,7	8 226,0	6 317,0
Январь-июль	35 154,4	42 452,3	29 774,6	34 092,6	5 379,8	8 359,7
Январь-август	40 130,1	48 026,5	35 810,6	40 162,4	4 319,5	7 864,1
Январь-сентябрь	46 318,1	54 105,1	41 400,5	46 772,2	4 917,6	7 332,8
Январь-октябрь	53 334,9	59 615,3	49 123,6	53 580,6	4 211,3	6 034,7

Алынган кирешелерде салыктык төлөмдөр басымдуулук кылды, ү.ж. январь-октябрында алардын үлүшүнө бардык кирешелердин 51,2 пайызы же 30 530,4 млн. сому туура келди. Мында алардын салыштырма салмагы өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 1,2 пайыздык пунктка көбөйдү, ал эми көлөмү 3 842,1 млн. сомго (же 14,4 пайызга) көбөйдү. Ушул мезгилдин ичинде расмий трансферттер 12 144,1 млн. сом өлчөмүндө алынды, бул 7 506,4 млн. сомго же 38,2 пайызга аз, ал эми жалпы кирешелердеги алардын үлүшү 16,4 пайыздык пунктка азайды жана 20,4 пайызды түздү.

Салыктык эмес кирешелерге бардык кирешелердин 28,2 пайызы (16 806,7 млн. сому) туура келди, бул өткөн жылдын январь-октябрына салыштырмалуу 10 482,0 млн. сомго же 2,7 эсеге көп, мында алардын үлүшү 16,3 пайыздык пунктка көбөйдү. Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер 537,2 млн. сомго (же 80 пайызга) кыскарды жана 134,1 млн. сомду түздү, ал эми жалпы кирешедеги алардын салыштырма салмагы 0,2 пайызды түздү.

Салыктык кирешелердин негизги көлөмү Кыргыз Республикасынын жеке адамдары-резиденттери төлөгөн киреше салыгынын (83,1 пайызы), ал эми салыктык эмес кирешелерде - товарларды сатуудан жана кызмат көрсөтүүлөрдүн кирешелеринин (17,9 пайызы) эсебинен түзүлдү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-октябрында социалдык-маданий чөйрөгө кеткен операциялык чыгымдар 26 247,9 млн. сомду же 77,9 пайызды түздү. Жалпы багыттагы

мамлекеттик кызматтар, коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукка 17,5 пайызы (же 5 908,8 млн. сому), экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөргө 4,5 пайызы (1 518,3 млн. сому) пайдаланылды.

Финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдар 19 905,7 млн. сомду же жалпы чыгымдардын 37,2 пайызын түздү.

81-таблица: Январь-октябрдагы жергиликтүү бюджеттин түзүмү

	Млн. сом		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кирешелер	**53 334,9**	**59 615,3**	**100,0**	**100,0**
Операциялык ишмердиктен түшкөн кирешелер	**52 663,6**	**59 481,2**	**98,7**	**99,8**
Салыктык кирешелер	**26 688,3**	**30 530,4**	**50,0**	**51,2**
Киреше жана пайда салыгы	22 388,4	27 196,7	42,0	45,6
Кыргыз Республикасынын жеке адамдары - резиденттери төлөгөн киреше салыгы	20 866,4	25 365,4	39,1	42,5
бирдиктүү салык боюнча түшүүлөр	-	-	-	-
патенттик негиздеги салык	1 174,5	904,4	2,2	1,5
Менчиктен алынган салык	4 051,5	3 004,9	7,6	5,0
мүлк салыгы	2 704,3	1 591,0	5,1	2,7
жер салыгы	1 347,2	1 413,9	2,5	2,4
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн салыгы	247,9	328,6	0,5	0,6
жер астындагы кендерди пайдалануудан түшкөн салык	247,9	328,6	0,5	0,6
Башка салыктар жана жыйымдар	0,6	0,1	0,0	0,0
Алынган расмий трансферттер	**19 650,6**	**12 144,1**	**36,8**	**20,4**
Салыктык эмес кирешелер	**6 324,7**	**16 806,7**	**11,9**	**28,2**
Менчиктен түшкөн киреше жана пайыздар	1 966,2	2 561,9	3,7	4,3
Товарларды сатуудан жана кызмат көрсөтүүдөн кирешелер	2 293,0	3 000,5	4,3	5,0
ижара акысы	446,8	540,7	0,8	0,9
жыйымдар жана төлөмдөр	175,7	183,8	0,3	0,3
акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөрдөн түшүүлөр	1 670,5	2 276,0	3,1	3,8
башка иштерден каражаттардын түшүүсү	-	-	-	-
Айыптар, туумдар, санкциялар, конфискациялар	2,2	5,2	0,0	0,0
Мамлекеттик сектордун бирдиктерине ыктыярдуу трансферттер жана гранттар	1 563,5	10 527,2	2,9	17,7
Башка салыктык эмес кирешелер	499,8	711,9	0,9	1,2
Финансылык эмес активдерди сатуудан түшкөн кирешелер	**671,3**	**134,1**	**1,3**	**0,2**
Чыгымдар	**49 123,6**	**53 580,6**	**100,0**	**100,0**
Операциялык ишмердикти жүргүзүүгө кеткен чыгымдар	**26 129,8**	**33 674,9**	**53,2**	**62,8**
Жалпы багыттагы мамлекеттик кызматтар	5 433,8	5 863,7	11,1	10,9
Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздук	73,2	45,0	0,1	0,1
Экономикалык ишмердик менен байланышкан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр	1 259,1	1 518,3	2,6	2,8
Турак жай жана коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр	7 749,7	12 833,4	15,8	24,0
Саламаттыкты сактоо	48,5	33,6	0,1	0,1
Эс алуу, спорт, маданият жана дин	1 773,9	1 940,0	3,6	3,6
Билим берүү	8 926,3	10 479,5	18,2	19,6
Социалдык коргоо	865,4	961,5	1,8	1,8
Финансылык эмес активдерди сатып алууга кеткен чыгымдар	**22 993,8**	**19 905,7**	**46,8**	**37,2**
Акча каражаттарынын тартыштыгы (-), профицити	**4 211,3**	**6 034,7**	**100,0**	**100,0**

Финансы сектору

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында Кыргыз Республикасынын экономикасынын финансы секторунда 555 уюм, анын ичинде Улуттук банк, 21 коммерциялык банк, 515 банктык эмес финансылык-кредиттик уюм жана 18 камсыздандыруу компаниясы иш жүргүздү.

Үстүбүздөгү жылдын 9 айында алар тарабынан 168 164,2 млн. сом суммасында киреше алынды, бул өткөн жылдын тиешелүү мезгилине караганда 46,1 пайызга же 53 093,5 млн. сомго көп. Кирешелердин өсүшү Улуттук банкта, коммерциялык банктарда, камсыздандыруу компанияларында жана микрокредиттик уюмдарында байкалды. Ушул эле мезгилдин ичинде чыгымдар 28,9 пайызга көбөйдү жана 103 902,4 млн. сомду түздү.

82-таблица: Январь-сентябрдагы экономиканын финансы секторунун ишканаларынын ишмердиктеринин финансылык көрсөткүчтөрү

(млн. сом)

	Кирешелер		Жалпы чыгымдар		Сальдолоштурулган финансылык жыйынтык	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Бардыгы	**115 070,7**	**168 164,2**	**80 597,4**	**103 902,4**	**34 430,5**	**64 326,4**
Банктар	98 735,1	144 989,9	68 958,1	86 402,8	29 735,3	58 655,7
Күрөөканалар	1 381,7	1 183,2	610,6	487,5	770,7	694,0
Кредиттик биримдиктер	170,8	161,8	132,0	117,6	38,8	44,1
Микрокредиттик уюмдар	10 951,9	13 449,8	7 628,4	9 567,2	3 322,7	3 880,4
Камсыздандыруучу уюмдар	3 794,8	8 346,7	3 242,8	7 303,2	552,1	1 043,5
Башка уюмдар	36,4	32,8	25,5	24,1	10,9	8,7

Үстүбүздөгү жылдын 9 айынын жыйынтыгы боюнча экономиканын финансы секторунун ишканалары тарабынан 64 326,4 млн. сом өлчөмүндө оң сальдолоштурулган жыйынтык алынды, бул өткөн жылдын тийиштүү мезгилине караганда дээрлик эки эсеге (29 895,9 млн. сомго) көп. Пайданын өсүшү Улуттук банк, ошондой эле микрокредиттик жана камсыздандыруу уюмдары тарабынан камсыздалды.

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында финансы секторунун рентабелдүү уюмдарынын үлүшү алардын жалпы санынын 61 пайызын түздү, ал эми пайданын көлөмү 65 666,2 млн. сом өлчөмүндө түзүлдү. Муну менен бирге уюмдардын 15 пайызга жакыны 1 339,8 млн. сом суммасында чыгым тартты.

Коммерциялык банктар. Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында республикада 21 коммерциялык банк иш жүргүздү, ал эми региондордо алардын 310 филиалы иш жүргүздү.

Өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу коммерциялык банктардын кирешелери 20,9 пайызга (18 254,5 млн. сомго) көбөйдү жана 105 403,3 млн. сомду түздү. Алардын өсүшүнө кардарларынын кредиттери боюнча пайыздык кирешелердин (15 132,2 млн. сомго) жана комиссиондук кирешелердин (5 043,2 млн. сомго) көбөйүшү себеп болду. Муну менен бирге чет өлкөлүк валюта менен болгон операциялардан түшкөн кирешелердин (3 181,6 млн. сомго) кыскаруусу белгиленген. Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында чыгымдар үчтүн бирине ашыгыраак (же 20 115,4 млн. сомго) көбөйүп, 80 063,7 млн. сомду түздү.

Үстүбүздөгү жылдын 9 айынын жыйынтыгы боюнча 19 коммерциялык банк пайда алды, ал эми эки банк чыгым тартты. Сальдолоштурулган финансылык жыйынтык 2024-жылдын тийиштүү мезгилинде алынган көлөмүнө салыштырмалуу 6,4 пайызга же 1 750,8 млн. сомго азайып, 25 408,1 млн. сом пайданы түздү.

83-таблица: Январь-сентябрдагы коммерциялык банктардын ишмердигинин көрсөткүчтөрү
(млн. сом)

	2024	2025
Кирешелер	87 148,8	105 403,3
Чыгымдар	59 948,3	80 063,7
Сальдолоштурулган финансылык жыйынтык (пайдадан чыгаша кемитилет)	27 158,9	25 408,1
Жеке жактардын каражаттарын депозиттерге тартуу[1]	30 753,2	56 001,4
Жеке жактардын салымдарынын калдыгы[1] (отчеттук мезгилдин аягына карата)	245 094,5	329 855,2
анын ичинде:		
улуттук валюта	135 512,4	195 885,1
чет өлкөлүк валюта	109 582,1	133 970,1
Экономика субъекттерине берилген кредиттер	245 720,6	387 748,5
Экономикага кредиттер[1] (отчеттук мезгилдин аягына карата ссуданын калдыктары)	300 736,3	461 063,4
анын ичинде:		
улуттук валютада	240 826,5	379 147,0
чет өлкөлүк валютада	59 909,8	81 916,4

[1] Жоюлуу стадиясында турган банктарды эсепке алуу менен.

Жеке жактардын депозиттик эсептеринин саны 2024-ж. тийиштүү күнүнө салыштырмалуу 33 пайызга (4,4 млн. эсептерге) көбөйүп, ү.ж. сентябрынын аягына карата 17,9 миллионго жетти.

Үстүбүздөгү жылдын башынан бери банктар тарабынан 56 001,4 млн. сом суммасындагы (алардын чыккан агымын эсепке алуу менен) калктын каражаттары депозиттик эсептерине тартылды. Үстүбүздөгү жылдын 1-октябрына карата жеке жактардын салымдарынын калдыктары 2024-ж. тийиштүү күнүндөгү анын көлөмүнө салыштырмалуу 34,6 пайызга көбөйүп, 329 855,2 млн. сомго жетти. Улуттук валютадагы депозиттерге алардын жалпы көлөмүнүн 59,4 пайызы туура келди.

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында керектөө муктаждыктарына, соода чөйрөсүнө жана ипотека максаттарына берилген кредиттердин көлөмүнүн көбөйүшү байкалды. Үстүбүздөгү жылдын 1-октябрына карата ачык кредиттик портфель өткөн жылдын тийиштүү күнүндөгү анын көлөмүнө салыштырмалуу 1,5 эсеге же 160 327,1 млн. сомго көбөйүп, 461 063,4 млн. сомду түздү. Кредиттердин негизги көлөмү (жалпы көлөмүнүн 82,2 пайызы же 379 147,0 млн. сому) улуттук валютада берилди.

Кредиттик портфелдин басымдуу көлөмү керектөө максаттарга (165 093,6 млн. сом же кредиттердин жалпы көлүмүнүн 35,8 пайызы), соода чөйрөсүнө (109 402,3 млн. же 23,7 пайызы), ипотекага (50 732,0 млн. сом же 11,0 пайызы) жана айыл чарбасына (49 670,0 млн. сом же 10,8 пайызы) туура келди.

Кредиттик салымдардын жалпы көлөмүндөгү узак мөөнөттүү кредиттердин үлүшү 87,4 пайызды, кыска мөөнөттүү - 12,6 пайызды түздү. Банктардын кредиттик портфелинин эң чоң үлүшү Бишкек шаарынын (кредиттердин жалпы көлүмүнүн 52,0 пайызы) жана Жалал-Абад облусунун (10,1 пайызы) зайымчыларына туура келди.

84-таблица: 2025-жылдын январь-сентябрындагы аймактар боюнча экономикага кредиттер[1]
(мезгилдин аягына карата ссуданын калдыктары)

	Коммерциялык банктар		Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар	
	млн. сом	жыйынтыкка карата пайыз менен	млн. сом	жыйынтыкка карата пайыз менен
Кыргыз Республикасы	**461 063,4**	**100**	**63 252,3**	**100**
Баткен облусу	17 397,0	3,8	3 392,2	5,4
Жалал-Абад облусу	46 704,5	10,1	7 815,6	12,4
Ысык-Көл облусу	30 406,1	6,6	5 239,0	8,3
Нарын облусу	13 513,0	2,9	2 691,7	4,3
Ош облусу	33 130,5	7,2	8 728,4	13,8

	Коммерциялык банктар		Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар	
	млн. сом	жыйынтыкка карата пайыз менен	млн. сом	жыйынтыкка карата пайыз менен
Талас облусу	14 647,9	3,2	2 067,1	3,3
Чүй облусу	37 962,1	8,2	9 004,0	14,2
Бишкек ш.	239 943,1	52,0	20 960,7	33,1
Ош ш.	27 359,2	5,9	3 353,5	5,3

[1] Жоюлуу стадиясында турган банктарды эсепке алуу менен.

Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар (БФКУ). Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында республикада 515 банктык эмес финансылык-кредиттик уюм, анын ичинде 297 күрөөкана, 129 микрофинансылык уюм, 88 кредиттик биримдиктер жана бир адистештирилген финансылык-кредиттик уюм иш жүргүздү. Үстүбүздөгү жылдын 1-октябрына карата алардын кардарларынын саны (юридикалык жана жеке жактар) дээрлик 840 миңге жетти.

Үстүбүздөгү жылдын 9 айында банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар тарабынан 14 827,6 млн. сом суммасында киреше алынды, бул өткөн жылдын тиешелүү мезгилине караганда 18,2 пайызга (2 286,8 млн. сомго) көп. Чыгымдар ушул мезгил ичинде 21,4 пайызга же 1 799,9 млн. сомго өстү жана 10 196,4 млн. сомду түздү.

Үстүбүздөгү жылдын 9 айынын жыйынтыгы боюнча БФКУ секторунун пайдалуу уюмдарынын үлүшү алардын жалпы санынын 59,4 пайызын 5 240,1 млн. сом көлөмүндөгү пайда менен, чыгашалуу - 14,6 пайызы 612,9 млн. сом өлчөмүндөгү чыгым менен түздү. Сальдолоштурулган финансылык жыйынтык 4 627,2 млн. сом пайданы түздү, бул 2024-ж. январь-сентябрына караганда 11,7 пайызга (же 484,1 млн. сомго) көп.

85-таблица: Январь-сентябрдагы банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдардын ишмердигинин көрсөткүчтөрү
(млн. сом)

	2024	2025
Кирешелер	12 540,8	14 827,6
Чыгымдар	8 396,5	10 196,4
Сальдолоштурулган финансылык жыйынтык (пайдадан чыгаша кемитилет)	4 143,1	4 627,2
Жеке жактардын каражаттарын депозиттерге тартуу	2 064,1	1 864,2
Отчеттук мезгилдин аягына карата жеке жактардын салымдарынын калдыгы	7 098,6	8 562,6
Экономика субъекттерине берилген кредиттер	56 809,2	73 628,7
Экономикага кредиттер (отчеттук мезгилдин аягына карата ссуданын калдыктары)	51 555,5	63 252,3
анын ичинде:		
улуттук валютада	50 482,0	61 959,3
чет өлкөлүк валютада	1 073,5	1 293,0
Кредиттик уюмдарынын кардарларынын саны (юридикалык жана жеке жактар), миң	782,1	839,6

Үстүбүздөгү жылдын 9 айында банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар тарабынан 73 628,7 млн. сом суммасында кредиттер берилди, бул 2024-ж. тиешелүү мезгилинин көлөмүнөн 29,6 пайызга (16 819,5 млн. сомго) көп. Керектөө максаттарына (15 171,1 млн. сомго), ипотекага (860,5 млн.) жана соода чөйрөсүнө (772,7 млн. сомго) кредит берүүнүн көлөмүнүн көбөйүшү белгиленди.

Үстүбүздөгү жылдын 1-октябрына карата ачык кредиттик портфель өткөн жылдын тийиштүү күнүнө салыштырмалуу 22,7 пайызга же 11 696,8 млн. сомго көбөйүп, 63 252,3 млн. сомду түздү. Анын негизги көлөмү - 30 409,3 млн. сом же 48,1 пайызы керектөө кредиттерине туура келди. Айылдык товар өндүрүүчүлөргө кредит берүүнүн үлүшүнө жалпы кредиттердин көлөмүнүн 16,5 пайызы (10 440,8 млн. сому), соода чөйрөсүнө - 13,6 пайызы (8 588,1 млн.), ипотекага - 5,3 пайызы (3 373,9 млн. сому) туура келди.

Кредиттик портфелдин жалпы көлөмүндөгү узак мөөнөттүү кредиттердин үлүшүнө 70,1 пайызы, кыска мөөнөттүү кредиттердин үлүшүнө 29,9 пайызы туура келди.

Регионалдык түзүмүндө берилген кредиттердин үлүшүнө жалпы кредиттердин көлөмүнүн 33,1 пайызы Бишкек шаарынын зайымчыларына, 14,2 пайызы - Чүй облусунун, 13,8 пайызы - Ош, 12,4 пайызы - Жалал-Абад жана 8,3 пайызы - Ысык-Көл облустарынын зайымчыларына туура келди.

Банктык эмес финансылык-кредиттик уюмдар тарабынан калкка микрокредиттерди берүү. Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында микрокредиттик уюмдар тарабынан 63 167,0 млн. сом суммасында кредит берилди, ал эми алуучулардын саны 796,8 миң адамды түздү. Микрокредит алган калктын саны өткөн жылдын январь-сентябрына салыштырмалуу 13,2 пайызга кыскарып, ал эми берилген микрокредиттердин көлөмү, тескерисинче, үчтүн бирине ашыгыраак же 15 876,8 млн. сомго өскөн.

Микрокредиттердин негизги үлүшү 38,1 пайызы - 1 жылдан 3 жылга чейинки мөөнөткө, 25,7 пайызы - 6 айдан 12 айга жана 20,3 пайызы - 3 айга чейинки мөөнөткө берилди.

Микрокредиттерди алуучулардын ичинде (55,8 пайызы же 444,2 миң адам) аялдар басымдуулук кылды.

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында берилген микрокредиттердин негизги суммасы керектөө муктаждыктарына (62,4 пайызы) жана айыл чарба чөйрөсүндөгү ишмердикти өнүктүрүүгө (15,4 пайызы) багытталды. Соода жана коомдук тамактануу чөйрөсүнө берилген микрокредиттердин үлүшү 9,5 пайызды, транспорт жана байланышка - 3,0 пайызды, курулушка берилген микрокредиттердин үлүшү 2,7 пайызды түздү.

86-таблица: Январь-сентябрда калкка микрокредиттердин берилиши

	Микрокредиттердин көлөмү, млн. сом		Алуучулардын саны, миң адам		Бир алуучуга карата кредиттин орточо өлчөмү, миң сом	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Берилген микрокредиттер - бардыгы	**47 290,2**	**63 167,0**	**918,5**	**796,8**	**51,5**	**79,3**
анын ичинде төмөнкү тармактардагы ишмердикти уюштуруу үчүн:						
өнөр жай өндүрүшү	635,8	470,2	7,8	4,0	81,3	116,2
айыл чарба	9 444,8	9 707,5	97,5	79,6	96,9	121,9
ветеринардык тейлөө	0,1	-	0,0	-	100,0	-
транспорт жана байланыш	1 540,8	1 866,0	7,3	4,9	212,0	383,6
курулуш	2 431,4	1 694,1	13,0	6,6	187,3	256,2
соода жана коомдук тамактануу	5 596,1	5 989,9	32,3	24,7	173,2	242,8
калкты турмуш-тиричиликтик жактан тейлөө	1 219,0	1 544,2	6,8	5,2	179,0	299,7
автоунааларды оңдоо, техникалык жактан тейлөө станциялары	41,8	55,9	0,6	0,7	66,4	79,4
башкалар	26 380,6	41 839,2	753,2	671,1	35,0	62,3
анын ичинен: керектөө кредиттери	24 899,9	39 389,2	748,2	664,4	33,3	59,3

Микрокредиттерди алуучулардын басымдуу саны Бишкек ш. (алуучулардын жалпы санынын 32,5 пайызы), Ош облусуна (15,9 пайызы), Жалал-Абад (13,6 пайызы) жана Чүй облустарына (10,7 пайызы) туура келди.

Микрокредиттердин олуттуу суммасы Бишкек шаарынын (берилген микрокредиттердин жалпы көлөмүнүн 27,9 пайызы), Ош облусунун (15,7 пайызы), Жалал-Абад (13,9 пайызы) жана Чүй (13,6 пайызы) облустарынын алуучуларына берилди.

87-таблица: Январь-сентябрда аймактар боюнча калкка микрокредиттердин берилиши

	Микрокредиттердин көлөмү, млн. сом		Алуучулардын саны, миң адам		Бир алуучуга карата кредиттин орточо өлчөмү, миң сом	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**47 290,2**	**63 167,0**	**918,5**	**796,8**	**51,5**	**79,3**
Баткен облусу	3 249,5	4 000,2	59,0	53,2	55,0	75,2
Жалал-Абад облусу	7 120,5	8 755,9	128,4	108,7	55,5	80,6
Ысык-Көл облусу	4 442,9	5 587,5	97,9	66,6	45,4	83,9
Нарын облусу	2 418,4	2 825,5	43,1	31,8	56,1	88,8
Ош облусу	7 728,3	9 918,9	146,0	126,8	52,9	78,2
Талас облусу	1 803,9	2 329,9	39,6	29,8	45,6	78,1
Чүй облусу	7 157,1	8 601,6	124,1	84,9	57,7	101,3
Бишкек ш.	10 747,4	17 638,7	236,8	258,7	45,4	68,2
Ош ш.	2 622,2	3 508,8	43,6	36,3	60,1	96,8

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында орточо эсеп менен бир алуучуга алгандагы кредиттин эң чоң өлчөмү Чүй облусунун (101,3 миң сом), Ош шаарынын (96,8 миң), Нарын облусунун (88,8 миң), Ысык-Көл (83,9 миң) жана Жалал-Абад (80,6 миң сом) облустарынын зайымчыларына туура келген. Мында, республика боюнча бул көрсөткүч орточо эсеп менен 79,3 миң сомду түздү.

2025-жылдын 1-октябрына карата берилген микрокредиттер боюнча карыз 56 446,6 млн. сомду түздү.

Камсыздандыруу уюмдары. Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында 18 компания камсыздандыруу ишмердигин жүргүздү. Ушул жылдын башынан бери алар тарабынан 8 346,7 млн. сом суммасында киреше алынды, бул 2024-ж. январь-сентябрына караганда 2,2 эсеге көп. Компаниялардын чыгымдары 2,3 эсеге өстү жана 7 303,2 млн. сомду түздү.

Үстүбүздөгү жылдын 9 айынын жыйынтыгы боюнча 12 камсыздандыруу уюм (1 076,5 млн. сом пайда көлөмү менен) кирешелүү, 5 компания чыгашалуу болуп саналды. Сальдолоштурулган финансылык жыйынтык оң болуп түзүлдү жана 1 043,5 млн. сом пайданы түздү, бул 2024-ж. январь-сентябрына караганда 1,9 эсеге көп.

2025-жылдын 1-октябрына карата 2 644,8 миң камсыздандыруу келишими түзүлдү, бул өткөн жылдын тийиштүү күнүнө караганда 2,8 эсеге көп. Жалпы түзүлгөн келишимдердин ичинен 87,9 пайызы же 2 323,9 миңи жеке жактар, 320,9 миңи (12,1 пайызы) - юридикалык жактар менен түзүлгөн келишимдер болуп саналат. Муну менен бирге түзүлгөн келишимдердин жалпы санынын 54,7 пайызы ыктыярдуу камсыздандыруу, 45,3 пайызы милдеттүү камсыздандыруу келишимдерине туура келди.

Түзүлгөн келишимдер боюнча камсыздандыруу суммасы 2025-ж. 1-октябрына карата 2 327,0 млрд. сомду түздү, бул өткөн жылдын тиешелүү күнүнө салыштырмалуу 1,9 эсеге (же 1 116,9 млрд. сомго) көп. Мында жалпы камсыздандыруу суммасынын көлөмүнүн 30,1 пайызын (же 700,6 млрд. сомун) автотранспорт каражаттарынын ээлеринин жоопкерчилигин милдеттүү камсыздандыруу келишимдерине (ОСАГО), 27,8 пайызы (646,2 млрд.) - мүлктү ыктыярдуу камсыздандыруу келишимдерине, 19,2 пайызы (446,6 млрд. сому) - жоопкерчиликти ыктыярдуу камсыздандыруу келишимдерине туура келди.

Келип түшкөн камсыздандыруу төгүмдөрүнүн суммасы 2024-ж. январь-сентябрына салыштырмалуу 2,4 эсеге өсүп, 7 452,3 млн. сомду түздү. Мында камсыздандыруу төгүмдөрүнүн 32,8 пайызы (2 446,1 млн. сому) мүлкүн ыктыярдуу камсыздандыруу, 29,3

пайызы (2 185,2 млн.) - жеке ыктыярдуу камсыздандыруу, 27,5 пайызы (2 050,2 млн. сому) - ОСАГО келишимдери боюнча келип түшүүлөрүнүн эсебинен түзүлдү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында 24 192 камсыздандыруу учурлары катталган, бул өткөн жылдын тийиштүү мезгилине караганда 1,7 эсеге көп. Ушул эле мезгилде камсыздандыруу төлөмдөрүнүн көлөмү 1,8 эсеге көбөйдү жана 920,2 млн. сомду түздү. Мында жүргүзүлгөн төлөмдөрдүн негизги көлөмү мүлктү ыктыярдуу камсыздандырууга (586,8 млн. сом), ОСАГО келишимдерине (160,1 млн.) жана жеке медициналык камсыздандырууга (70,2 млн. сом) туура келди.

88-таблица: Январь-сентябрдагы камсыздандыруу уюмдарынын ишмердиги
(млн. сом)

	2024	2025
Камсыздандыруу суммасы	**1 210 114,1**	**2 326 994,8**
Ыктыярдуу камсыздандыруу	953 634,9	1 309 820,1
жеке камсыздандыруу	149 535,6	216 656,2
мүлктүк камсыздандыруу	486 708,2	646 201,0
жарандардын мүлкү	129 026,8	104 412,2
чарба жүргүзүүчү субъекттердин мүлкү	357 681,3	541 788,7
жоопкерчиликти камсыздандыруу	314 361,3	446 592,5
камсыздандыруунун башка түрлөрү	3 029,9	370,4
Милдеттүү камсыздандыруу	256 479,2	1 017 174,7
жарандардын мүлкү	73 768,0	163 023,0
жарандык жоопкерчиликти	182 711,2	854 151,6
Камсыздандыруу төгүмдөрүнүн түшүүшү	**3 053,4**	**7 452,3**
Ыктыярдуу камсыздандыруу	2 545,1	4 926,0
жеке камсыздандыруу	661,7	2 185,2
мүлктүк камсыздандыруу	1 418,2	2 446,1
жарандардын мүлкү	499,9	649,1
чарба жүргүзүүчү субъекттердин мүлкү	918,2	1 797,0
жоопкерчиликти камсыздандыруу	450,6	294,4
камсыздандыруунун башка түрлөрү	14,6	14,6
Милдеттүү камсыздандыруу	508,3	2 526,3
жарандардын мүлкү	84,2	186,7
жарандык жоопкерчиликти	424,1	2 339,6
Камсыздандыруу төлөмдөрү	**498,1**	**920,2**
Ыктыярдуу камсыздандыруу	448,5	732,9
жеке камсыздандыруу	93,1	128,4
мүлктү камсыздандыруу	333,4	586,8
жарандардын мүлкү	154,1	345,2
чарба жүргүзүүчү субъекттердин мүлкү	179,4	241,6
жоопкерчиликти камсыздандыруу	20,1	17,6
камсыздандыруунун башка түрлөрү	2,0	0,1
Милдеттүү камсыздандыруу	49,6	187,3
жарандардын мүлкү	22,9	24,8
жарандык жоопкерчиликти	26,7	162,6

Тышкы сектор

Товарлардын тышкы жана өз ара соодасы. Кыргыз Республикасындагы товарлардын *тышкы* жана *өз ара соодасынын көлөмү* 2025-ж. январь-октябрындагы алдын-ала маалыматтар боюнча 12 803,5 млн. АКШ долларын түздү жана 2024-ж. январь-октябрына салыштырмалуу 10,6 пайызга азайды.

Экспорттук жөнөтүүлөр[1] 2 409,3 млн. АКШ долларын түзүп, негизинен КМШ өлкөлөрүнө товарларды ташып чыгаруунун 26,8 пайызга азайышынын эсебинен 38,2 пайызга төмөндөдү.

Импорттук келип түшүүлөр[2] 10 394,2 млн. АКШ долларын түздү жана КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн (9,5 пайызга) келип түшкөн импорттук келип түшүүлөрдүн азайышынын эсебинен 2024-ж. январь-октябрына салыштырмалуу 0,3 пайызга азайды.

Товар жүгүртүүнүн түзүмүндө экспорттун үлүшүнө 18,8 пайызы, импорттун үлүшүнө 81,2 пайызы туура келди.

2025-жылдын январь-октябрында соода балансынын терс сальдосу 7 984,9 млн. АКШ долларын (2024-ж. январь-октябрында - 6 522,5 млн. доллар) түздү.

Республиканын товар жүгүртүүсүнүн жалпы көлөмүндө Евразия экономикалык биригине мүчө мамлекеттер менен болгон өз ара соодага 35,3 пайызы, анын ичинде экспортко 38,7 пайызы, импортко 34,5 пайызы туура келди.

Республиканын товар жүгүртүүсүнүн жалпы көлөмүндө үчүнчү өлкөлөр менен болгон тышкы соода 64,7 пайызды, анын ичинде экспорт 61,3 пайызды, импорт 65,5 пайызды түздү.

89-таблица: Товарлардын тышкы жана өз ара соодасы

	Тышкы жана өз ара соода - бардыгы			анын ичинде					
				экспорт			импорт		
	млн. АКШ дол-лары	мурунку жылдын тиешелүү айына карата пайыз менен	мурунку айга карата пайыз менен	млн. АКШ дол-лары	мурунку жылдын тиешелүү айына карата пайыз менен	мурун-ку айга карата пайыз менен	млн. АКШ дол-лары	мурунку жылдын тиешелүү айына карата пайыз менен	мурун-ку айга карата пайыз менен
2024									
Январь	1 209,1	140,8	68,5	192,7	154,8	36,5	1 016,4	138,4	82,1
Февраль	1 216,3	133,3	100,6	161,5	115,6	83,8	1 054,8	136,5	103,8
Март	1 534,5	136,5	126,2	219,3	111,9	135,8	1 315,2	141,7	124,7
Апрель	1 365,6	114,6	89,0	266,5	145,0	121,5	1 099,1	109,1	83,6
Май	1 414,1	100,0	103,6	308,2	84,2	115,7	1 105,9	105,6	100,6
Июнь	1 250,6	86,9	88,4	274,8	86,3	89,2	975,8	87,1	88,2
Июль	1 265,6	85,1	101,2	300,1	90,0	109,2	965,5	83,6	98,9
Август	1 575,6	120,6	124,5	545,2	224,2	181,7	1 030,4	96,9	106,7
Сентябрь	1 459,5	105,8	92,6	603,3	248,2	110,7	856,2	75,3	83,1
Октябрь	2 029,0	134,5	139,0	1 027,1	297,2	170,2	1 001,9	86,1	117,0
Январь-октябрь	14 319,9	113,4	-	3 898,6	156,3	-	10 421,3	102,9	-
2025									
Январь	1 030,0	85,2	61,6	159,0	82,5	28,9	871,0	85,7	77,7
Февраль	1 127,9	92,7	109,5	188,1	116,5	118,3	939,8	89,1	107,9
Март	1 325,3	86,4	117,5	206,4	94,1	109,7	1 118,9	85,1	119,1
Апрель	1 431,8	104,9	108,0	245,3	92,1	118,9	1 186,5	108,0	106,0
Май	1 247,4	88,2	87,1	120,9	39,2	49,3	1 126,5	101,9	94,9
Июнь	1 269,2	101,5	101,7	224,8	81,8	185,9	1 044,4	107,0	92,7
Июль	1 431,6	113,1	112,8	410,8	136,9	182,7	1 020,8	105,7	97,7
Август	1 215,0	77,1	84,9	249,6	45,8	60,8	965,4	93,7	94,6
Сентябрь	1 377,4	94,4	113,4	358,8	59,5	143,8	1 018,7	119,0	105,5
Октябрь	1 347,9	66,4	97,9	245,7	23,9	68,5	1 102,2	110,0	108,2
Январь-октябрь	12 803,5	89,4	-	2 409,3	61,8	-	10 394,2	99,7	-

[1] ФОБ баасы боюнча экспорт – экспорттоочу өлкөнүн чек арасына чейин жүктү жеткирүү боюнча чыгымдарды жана анын наркын камтыган товардын баасы.
[2] СИФ баасы боюнча импорт – импорттоочу өлкөнүн чек арасына чейин камсыздандыруу жана ташуу боюнча чыгымдарды жана анын наркын камтыган товардын баасы.

5-график: Январь-октябрындагы экспорттун товардык түзүмү

(экспорттун жалпы көлөмүнө карата пайыз менен)

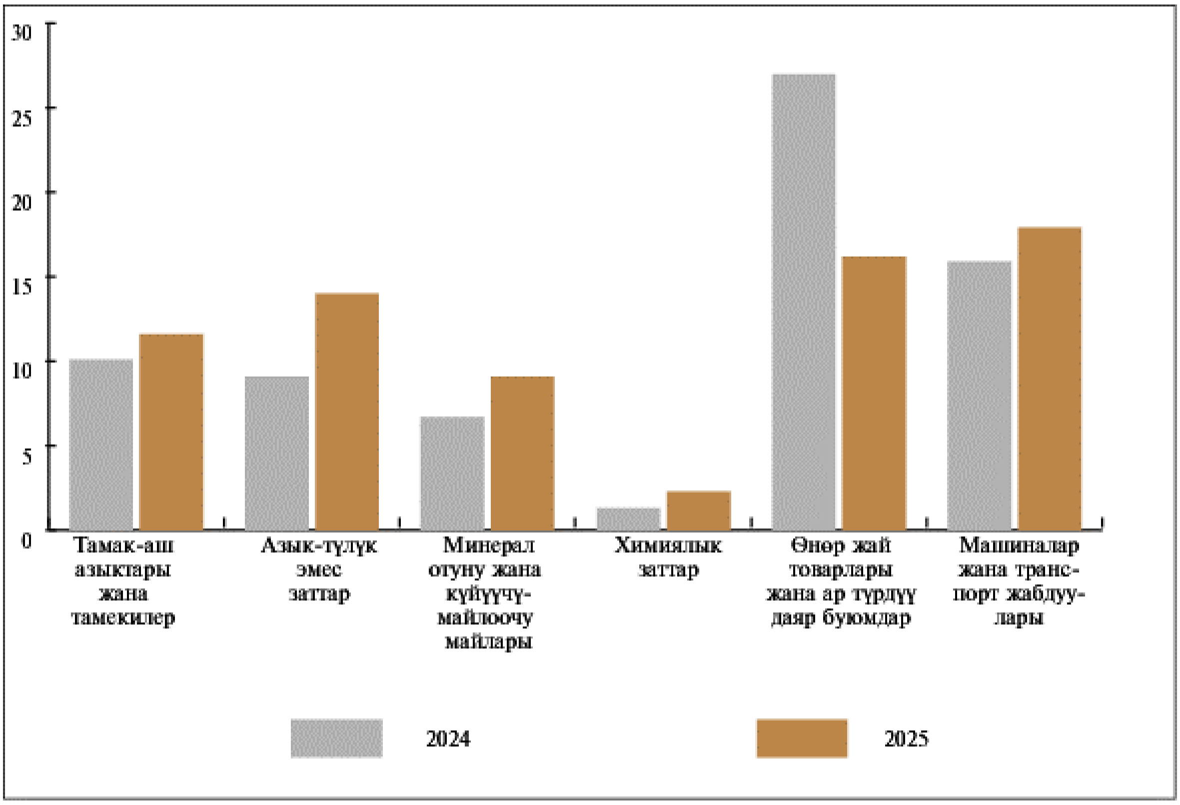

6-график: Январь-октябрындагы импорттун товардык түзүмү

(импорттун жалпы көлөмүнө карата пайыз менен)

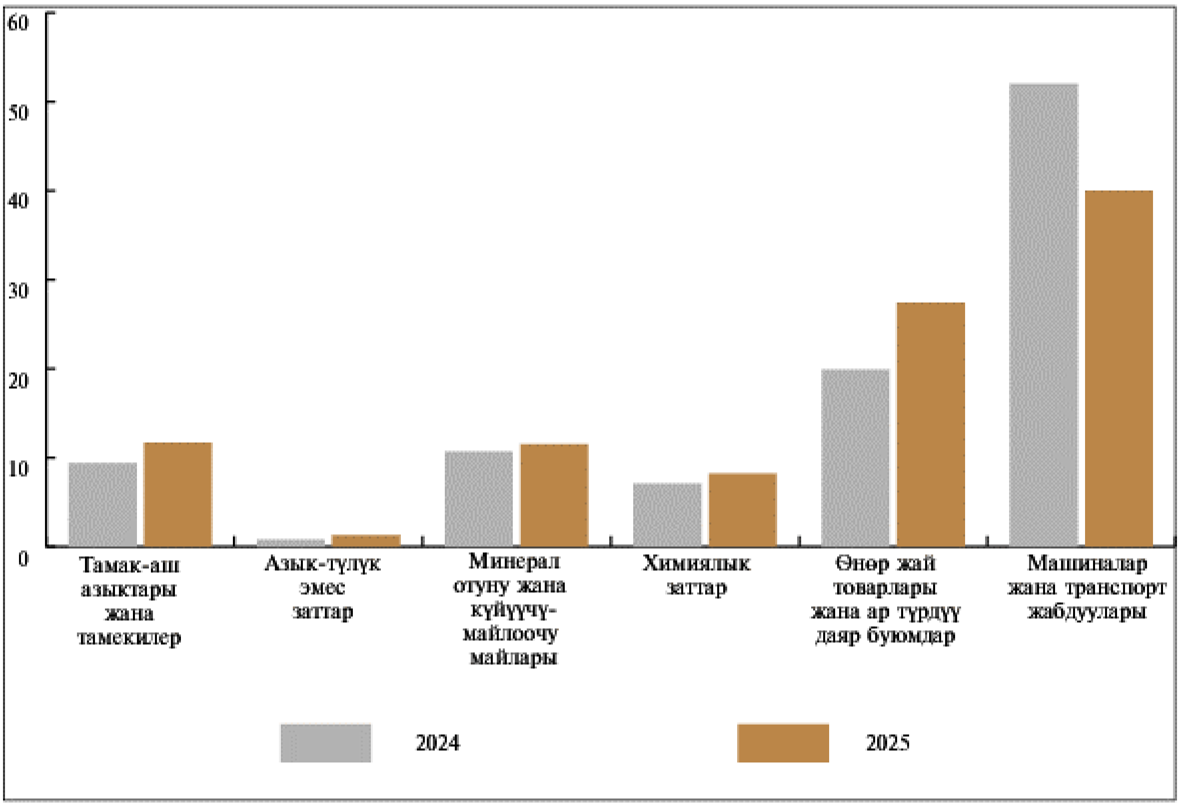

КМШдан тышкаркы өлкөлөрдүн ичинен Швейцария (өлкөнүн экспортунун жалпы көлөмүнүн 18,2 пайызын ээлейт), Бириккен Араб Эмираттары (4,1 пайыз), Кытай (4,7 пайыз), Улуу Британия (9,7 пайызга), Түркия (2,7 пайыз) Ооганстан (1,2 пайыз) жана Иран (1,3 пайыз) экспорт боюнча негизги өнөктөш өлкөлөр болуп саналды.

КМШ өлкөлөрүнүн ичинен товарлардын экспорттук жөнөтүүлөрүнүн олуттуу үлүшү Россияга (22,3 пайыз), Өзбекстанга (12,8 пайыз) жана Казакстанга (14,8 пайыз) туура келди.

КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн импорттолгон товарлардын олуттуу үлүшү Кытайдан (импорттун жалпы көлөмүнүн 38,9 пайызы), Корея Республикасынан (3,9 пайыз), Түркиядан (3,0 пайыз), АКШдан (1,7 пайыз), Германиядан (1,5 пайыз), Япониядан (1,0 пайыз) келип түштү.

КМШ өлкөлөрүнүн ичинен келип түшкөн импорттук келип түшүүлөрдүн эң көп көлөмү Россияга (өлкөнүн импортунун жалпы көлөмүнүн 22,8 пайызы), Казакстанга (11,0 пайызы) жана Өзбекстанга (4,8 пайызы) туура келди.

90-таблица: 2025-жылдын январь-октябрындагы Кыргыз Республикасындагы товарлардын айрым өлкөлөр менен болгон тышкы жана өз ара соодасы

	Тышкы жана өз ара соода - бардыгы		анын ичинде				Республиканын тышкы жана өз ара соода жүгүртүүсүндөгү салыштырма салмак
			экспорт		импорт		
	млн. АКШ доллары	2024-ж. январь-октябрына карата пайыз менен	млн. АКШ доллары	2024-ж. январь-октябрына карата пайыз менен	млн. АКШ доллары	2024-ж. январь-октябрына карата пайыз менен	
Бардыгы	**12 803,5**	**89,4**	**2 409,3**	**61,8**	**10 394,2**	**99,7**	**100,0**
КМШ өлкөлөрү	**5 453,7**	**103,0**	**1 276,9**	**73,2**	**4 176,8**	**117,6**	**42,6**
ЕАЭБ өлкөлөрү	**4 523,4**	**101,1**	**933,1**	**63,9**	**3 590,3**	**119,2**	**35,3**
Армения	2,6	117,1	0,8	257,5	1,8	95,0	0,0
Беларусь	107,5	100,1	38,4	121,5	69,1	91,3	0,8
Казакстан	1 503,3	128,5	357,7	94,6	1 145,6	144,7	11,7
Россия	2 910,0	91,1	536,3	51,0	2 373,7	110,8	22,7
ЕАЭБ өлкөлөрүнөн тышкаркы КМШ өлкөлөрү							
Азербайжан	9,9	121,4	7,2	123,7	2,7	115,7	0,1
Молдова	1,3	30,7	0,2	6,2	1,1	90,4	0,0
Тажикстан	30,0	-	21,5	-	8,4	663,9	0,2
Түркмөнстан	52,6	70,7	6,7	108,9	45,9	67,3	0,4
Өзбекстан	803,3	115,1	307,8	115,4	495,5	114,9	6,3
Украина	33,2	96,4	0,4	170,6	32,8	95,8	0,3
КМШдан тышкаркы өлкөлөр	**7 349,8**	**81,4**	**1 132,4**	**52,5**	**6 217,4**	**90,5**	**58,8**
Үчүнчү өлкөлөр (ЕАЭБден башка)	**8 280,1**	**84,1**	**1 476,2**	**60,6**	**6 803,9**	**91,8**	**65,9**
Европа							
Германия	155,8	71,5	4,6	110,8	151,2	70,8	1,2
Италия	74,4	70,8	1,5	1 812,9	72,8	69,3	0,6
Литва	35,8	73,8	5,2	241,0	30,7	66,0	0,3
Бириккен Падышалык (Улуу Британия)	260,0	28,2	233,5	26,8	26,6	51,2	2,0
Франция	57,4	78,3	0,6	3,3	56,7	104,7	0,4

	Тышкы жана өз ара соода - бардыгы		анын ичинде				Республиканын тышкы жана өз ара соода жүгүртүүсүндөгү салыштырма салмак
			экспорт		импорт		
	млн. АКШ доллары	2024-ж. январь-октябрына карата пайыз менен	млн. АКШ доллары	2024-ж. январь-октябрына карата пайыз менен	млн. АКШ доллары	2024-ж. январь-октябрына карата пайыз менен	
Азия							
Вьетнам	92,0	151,1	1,3	140,5	90,7	151,3	0,7
Индия	66,8	69,2	3,7	14,8	63,1	88,1	0,5
Иран	66,0	137,4	30,5	204,3	35,6	107,3	0,5
Кытай	4 159,2	86,6	112,8	119,9	4 046,4	85,9	32,5
Бириккен Араб Эмираттары	143,5	100,1	99,0	106,8	44,5	87,8	1,1
Корея Республикасы	410,4	119,5	2,0	90,5	408,4	119,7	3,2
Түркия	379,6	96,0	64,8	74,3	314,8	102,2	3,0
Япония	100,9	96,1	0,6	89,1	100,3	96,2	0,8
Америка							
Канада	35,1	84,7	0,9	95,8	34,2	84,4	0,3
АКШ	185,6	84,4	4,5	89,7	181,1	84,3	1,4

Экспорттук жөнөтүүлөр. 2025-жылдын январь - октябрында экспорттун көлөмү 2024-ж. январь-октябрына салыштырмалуу КМШдан тышкаркы өлкөлөргө жөнөтүүлөрдүн төмөндөшүнүн эсебинен 47,5 пайызга азайып, 1 132,4 млн. доллар өлчөмүндө түзүлдү. КМШ өлкөлөрүнө жөнөтүүлөрдө анын көлөмү 26,8 пайызга азайып, 1 276,9 млн. долларды түздү.

Товарлардын экспорттук жөнөтүүлөрүнүн төмөндөшү тирүү жаныбарлар (7,7 эсеге), эт жана эт тамак-аш азыктарынын (3,1 эсеге), жездин сыныктары жана калдыктарынын (2,6 эсеге), териден жасалган буюмдардын (1,8 эсеге), кара металлдардан жасалган буюмдардын (1,6 эсеге), пахта буласынын (1,5 эсеге), текстиль кийимдердин (27,6 пайызга), жашылчалардын жана тамырлуу жашылчалардын (16,9 пайызга), жер үстүндөгү транспорт каражаттары жана алардын тетиктеринин (10,0 пайызга) көлөмүнүн азайышы менен шартталды.

Ошол эле учурда, товарлардын экспортунун көлөмү жер семирткичтердин (9,8 эсеге), суулар, минералдык жана газдалган кант кошулган суулардын (2,1 эсеге), баалуу металлдардын рудалары жана концентраттардын (1,8 эсеге), тамеки буюмдарынын (1,8 эсеге), канттын (29,3 пайызга), пластмасса жана алардан жасалган буюмдардын (22,2 пайызга), лигниттин (күрөң көмүр) (20,1 пайызга), керамикадан жасалган буюмдардын (11,3 пайызга), мөмө-жемиштер жана жаңгактардын (3,6 пайызга) көбөйүшүнөн улам өскөнү байкалган.

91-таблица: 2025-жылдын январь-октябрындагы товарлардын айрым түрлөрүнүн экспорту

	Жөнөтүлдү - бардыгы		2024 январь-октябрына карата пайыз менен	
	миң тонна	миң доллар	натуралык түрдө	нарктык түрдө
Сүт жана сүт азыктары	27,5	42 852,9	110,4	95,6
Эт жана эт тамак-аш азыктары	2,4	6 148,4	42,7	32,1
Жашылчалар жана тамырлуу жашылчалар	98,3	71 595,2	63,1	83,1
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар	40,7	49 662,3	68,0	103,6
Суулар, минералдык жана газдалган кант кошулган суулар,миң, литр	19 948,8	7 894,2	221,5	208,8
Баалуу металлдардын рудалары жана концентраттары	93,1	295 043,1	143,9	184,4
Кант	17,8	12 140,5	129,8	129,3
Пахта буласы	7,2	11 783,9	67,8	64,9

	Жөнөтүлдү - бардыгы		2024 январь-октябрына карата пайыз менен	
	миң тонна	миң доллар	натуралык түрдө	нарктык түрдө
Лигнит (күрөң көмүр)	566,5	33 886,4	132,1	120,1
Пластмасса жана алардан жасалган буюмдар	-	82 921,6	-	122,2
Кагаз, картон жана андан жасалган буюмдар	1,0	2 671,7	21,1	59,0
Таш көмүр	1 019,0	47 089,1	111,0	113,6
Текстиль кийимдери	-	46 269,0	-	72,4
Жездин сыныктары жана калдыктары	2,7	22 491,5	33,8	37,8
Керамикалык буюмдар	-	18 865,1	-	111,3
Бут кийимдер жана анын тетиктери	-	9 313,2	-	6,1
Жер үстүндөгү транспорт каражаттары жана алардын тетиктери	-	83 830,0	-	90,0
Кара металлдар	-	26 884,8	-	66,9
Кара металлдардан жасалган буюмдар	-	8 934,1	-	61,2

Экспорттук жөнөтүүлөрдүн эң жогорку көлөмү Швейцарияга (алтын - 437,8 млн. доллар), Кытайга (баалуу металлдардын рудалары жана концентраттары - 67,7 млн.доллар), Россияга (кийим жана кийимге тиешелүү буюмдары - 69,9 млн. доллар, мөмө-жемиштер жана жаңгактар - 33,1 млн.доллар), Өзбекстанга (баалуу металлдардын рудалары жана концентраттары - 118,7 млн. доллар) туура келди.

Импорттук келип түшүүлөр. 2025-жылдын январь-октябрында КМШдан тышкаркы өлкөлөрдөн импорттук келип түшүүлөрдүн көлөмү 2024-ж. январь-октябрына салыштырмалуу 9,5 пайызга төмөндөп, 6 217,4 млн. долларды жана импорттун жалпы көлөмүнүн 59,8 пайызын түздү, ал эми КМШ өлкөлөрүнөн импорттук келип түшүүлөрдүн көлөмү 17,6 пайызга көбөйүп, 4 176,8 млн. долларды же импорттун жалпы көлөмүнүн 40,2 пайызын түздү.

Трикотаж кездемелердин (1,8 эсеге), канттын (1,6 эсеге), кийим жана кийимдерге тиешелүү буюмдарынын (1,5 эсеге), жабдуулардын жана механикалык түзүлүштөрдүн (1,6 эсеге), жер үстүндөгү транспорт каражаттары жана алардын тетиктеринин (20,0 пайызга), самын, жууп-тазалоочу самын каражаттарынын (16,0 пайызга), эт жана даяр эт азыктарынын (9,6 пайызга) ошондой эле буудайдын (8,7 пайызга) импорттунун көлөмүнүн төмөндөшү байкалды.

Муну менен катар, жашылчалардын жана тамырлуу жашылчалардын (1,8 эсеге), бут кийимдер жана анын тетиктеринин (1,3 эсеге), кара металлдардан жасалган буюмдардын (1,8 эсеге), кара металлдардын (1,8 эсеге), буудай уну же кара буудай унунун (32,0 пайызга), пластмасса жана андан жасалган буюмдардын (34,7 пайызга), кагаз, картон жана андан жасалган буюмдардын (14,2 пайызга), күн карама майларынын (18,1 пайызга), электр машиналары жана жабдуулардын (21,9 пайызга), жыгач жана андан жасалган буюмдардын (48,7 пайызга), мөмө-жемиштердин жана жаңгактардын (7,3 пайызга), парфюмериялык-косметикалык жана ажаткана каражаттарынын (10,8 пайызга) импортунун көлөмүнүн көбөйүшү байкалды.

Импорттук түшүүлөрдө Кытай (кийим жана кийимге тиешелүү буюмдары - 35,6 млн. доллар, электр машиналары жана жабдуулар - 357,9 млн. доллар, бут кийимдер - 118,3 млн. доллар), Россия (мунай заттары - 415,1 млн. доллар, жылмаланбаган болоттон жасалган зымдар - 326,4 млн. доллар, күн карама майлары - 32,6 млн. доллар, жер семирткичтер - 20,8 млн. доллар), Казакстан (суулар, минералдык жана газдалган кант кошулган суулар - 68,2 млн. доллар, буудай - 40,2 млн. доллар, цемент - 21,5 млн. доллар, буудай уну - 34,2 млн. доллар), Түркия (кийим жана кийимге тиешелүү буюмдары - 19,0 млн. доллар, бут кийимдер - 17,2 млн. доллар, эмеректер - 5,4 млн. доллар), Өзбекстан (кийим жана кийимге тиешелүү буюмдары - 18,7 млн. доллар, мөмө-жемиштер жана жаңгактар - 38,5 млн. доллар, жашылчалар - 20,5 млн. доллар) негизги өнөктөш өлкөлөр болуп саналды.

92-таблица: 2025-жылдын январь-октябрындагы товарлардын айрым түрлөрүнүн импорту

	Түштү- бардыгы		2024 январь-октябрына карата пайыз менен	
	миң тонна	миң доллар	натуралай түрдө	нарктык түрдө
Жашылчалар жана тамырлуу жемиштер	158,6	68 101,5	162,5	175,8
Жемиштер жана жаңгактар	196,3	131 259,8	106,5	107,3
Эт жана эт тамак-аш азыктары	77,0	78 681,5	108,9	90,4
Чай	6,2	11 909,2	78,5	118,9
Күн карама майлары	36,2	42 149,4	100,3	118,1
Кант	25,1	17 517,2	57,3	61,8
Шоколад жана какао кошулган башка тамак-аш азыктары	17,6	74 617,8	90,7	114,5
Нан жана кондитердик нан азыктары	36,3	156 646,7	116,0	323,0
Буудай	323,0	63 963,4	114,5	109,5
Суулар, анын ичинде минералдык жана газдалган кант кошулган суулар, миң литр	233 082,0	106 780,5	151,1	140,3
Буудай уну же кара буудай уну	86,1	36 374,6	355,8	132,0
Ар кандай тамак азыктары	-	100 362,3	-	127,2
Самын, жууп-тазалоочу самын каражаттары	38,1	50 734,2	109,8	84,1
Фармацевтикалык каражаттар	8,5	218 415,2	76,6	107,4
Кагаз, картон жана андан жасалган буюмдар	62,8	79 582,2	117,6	114,2
Пластмасса жана андан жасалган буюмдар	-	284 137,1	-	134,7
Бут кийимдер жана анын тетиктери	-	148 407,0	-	130,3
Кийим жана кийимге тиешелүү буюмдары	-	101 796,6	-	65,8
Кара металлдар	-	605 848,1	-	167,2
Кара металлдан жасалган буюмдар	-	284 072,8	-	179,9

Валюталардын курсу. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын маалыматтары боюнча 2025-ж. январь-ноябрында 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу доллардын расмий курсу - 0,2 пайызга, евронун - 4,0 пайызга жана россия рублинин - 9,4 пайызга өсүшү белгиленди. Ошол эле учурда казак теңгесинин - 11,0 пайызга жана өзбек сумунун - 0,1 пайызга төмөндөшү белгиленди.

2025-жылдын ноябрында мурунку айга салыштырмалуу евронун курсунун - 0,8 пайызга төмөндөшү белгиленди. Ошол эле мезгилде россия рублинин - 0,9 пайызга жана казак теңгесинин - 3,3 пайызга, өзбек суму - 2,8 пайызга өсүшү белгиленди. Ал эми доллардын курсу өзгөрүүсүз калды.

93-таблица: Айрым чет өлкөлүк валюталардын орточо айлык курсунун өзгөрүшү

	Январь-ноябрь 2025			Ноябрь-2025		
		пайыз менен			пайыз менен	
	Валютанын бирдиги үчүн сом	Январь-ноябрына 2024	декабрына 2024	Валютанын бирдиги үчүн сом	октябрына 2025	декабрына 2024
АКШ доллары	87,35	100,2	100,5	87,45	100,0	100,6
Евро	98,36	104,0	108,0	101,10	99,2	111,0
Россия рубли	1,04	109,4	123,6	1,09	100,9	129,3
Казак теңгеси	0,17	89,0	100,1	0,17	103,3	100,0
Өзбек суму	0,01	99,9	101,3	0,01	102,8	107,4

Социалдык сектор

Демографиялык кырдаал[1]**.** Кыргыз Республикасынын туруктуу калкынын саны, 2025-жылдын январь-октябрында 103,4 миң адамга же 1,4 пайызга көбөйдү жана 2025-жылдын 1-ноябрына карата 7 млн. 385 миң адамды түздү.

94-таблица: 2025-жылдагы туруктуу калктын санынын аймактар боюнча өзгөрүлүшү
(миң адам)

	Калктын саны		Жалпы өсүү	
	1-январга карата	1-ноябрга карата	миң адам	пайыз менен
Кыргыз Республикасы	**7 281,8**	**7 385,2**	**103,4**	**1,4**
Баткен облусу	594,7	603,6	8,9	1,5
Жалал-Абад облусу	1 358,5	1 376,3	17,8	1,3
Ысык-Көл облусу	549,8	553,6,	3,8	0,7
Нарын облусу	314,9	316,0	1,1	0,3
Ош облусу	1 416,7	1 434,0	17,3	1,2
Талас облусу	280,5	282,6	2,1	0,7
Чүй облусу	971,3	981,3	10,0	1,0
Бишкек ш.	1 321,9	1 353,6	31,7	2,4
Ош ш.	473,5	484,2	10,7	2,3

Кыргыз Республикасынын Президентинин Иш башкармалыгына караштуу «Кызмат» мамлекеттик мекемесинин маалыматы боюнча 2025-ж. январь-октябрында ЖААК органдарында 117,3 миң жаңы төрөлгөн ымыркай же калктын 1000ине 19,2 адам (2024-ж. январь-октябрында - 20,1) жана 27,0 миң өлгөндөр же калктын 1 000ине алганда 4,4 адам (2024-ж. январь-октябрында - 4,5) катталган. Натыйжада калктын табигый өсүүсү 90,3 миң адамды же калктын 1 000ине 14,8 адамды (2024-ж. январь-октябрында - 15,6) түздү.

95-таблица: Январь-октябрдагы калктын табигый кыймылы

	Адам		Калктын 1000ине[1]		
	2024	2025	2024	2025	2025-ж. 2024-ж. карата пайыз менен
Төрөлгөндөр (тирүү)	120 529	117 304	20,1	19,2	95,5
Өлгөндөр	26 885	26 993	4,5	4,4	97,8
анын ичинен 1 жашка чейинки балдар	1 581	1 314	13,1[2]	11,2[2]	85,5
Калктын табигый өсүүсү	93 644	90 311	15,6	14,8	94,9
Никелешүүлөр	32 612	34 694	6,3	5,7	90,5
Ажырашуулар	11 094	11 609	1,8	1,9	105,6

[1] Бул жерде жана мындан ары айлык ыкчам отчеттуулуктун көрсөткүчтөрү бир жылга карата кайра эсептелинип берилди, б.а., түзүлгөн кырдаал бир жылдын ичинде өзгөрүлбөсө, көрсөткүчтөр ошол бойдон калат.
[2] Тирүү төрөлгөндөрдүн 1000ине алганда.

2025-ж. январь-октябрында калктын табигый өсүүсүнүн эң жогорку деңгээли Баткен, , Ош, ошондой эле Жалал-Абад облустарында, ошол эле убакта эң төмөнкү деңгээли Бишкек шаарында белгиленди.

96-таблица: Январь-октябрында калктын табигый өсүүсү

[1] Кыргыз Республикасынын Президентинин Иш башкармалыгынын алдындагы «Кызмат» мамлекеттик мекемесинин маалыматы боюнча Улутстатком электрондук түрдө «Түндүк» ведомстволор аралык электрондук өз ара аракеттенүү системасын пайдалануу менен алат. Мында жарандык абалдын актыларын каттоо жөнүндө маалыматтарды аймактык бөлүштүрүү арыз ээлеринин катталган жери боюнча жүргүзүлөт. Маалыматтар Кыргыз Республикасындагы административдик-аймактык реформанын натыйжасында келип чыккан өзгөртүүлөрдү эске алуу менен кайра эсептелген.

	Адам		Калктын 1000ине		
	2024	2025	2024	2025	2025 2024 карата пайыз менен
Кыргыз Республикасы	**93 644**	**90 311**	**15,6**	**14,8**	**94,9**
Баткен облусу	10 135	9 761	20,7	19,6	94,7
Жалал-Абад облусу	20 908	20 000	18,6	17,6	94,6
Ысык-Көл облусу	5 961	5 603	13,1	12,2	93,1
Нарын облусу	4 470	4 003	17,1	15,2	88,9
Ош облусу	22 399	21 693	19,1	18,2	95,3
Талас облусу	3 757	3 575	16,2	15,2	93,8
Чүй облусу	11 074	10 029	13,8	12,3	89,1
Бишкек ш.	8 822	9 481	8,1	8,5	104,9
Ош ш.	6 118	6 166	15,7	15,5	98,7

Өлгөндөрдүн жалпы санынын ичинен жарымынан көбү (53 пайызы) кан айлануу системасынын ооруларына, 14 пайызы шишик ооруларына, 7 пайызы-өлүмдүн тышкы себептери жана 6 пайызы - дем алуу органдарынын ооруларына туура келди.

97-таблица: Январь-октябрдагы өлгөн адамдардын санынын өлүмдүн себептери боюнча бөлүнүшү

	Адам			Калктын 100 миңине		
	2024	2025	өсүү (+), төмөндөө (-)	2024	2025	2025 2024 карата пайыз менен
Өлгөн адамдардын бардыгы	**26 885**	**26 993**	**108**	**447,4**	**442,0**	**97,8**
анын ичинен төмөнкүлөрдөн:						
кан айлануу системасынын оорулары	14 020	14 311	291	233,3	234,3	100,4
дем алуу органдарынын оорулары	1 674	1 612	-62	27,9	26,4	94,6
шишик оорулары	3 689	3 678	-20	61,5	60,2	97,9
өлүмдүн тышкы себептери	1 755	1 776	11	29,2	28,9	99,0
анын ичинен төмөнкүлөрдөн:						
транспорттук жаракат алуулар (бардык түрү)	711	733	22	11,8	12,0	101,7
кокустан алкоголдон ууулануу	106	63	-43	1,8	1,0	55,6
өзүн-өзү өлтүрүү	249	259	10	4,1	4,2	102,4
өлтүрүү	21	32	11	0,3	0,5	1,7 эсе
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	1 374	1 275	-99	22,9	20,9	91,3
айрым жугуштуу жана мите оорулары	407	433	26	6,2	7,3	114,5
кош бойлуу кезде, төрөт учурунда жана төрөгөндөн кийинки мезгилде татаалдануулар	21	27	6	20,0[1]	25,4[1]	1,3 эсе

[1] Тирүү төрөлгөн балдардын 100 миңине эсептегендеги өлгөн аялдардын саны.

Ымыркайлардын өлүмүнүн негизги себептери болуп перинаталдык мезгилде келип чыккан абал эсептелет, андан 2025-ж. январь-октябрында 856 ымыркай же бир жашка чейинки балдар арасында каза болгон учурлардын жалпы санынын 65 пайызы, өнүгүүнүн тубаса кемтиктеринен - 214 бала (16 пайыз) жана дем алуу органдарынын ооруларынан - 127 бала (10 пайыз) каза болгон.

98-таблица: Январь-октябрындагы бир жашка чейинки өлгөн балдардын санынын өлүмдүн себептери боюнча бөлүнүшү

	Адам			Төрөлгөндөрдүн (тирүү) 10 миңине		
	2024	2025	өсүү (+), төмөндөө (-)	2024	2025	2025 2024 карата пайыз менен
Бардыгы	**1 581**	**1 314**	**-267**	**131,2**	**112,0**	**85,5**
анын ичинен төмөнкүлөрдөн:						
перинаталдык (төрөлгөндөн кийинки) мезгилде пайда болгон айрым абалдар	1130	856	-274	93,8	73,0	77,8
дем алуу органдарынын оорулары	127	127	-	10,5	10,8	102,9
тукум куучу бузулуулар (өрчүү оорулары), деформация						
жана хромосомалык бузулуулар	225	214	-11	18,7	18,2	97,3
айрым жугуштуу жана мите оорулары	26	36	10	2,2	3,1	1,4 эсе
нерв системасынын оорулары	24	20	-4	2,0	1,7	85,0
өлүмдүн тышкы себептери	21	17	-4	1,7	1,4	82,4

Калктын жугуштуу жана мите оору-сыркоолору. 2025-жылдын ноябрында Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин маалыматы боюнча курч респиратордук-вирустук инфекциясын кошкондо, жугуштуу жана мите оорулары менен ооруган 70 миң учур катталды. Жугуштуу жана мите ооруларынын түзүмүндө курч респиратордук-вирустук инфекциялар (87,6 пайыз) басымдуулук кылган. Курч ичеги инфекциясы оорусунун үлүшүнө оорулардын - 4,0 пайызы, энтербиозго - 1,4, аныкталган козгогучтар алып келген гастроэнтериттер, колиттерге жана аскаридозго - 1,0 пайызы туура келди.

Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрында өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу калктын 100 миңине эсептегенде курч респиратордук-вирустук инфекциясы (32,2 пайызга), курч ичеги инфекциясы (18,6 пайызга), сифилис (2,0 эсеге) жана АИВ инфекциясы (9,0 пайызга) оорусунун олуттуу өсүшү белгиленди.

Ошол эле убакта, үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрында эпидемиологиялык абал вирустук гепатит (56,3 пайызга), ботулизм (11,0 пайызга) жана туберкулез (4,8 пайызга) ооруларынын олуттуу азайышы менен мүнөздөлгөн.

99-таблица: Январь-ноябрдагы калктын айрым жугуштуу жана мите оорулары менен оору-сыркоосу
(бейтаптарда катталган оорулар, калктын 100 миңине)

	Бардыгы, учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Вирустук гепатит	254,7	111,4	258,0	43,7
АИВ инфекциясы	13,7	14,9	97,2	109,0
Курч ичеги инфекциясы	366,3	434,5	81,8	118,6
Бруцеллез	15,3	16,0	112,7	104,6
Кургак учук	47,7	45,4	94,7	95,2
Курч респиратордук-вирустук инфекция	3 106,1	4107,0	97,2	132,2
Сифилис	4,6	9,4	80,6	204,3
Ботулизм	0,9	0,8	80,3	89,0

2025-ж. январь-ноябрындагы 2024-ж. январь-ноябрына салыштырмалуу жалпы республика боюнча аныкталган козгогучтар алып келген гастроэнтериттер, колиттер 21,9 пайызга көбөйүшү менен анын Талас (30,0 пайызга) жана Нарын облустарында (18,9 пайызга) төмөндөшү байкалган. Бруцеллез оорусунун өсүшү (4,6 пайызга) анын Ош (1,4 эсеге), Чүй

жана Баткен (1,3 эсеге), Жалал-Абад облустында жана Бишкек ш. (1,1 эсеге) көбөйүшү менен шартталган.

100-таблица: 2025-жылдын январь-ноябрында аймактар боюнча калктын жугуштуу жана мите ооруларынын айрым түрлөрү менен оору-сыркоосу

(мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен; калктын 100 миңине)

	Кургак учук	Бактериялык дизентерия	Бруцеллез	Вирустук гепатит	Аныкталган козгогучтар алып келген гастроэнтерит тер, колиттер	АИВ инфекциясы
Кыргыз Республикасы	95,2	91,0	104,6	43,7	129,1	109,6
Баткен облусу	109,1	158,5	127,3	32,0	111,8	87,3
Жалал-Абад облусу	93,9	98,1	107,9	45,2	141,3	138,0
Ысык-Көл облусу	79,6	55,6	101,3	39,3	139,1	132,9
Нарын облусу	65,3	18,8	84,7	90,1	81,1	76,2
Ош облусу	114,4	200,0	137,1	44,6	173,3	118,2
Талас облусу	71,9	66,7	92,7	25,8	70,0	69,4
Чүй облусу	85,9	62,3	123,2	61,4	119,2	119,0
Бишкек ш.	103,1	64,0	108,3	43,7	127,5	93,1
Ош ш.	81,9	19,2	63,4	61,7	134,4	97,2

Жугуштуу мите оорулар менен ооругандардын өсүшү республиканын бардык аймактарында белгиленген.

101-таблица: Январь-ноябрда аймактар боюнча калктын жугуштуу жана мите оорулары менен оору-сыркоосу

(бейтаптарда катталган оорулар, калктын 100 миңине)

	Бардыгы, учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**4 582,2**	**5412,0**	**102,4**	**118,1**
Баткен облусу	5 440,9	6 876,6	108,0	126,4
Жалал-Абад облусу	2 662,9	2 930,3	87,3	110,0
Ысык-Көл облусу	5 392,8	6 500,7	94,4	120,5
Нарын облусу	3 617,6	5 443,5	106,5	150,5
Ош облусу	2 167,8	2 944,5	89,4	135,8
Талас облусу	3 169,0	3 574,6	95,7	112,8
Чүй облусу	5 207,8	5 902,3	106,1	113,3
Бишкек ш.	9 208,8	9 665,1	115,2	105,0
Ош ш.	4 134,0	5 022,9	89,1	121,5

Кылмыштуулук. Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасынын маалыматы боюнча 2025-жылдын январь-ноябрында 32,2 миң кылмыш иши катталды, алардын саны 2024-жылдын январь-ноябрь айларынын деңгээлине салыштырмалуу 4 пайызга аз. Алардын ичинен 4 966 оор жана өзгөчө оор кылмыштар жасалган, бул 2024-жылдын январь-ноябрына салыштырмалуу 18,8 пайызга көп. Кылмыштардын негизги бөлүгү менчикке каршы кылмыштар болгон, алардын үлүшү 2025-жылдын январь-ноябрында 67 пайызды түздү.

102-таблица: Январь-ноябрда аймактар боюнча катталган кылмыштардын саны

	Бардыгы - учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кыргыз Республикасы	**33 653**	**32 173**	**84,3**	**95,6**
Баткен облусу	1 153	1 219	101,4	105,7
Жалал-Абад облусу	2 497	2 906	79,6	116,4
Ысык-Көл облусу	2 049	2 217	90,2	108,2
Нарын облусу	710	632	96,6	89,0
Ош облусу	2 583	2 310	96,6	89,4
Талас облусу	580	789	84,2	136,0
Чүй облусу	4 895	4 331	68,0	88,5
Бишкек ш.	16 272	14 758	85,4	90,7
Ош ш.	2 898	2 990	95,3	103,2

Үстүбүздөгү жылдын январь-ноябрында жалпысынан республика боюнча өткөн жылдын ушул мезгилине салыштырганда адамга каршы жасалган кылмыштардын саны 7,4 пайызга көбөйгөн. Мында адам зордуктоо фактыларынын саны - 16,4 пайызга, ден соолукка анча оор эмес зыян келтирүү - 7,3 пайызга, өлтүрүү - 2,7 пайызга көбөйгөн, ошол эле маалда ден соолукка оор зыян келтирүү фактылары 8,4 пайызга төмөндөгөн.

2024-жылдын январь-ноябрына салыштырмалуу менчикке каршы кылмыштардын санынын 8,9 пайызга азайышы, тоноочулук учурларынын саны - 25,1 пайызга, уурулук - 18,5 пайызга азайгандыгы менен шартталган, ошол эле маалда опузалап акча талап кылуу фактыларынын саны - 31,6 пайызга, каракчылык - 3,5 пайызга жана алдамчылык - 2,4 пайызга көбөйгөн.

Баңгизаттарды мыйзамсыз жүгүртүүгө байланыштуу кылмыштардын санынын азайышы (9,4 пайызга) белгиленген. Мындай кылмыштардын эң көп үлүшү (56 пайыздан ашык) баңгизаттарды сатуу максатында сактоо жана баңгизаттарды сатуу максатысыз сактоо (40 пайызга жакын) менен байланышкан.

2025-жылдын январь-ноябрында коомдук жайларда жасалган 4,3 миң кылмыш иши катталды, алардын ичинен эң көбү уурулук (49,4 пайыз), бейбаштык (11,3 пайыз) жана тоноочулук (3,4 пайыз) учурларына туура келди.

103-таблица: Январь-ноябрда катталган кылмыштардын негизги топтор боюнча саны

	Бардыгы - учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Инсанга каршы жасалган кылмыш	3 236	3 474	85,6	107,4
анын ичинен:				
өлтүрүү	146	150	103,5	102,7
зордуктоо	152	177	60,3	116,4
ден соолукка оор зыян келтирүү	237	217	103,5	91,6
ден соолукка анча оор эмес зыян келтирүү	400	429	81,6	107,3
Менчикке каршы жасалган кылмыш	23 700	21 599	82,2	91,1
анын ичинен:				
уурулук	13 005	10 593	77,3	81,5
алдамчылык	8 456	8 663	97,7	102,4
тоноо	766	574	63,3	74,9
каракчылык	85	88	63,0	103,5
опузалап талап кылуу	136	179	91,3	131,6
Баңгизаттарды мыйзамсыз жүгүртүүгө байланышкан кылмыштар	1 150	1 042	90,3	90,6
анын ичинен:				

	Бардыгы - учурлар		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
баңгизат каражаттарын, психотроптук заттарды жана алардын аналогдорун сатып өткөрүү максатында мыйзамсыз даярдоо	659	580	78,8	88,0
баңгизат каражаттарын, психотроптук заттарды жана алардын аналогдорун сатып өткөрүү максатысыз мыйзамсыз даярдоо	438	415	109,0	94,7
Экономикалык багыттагы кылмыш	1 746	1 940	92,9	111,1
ишенип берилген мүлктү ыйгарып алуу же коротуу	99	92	84,6	92,9
контрабанда	83	68	88,3	81,9
салыкты төлөөдөн качуу	38	62	60,3	163,2
Кызматтык кылмыштар:				
кызмат абалынан кыянаттык менен пайдалануу	701	648	130,3	92,4
паракорчулук	194	272	107,8	140,2
бийликтен аша чабуу	33	28	113,8	84,8
коррупция	64	93	173,0	145,3
Бейбаштык	1 251	1 163	70,1	93,0
Автомототранспорт каражаттарынын кыймылынын жана аларды эксплуатациялоонун коопсуздук эрежелерин бузуу	411	435	102,0	105,8

2025-жылдын январь-ноябрында кылмыш жасаган 19,6 миң адам аныкталган, бул 2024-ж. тиешелүү мезгилине салыштырмалуу 8,2 пайызга көп. Алардын жалпы санынын 12,4 пайызын аялдар, 8,3 пайызын жашы жете электер түзүп, ал эми алардын ичинен 66,0 пайызы эч жерде окубаган жана иштебеген адамдар.

104-таблица: Январь-ноябрда кылмыш жасаган, аныкталган адамдардын курамы

	Адам		Мурунку жылдын тийиштүү мезгилине карата пайыз менен	
	2024	2025	2024	2025
Кармалгандардын - бардыгы	**18 107**	**19 583**	**92,0**	**108,2**
анын ичинде:	15 555	17 146	92,8	110,2
эркектер	2 552	2 437	87,1	95,5
аялдар				
Кылмыш кылган учурдагы курагы боюнча:				
14-17 жаш	1 469	1 624	101,2	110,6
18-24 жаш	3 328	3 706	91,7	111,4
25-28 жаш	2 090	2 212	93,4	105,8
29 жаш жана андан улуу	11 217	12 038	90,8	107,3
Кылмыш кылган учурдагы иши боюнча				
иштегендер	527	518	141,3	98,3
билим берүү уюмдарында окугандар менен студенттер	732	812	141,3	110,9
окубагандар жана иштебегендер	13 007	12 900	137,7	99,2

2025-жылдын январь-ноябрында жашы жете электер тарабынан 1 624 кылмыш иши жасалган. Мындай кылмыштардын эң көп саны уурулукка туура келет, кылмыш жасаган балдардын жалпы санындагы алардын салыштырма салмагы - 49,0 пайызды, тоноочулук - 11,6 пайызды, бейбаштык - 9,2 пайызды жана алдамчылык - 7,0 пайызды түздү.

Муну менен катар, 2025-ж. январь-ноябрында кылмыштуу кол салуулардан 1 566 жашы жете элек балдар жабыркаган. Балдардын эң көп саны уурулуктан жабыркаган, алардын үлүшү жабыркаган балдардын жалпы санынын 24,6 пайызын түзөт, алдамчылыктан - 9,0 пайызы, он алты жашка толо элек балдар менен сексуалдык мүнөздөгү аракеттерден жана тоноочулуктан - 8,5 пайызы, бейбаштыктан - 6,6 пайызы, зордуктоодон - 6,4 пайызы жана автомототранспорт каражаттарынын кыймылынын жана аларды эксплуатациялоонун коопсуздук эрежелерин бузуу - 5,9 пайыз жабыр тарткан. Кылмыштуу аракеттердин натыйжасында 71 бала каза болгон, ал эми 390 бала денесинен жаракат алышкан. Жашы жете электерге карата жасалган кылмыштардын эң көп саны 37,0 пайызы - Бишкек шаарында, 14,5 пайызы - Жалал-Абад облусунда, 14,6 пайызы - Чүй, 9,8 пайызы - Ысык-Көл облусунда, 8,6 пайызы - Ош шаарында, 7,7 пайызы - Ош облусунда жана Баткен облусунда - 4,2 пайызы катталган.

2025-жылдын январь-ноябрында республиканын аймагында аялдарга карата 9 300 кылмыш жасалган, алардын эң көп үлүшү Бишкек шаарына - 49,6 пайызы, Чүй облусуна - 13,4 пайызы, Ош шаарына - 8,5 пайызы, Жалал-Абад облусуна - 8,8 пайызы туура келген. Аялдардын жалпы санынын 41,0 пайызы уурулуктун, 35,2 пайызы - алдамчылыктын, 4,0 пайызы - ден соолукка жеңил зыян келтирүүнүн, 2,7 пайызы - бейбаштыктын, 1,5 пайызы - автомототранспорт каражаттарынын кыймылынын жана эксплуатациялоонун коопсуздук эрежелерин бузууларынын натыйжасында жабыркаган.

2025-жылдын январь-ноябрында улгайган курактагы жарандарга каршы 1 446 кылмыш катталган. Мындай учурлардын 38,9 пайызын - алдамчылык, 30,2 пайызын - уурдоо, 4,4 пайызын - автомототранспорт каражаттарынын кыймылынын жана эксплуатациялоонун коопсуздук эрежелерин бузууларынан, 4,1 пайызын - мал уурдоо жана 2,9 пайызын бейбаштык түзгөн.

2025-жылдын январь-сентябрындагы туризм чөйрөсүнүн абалы жөнүндө

2025-жылдын 1-октябрына карата Кыргыз Республикасында туризм чөйрөсү менен байланышкан экономикалык ишмердикти жүргүзгөн 144,6 миң чарба жүргүзүүчү субъект (юридикалык жана жеке жактар) катталды. Бул санга туристтик товарларды өндүрүүчү, аларды сатуучу жана туристтик-экскурсиялык кызматтарды көрсөтүүчү ишканалар, ресторандар, туристтердин жашоосу, эс алуусу жана көңүл ачуулары менен байланышкан жайгаштыруу жайлары (коруктар, улуттук табигый парктар, альплагерлер), бардык түрдөгү транспорт ишканалары ж.б. кирет.

Алардын негизги бөлүгү - 32,6 миң субъект же 22,5 пайызы Бишкек шаарында, 20,6 миң же 14,3 пайызы - Ош облусунда, 18,2 миң же 12,6 пайызы Чүй облусунда, 19,3 миң же 13,4 пайыз - Ош шаарында жайгашкан.

Чарба жүргүзүүчү субъекттердин (юридикалык жана жеке жактардын) жалпы санынын ичинен 19,2 миңи же 13,4 пайызы рекреация жана эс алуу тармагында кызмат көрсөтүүчү ишканалар (мейманкана чарбаларынын, эс алуу базаларынын, ресторандардын, дарылануу-ден соолукту чыңдоочу профилакторийлердин кызмат көрсөтүүлөрү) катары катталган. Негизинен мындай чарба жүргүзүүчү субъекттердин 7,7 миңи (40,2 пайызы) Бишкек шаарында жана 2,6 миңи (13,4 пайызы) Ысык-Көл облусунун курорттук зоналарында жайгашкан.

Туризм чөйрөсүндө жеке ишкердик ишмердиги менен 126,5 миңден ашык жеке жактар же катталган чарба жүргүзүүчү субъекттердин жалпы санынын 87,5 пайызы алектенет.

2025-жылдын январь-сентябрында 828 эс алуу мекемелери жана туризм уюмдары *туристтерди кабыл алып, аларга кызмат көрсөтүштү,* анын ичинде, жайгаштыруунун адистештирилген каражаттары - 186 (17 санаторий, анын ичинен балдар санаторийлери - 5, санаторий-профилакторийлер - 11, ден-соолукту чыңдоочу лагерлер - 18, туристтик база жана

эс алуу базалары - 40, дарылоосу менен бир пансионат -2 жана пансионаттар - 98), мейманкана жана жайгаштыруунун ушул сыяктуу каражаттары - 385, жаратылыш парктары жана коруктар - 11, башка туристтик мекемелер - 153, ошондой эле турфирма (туроператорлор, турагентстволор) - 93.

Туризмдин уюштурулган секторуна жайгашкандардын саны 1,5 млн. адам болду, бул өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 1,5 эсеге көп, уюштурулбаган сектордо - 1,7 млн. адам же 30,8 пайызга көп болду.

Туристтик фирмалар аркылуу ү.ж. январь-сентябрында 55,7 миң адам жөнөтүлдү, алардын ичинен 37,1 миң адам башка өлкөлөргө жана Кыргызстандын ичине жөнөтүлгөн Кыргызстандын жарандары, ал эми 18,6 миң адам Кыргызстанга саякаттап келген башка өлкөлөрдүн жарандары.

Туризм чөйрөсүндө түзүлгөн *кошумча дүң нарк* ү.ж. январь-сентябрында алдын ала баалоо боюнча 39,4 млрд. сомду же ИДПга карата 3,2 пайызды (2024-ж. январь-сентябрында – 3,1 пайыз) түздү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында туризм объектилеринин курулушуна негизги капиталга инвестициялардын 17,1 млрд. сому пайдаланылды, бул 2024-ж. январь-сентябрына караганда 1,7 эсеге көп

Негизги капиталга инвестициялардын жалпы көлөмүндө туризм объектилеринин курулушуна негизги капиталга инвестициялардын үлүшү 8,3 пайызды (2024-ж. январь-сентябрында 5,9 пайыз) түздү. Автоунаа жолдорун, мейманканаларды, пансионаттарды, эс алуу үйлөрүн, соода ишканаларын жана башкаларды куруу, калыбына келтирүү жана оңдоо иштери жүргүзүлдү.

Үстүбүздөгү жылдын январь-сентябрында калкка 5,1 млрд. сомго туристтик-экскурсиялык *кызмат көрсөтүүлөр* көрсөтүлдү, бул өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 24,3 пайызга көп, санатордук-курорттук кызмат көрсөтүүлөр - 1,7 млрд. сомго көрсөтүлдү, бул 2024-жылдын январь-сентябрынан 30,8 пайызга көп.

Мейманканалар жана кыска мөөнөттүү жашоо үчүн багытталган башка жайлар тарабынан көрсөтүлгөн кызматтардын көлөмү ү.ж. январь-сентябрында 6,3 млрд. сомду түздү, бул 31,3 пайызга көп. Ресторандар жана башка тамактануу ишканалары тарабынан көрсөтүлгөн кызматтардын көлөмү өткөн жылдын январь-сентябрына салыштырганда 15,3 пайызга жогорулап, 12,8 млрд. сомду түздү.

Туристтерди ташуудан түшкөн киреше ү.ж. январь-сентябрында 10,2 млрд. сомду түзүп, өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда 13,3 пайызга көбөйдү.

2025-ж. январь-сентябрында өнөр-жай ишканалары тарабынан туризмди өнүктүрүү үчүн чыгарылган товарлар 3,9 млрд. сомго же мурунку жылдын тийиштүү мезгилине караганда 1,8 эсеге көп өндүрүлдү.

Муну менен бирге, элдик - көркөм кол өнөрчүлүк буюмдарын чыгаруу 8,6 пайызга көбөйдү бул калпактарды, боз үйлөрдү жана сувенирлерди өндүрүүнүн көтөрүлүшү менен шартталды.

Спорттук - туристтик инвентарды чыгаруунун көлөмү 23,3 пайызга көбөйдү, бул кайыш - ээр токуу шаймандарын, чемодандарды, жол сумкаларын жана ушул сыяктуу буюмдарды өндүрүүнүн көтөрүлүшү менен шартталды.

Минералдык суулар жана улуттук суусундуктарды өндүрүү 3,5 млрд.сомду түздү жана мурунку жылдын тийиштүү мезгилине салыштырганда 1,9 эсеге өстү.

Туристтик кызмат көрсөтүүлөрдүн *экспорту* (чет өлкөлүк жарандарды кабыл алуудан түшкөн киреше) бааланган маалыматтар боюнча ү.ж. январь-сентябрында 813,9 млн. АКШ долларын түздү жана өткөн жылдын тиешелүү мезгилине салыштырмалуу 0,8 пайызга өстү.

Туристтик кызмат көрсөтүүлөрдүн *импорту* (кыргыз жарандарынын чет өлкөдөгү чыгымдары) баалоо маалыматтары боюнча ү.ж. январь-сентябрында 423,3 млн. долларды түзүп, 1 пайызга азайды.

2025-жылдын январь-сентябрында түзүлгөн камсыздандыруу келишимдеринин жалпы санынын 2,8 пайызы же 74,6 миң келишим *туризмди камсыздандырууга* туура келди. Туризм

боюнча түзүлгөн камсыздандыруу келишимдеринин саны өткөн жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 1,3 эсеге өстү.

Туризмди камсыздандыруу боюнча түзүлгөн келишимдердин камсыздандыруу суммасы ү.ж. 1-октябрына карата 108,9 млрд. сомду түздү, бул өткөн жылдын тиешелүү күнүнө салыштырмалуу 6,5 пайызга көп. Үстүбүздөгү жылдын башынан бери камсыздандыруу төгүмдөрү 88,5 млн. сом өлчөмүндө келип түштү, бул 2024-жылдын январь-сентябрына салыштырмалуу 8,7 пайызга өстү. Мында ү.ж. январь-сентябрында камсыздандыруу ишмердигиндеги туризмдин үлүшүнө жалпы камсыздандыруу суммасынын 4,7 пайызы жана келип түшкөн камсыздандыруу төгүмдөрүнүн 1,2 пайызы туура келди.

Үстүбүздөгү жылдын тогуз айынын ичинде 501 камсыздандыруу учурлары катталып, 13,4 млн. сом суммасында камсыздандыруу төлөмдөрү жүргүзүлдү.

.

Кыргыз Республикасынын
Улутстаткомунун төрагасы **Б.Ж. Кудайбергенов**